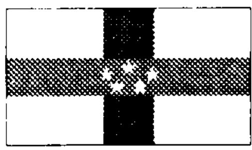

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

DONDERDAG 3 AUGUSTUS 1995 - JAARGANG 112 NR 178

Defensie-minister zegt niets van drugsgeld te weten

Botero stapt op in Bogota

BOGOTA - De Colombiaanse minister van Defensie Fernando Botero heeft woensdag op een persconferentie zijn ontslag aangekondigd. Zijn aftreden houdt verband met beschuldigingen dat Botero wist dat in de verkiezingscampagne van de Liberale president Ernesto Samper gebruik is gemaakt van giften van de drugsmaffia. De minister heeft de beschuldigingen inmiddels tegengesproken.

Een commissie van het Colombiaanse Huis van afgevaardigden besloot eerder deze week een officieel onderzoek naar deze zaak in te stellen. De Procureur-Generaal van Colombia vroeg maandag de Hoge raad een onderzoek in te stellen naar de betrokkenheid van Botero en de minister van Verkeer Armando Benedetti. Botero is de zoon van de gelijknamige wereldberoemde beeldhouwer/schilder en was leider van Sampers verkiezingscampagne.

Samper zelf vroeg het parlement vorige week donderdag een onderzoek te beginnen om zijn naam van alle blaam te zuiveren. Hij hoopt dat er op die manier een einde komt aan de verdachtmakingen dat hij van de bedragen van het Cali-kartel wist, of er zelfs zijn goedkeuring aan verleende. "Als er daadwerkelijk smerig geld in mijn campagne is gepompt, is dat achter mijn rug gebeurd", zei Samper kort na de arrestatie van Santiago Medina, de penningmeester van de verkiezingscampagne.

Medina beweert echter dat Samper en Botero hem de uitdrukkelijke opdracht hebben gegeven in totaal 3,6 miljoen dollar te accepteren van het Cali-kartel, 's werelds grootste drugssyndicaat. Benedetti zou volgens het Openbaar Ministerie contant geld hebben aangenomen van de drugsbaronnen.

Maandag is het een jaar geleden dat de regering-Samper aantrad. Beschuldigingen van de goede contacten tussen Liberale politici en het Cali-kartel dateren al van voor Sampers uitverkiezing. De autoriteiten hebben de afgelopen maanden in de strijd tegen de drugsmaffia overigens enkele belangrijke successen geboekt. Vijf van de zeven prominentste leiders van Cali zitten sinds kort achter slot en grendel, onder wie nummer een Gilberto Rodriguez Orejuela.

Onlangs kwam men ook het nodige documentatiemateriaal van de drugsmaffia op het spoor. Dat gaf een inzicht in de vertakkingen van het drugsmaffianet tot in de hoogste kringen. Ook kwam men achter het spionagesysteem waarbij de handel en wandel werd gevolgd van onder meer minister Botero. Een zegsman die ingevoerd is in regeringskringen erkende: 'In Colombia ontvangt iedereen geld van de drugsmaffia. Of men nu bij de sport goed voor de dag komt of in de politiek. Daar ontkomt niemand aan die een openbaar ambt bekleedt. Ook de president niet'.

■ *BOGOTA - Minister Fernando Botero van Defensie van Colombia heeft woensdag tijdens een persconferentie meegedeeld dat hij ontslag neemt als zodanig. Hij was belast met de verkiezingscampagne van de huidige president Ernesto Samper van verleden jaar. Er wordt een onderzoek ingesteld naar het aanwenden van illegale fondsen - lees drugsgelden voor de campagne. Ook naar president Samper wordt een onderzoek ingesteld. Hij heeft er zelf om gevraagd. Een en ander betekent wel dat er in de Colombiaanse hoofdstad Bogota sprake is van een crisissfeer.* (AFP-satellietfoto)

Voorstel Landelijke Commissie Herstructurering

Premierschap wordt verkiesbaar

WILLEMSTAD — De Landelijke Commissie Herstructurering (LCH) stelt voor dat in de geherstructureerde Antillen de premier direct gekozen wordt voor de duur van vier jaar. Een partijpolitieke binding is niet noodzakelijk. Ook onafhankelijke kandidaten -burgers- kunnen deelnemen.

Zo blijkt uit het eindrapport 'Make it work'. Om gekozen te kunnen worden dient men Nederlander te zijn, tenminste tien jaar in de Antillen te wonen, 25 jaar of ouder te zijn en niet uitgesloten te zijn van het kiesrecht. "Het voorstel om de rechtstreekse verkiezing van de minister-president in te voeren, is het resultaat van een afweging van vele factoren pro en contra", schrijft de LCH.

In het voorstel van de LCH wordt de premier op dezelfde dag gekozen als de leden van de Staten. De kandidaat die de absolute meerderheid behaalt wordt verkozen. Als geen van de kandidaten in de eerste ronde de absolute meerderheid behaalt, volgt er een tweede ronde twee weken later, waarin gestemd kan worden voor de twee kandidaten die in de eerste ronde de meeste stemmen behaalden.

Tegelijk met de premier, wordt een vice-premier gekozen. De twee posten zijn aan elkaar gekoppeld. 'Beide kandidaten vormen een tandem'. De eisen die aan de vice-premier worden gesteld zijn dezelfde als die gelden voor de premier. Er is één 'maar': premier en vice-premier mogen niet op hetzelfde eiland woonachtig zijn.

(zie ook pagina's 2 en 3)

'Cruciale' verdachte bomaanslag op World Trade Center

Amman levert man uit aan VS

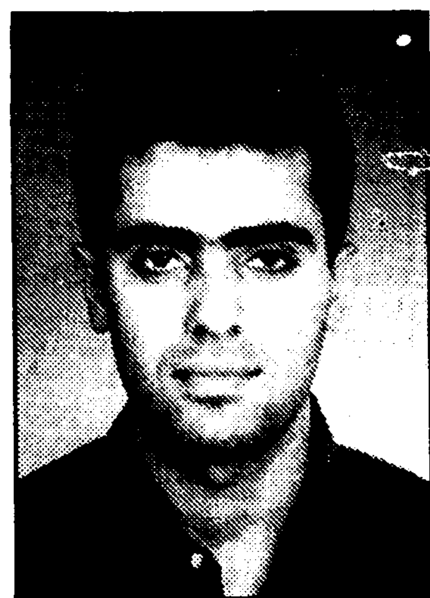
WASHINGTON - Jordanie heeft woensdagavond een man die verdacht wordt van betrokkenheid bij de aanslag op het World Trade Center in New York, aan de Verenigde Staten uitgeleverd.

Het zou gaan om een 26-jarige Palestijn met een Jordaans paspoort die een "cruciale" rol heeft gespeeld in het drama. Hij zou besloten hebben met de Amerikaanse justitie mee te werken, zo is vernomen van zegslieden ter plaatse.

BOM VERVOERD

De Amerikaanse televisiestations CBS en ABC meldden dat de uitgeleverde man in het minibusje heeft gezeten, waarmee de bom van meer dan vijfhonderd kilo is vervoerd. Mogelijk heeft hij de wagen geparkeerd in de kelder van het WTC. Bij de explosie op 26 februari 1993 kwamen zes mensen om en raakten meer dan duizend mensen gewond.

De naam van de man is niet bekendgemaakt, maar het zou kunnen gaan om de 26-jarige Iyad Najem. De Amerikaanse justitie heeft twee miljoen dollar uitgeloofd voor zijn arrestatie. Najem zal worden voorgeleid voor de federale rechtbank van Manhattan. Daar zijn vier andere moslimverdachten eerder al veroordeeld wegens hun aandeel in de aanslag. Zij kregen ieder 240 jaar gevangenisstraf opgelegd.

■ *Iyad Mahmud Ismail Najem, is door Jordanië aan de Verenigde Staten uitgeleverd, als hoofdverdachte i.v.m. de aanslag op de World Trade Centre in New York in 1993.*

Oorlog in Kroatië lijkt onafwendbaar

ZAGREB - Kroatisch-Servische gevechtsvliegtuigen hebben in de nacht van woensdag op donderdag Kroatische stellingen op de grens met Bosnië gebombardeerd. Dat heeft een VN-woordvoerder donderdag in Zagreb meegedeeld.

Drie straaljagers hebben raketten afgevuurd op Kroatische posities vier kilometer ten westen van Grahovo, een west-Bosnische stad die de Kroaten vorige week op de Serviërs veroverden. De Servische toestellen gingen in de aanval nadat de Kroaten de toegang tot Knin, de hoofdstad van de Servische 'republiek' Krajina, vanuit Bosnië hadden gebombardeerd. De oorlog is nog niet uitgebroken in Kroatië, maar in de hoofdstad Zagreb loopt de oorlogsspanning al hoog op.

Bij veeroof in zuiden van Sudan 147 doden

NAIROBI - Een strijdmacht van drieduizend man heeft in het zuiden van Sudan 34 dorpen vernietigd bij een bloedige rooftocht naar vee. Volgens hulpverleners werden 147 mensen gedood en raakten er minstens vijftig gewond.

De gewapende bendes kwamen zondag van drie kanten naar het dorp Ganyiel. "Het motief was kennelijk een veeroof. Maar het was zo georganiseerd en op zo'n grote schaal. In het begin werd het gebied met mortieren beschoten, zodat we vermoeden dat de rebellen erbij betrokken zijn", aldus een hulpverlener. Rebellen vechten sinds 1983 tegen het regime in Khartum voor autonomie in het overwegend christelijke zuiden. De opstandelingen zijn echter in verschillende groeperingen uiteengevallen. Bij de rooftocht zouden gevechten tussen de verschillende groeperingen zijn uitgebroken.

FBI neemt wetenschappers in de arm

Zoektocht nog zonder succes naar Unabomber

NEW YORK - De Amerikaanse politie heeft tientallen professoren ingeschakeld bij de speurtocht naar een al jaren gezochte terrorist. De wetenschappers kunnen misschien achterhalen of de zogeheten Unabomber een collega of voormalig student is.

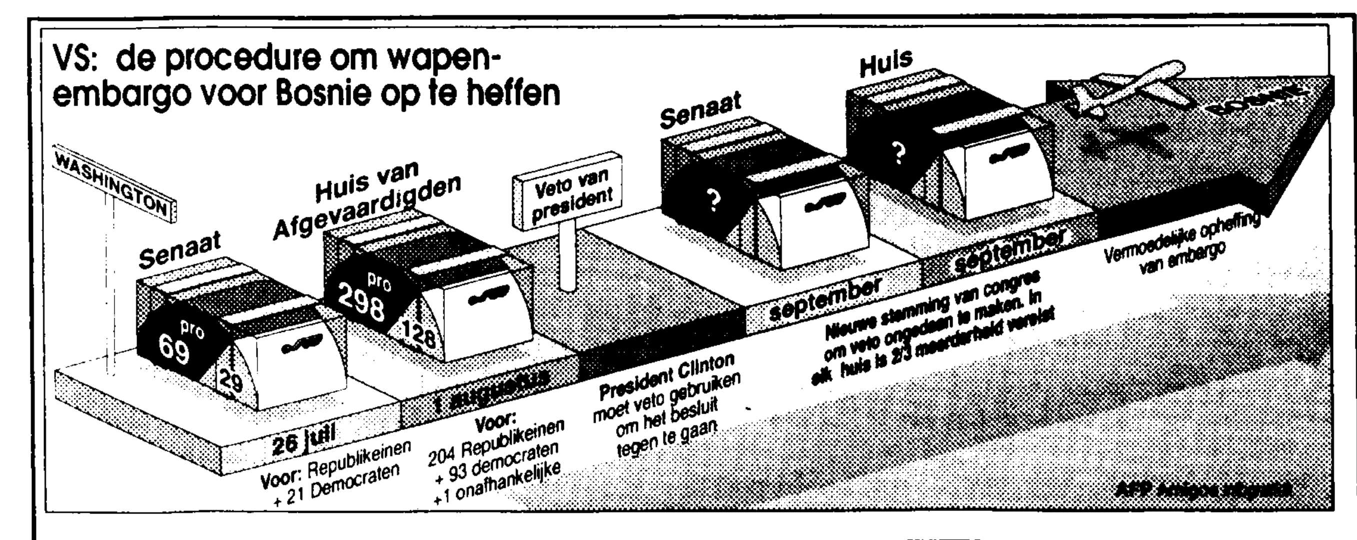
De federale recherche (FBI) stuurde de professoren een kopie van een door de terrorist geschreven manifest. De Unabomber zond het manuscript in juni dit jaar naar twee kranten voor publicatie. Uit de tekst van 35 duizend woorden is een deel van de intellectuele en academische ontwikkeling van de misdadiger af te leiden, meent de FBI.

Volgens de politie gaat het om een student wetenschapsgeschiedenis die zijn belangstelling voor deze richting eind jaren zeventig aan universiteiten in Chicago ontwikkelde. De FBI vermoedt dat de grote onbekende inmiddels in Californië leeft.

De Unabomber verstuurde de afgelopen zeventien jaar minstens zestien briefbommen. Doelwit waren steeds academische of technologische instellingen. Drie mensen verloren hun leven, ruim twintig personen raakten zwaar gewond. Eind juni dit jaar veroorzaakte het dreigement van de terrorist om een vliegtuig op te blazen opnieuw grote opschudding.

Kroaten en Serviërs voor overleg in Genève

VN: Enige hoop op vrede

ZAGREB/GENEVE - De besprekingen donderdag in Geneve tussen de Kroatische regering en de opstandige Kroatische Serviërs vormen "de enige hoop" dat een nieuwe oorlog kan worden vermeden. Dat heeft de speciale VN-afgezant voor voormalig Joegoslavië, Yasushi Akashi, gezegd.

De delegaties van de twee partijen arriveerden donderdagochtend bij de villa in de buurt van Geneve waar het overleg plaatsheeft. Bemiddelaar Thorvald Stoltenberg zei dat de gesprekken waarschijnlijk slechts een dag zullen duren en dat het gaat om vooroverleg: "Besprekingen over besprekingen". De delegatie van de Krajina-Serviërs staat onder leiding van generaal Mile Novakovic. Verder maken "minister van Buitenlandse zaken" Milivoj Vojnovic, Ilija Prijic, adviseur van "president" Milan Martic, en Lazar Macura, voorzitter van de commissie van Buitenlandse zaken van het "parlement" deel uit van de vertegenwoordiging. De Kroatische president Franjo Tudjman had eerder gezegd dat hij op geen enkele manier wilde onderhandelen met Martic, die vorige week door het VN-tribunaal voor voormalig Joegoslavië is aangemerkt als verdachte van oorlogsmisdaden.

GEEN OPTIMISME

VN-vertegenwoordiger Akashi zei dat hij niet erg optimistisch is, omdat de regering in Zagreb voor een harde opstelling kiest. Kroatie zou vrijwel klaar zijn met de mobilisatie van zijn troepen. Volgens de VN heeft het Kroatische regeringsleger honderdduizend militairen samengetrokken rond de Krajina, het deel van het land dat in handen is van de Serviërs. Deze laatsten hebben vijftigduizend soldaten op de been gebracht.

Het Kroatische leger en Kroatische Serviërs verstierkten woensdag, aan de vooravond van een overlegronde onder auspiciën van de VN in Geneve, hun militaire posities. De Verenigde Naties schatten dat de Kroaten 100.000 soldaten gevechtsklaar houden en de Kroatische-Serviërs in de afgescheiden republiek Krajina 50.000 man.

BESCHIETINGEN

De Kroaten beschoten volgens de VN woensdag het Kroatisch-Servische grensplaatsje Strmica. Het Kroatische persbureau HINA meldde daarentegen dat de Krajina-Serviërs opnieuw met raketten beschietingen uitvoeren op de stad Gospic in het zuidwesten van Kroatië.

Ondertussen zijn de Krajina-Serviërs nog niet hun belofte nagekomen om zich uit de moslim-enclave Bihac, in het westen van Bosnië, terug te trekken. VN-woordvoerder Chris Gunness in Zagreb zei dat dinsdag 290 soldaten de streek van Bihac hadden verlaten, maar dat er 880 zijn binnengekomen. Volgens schattingen van de VN verbleven er woensdag nog meer dan 1000 Servische manschappen in het gebied.

De Franse minister van Buitenlandse zaken, Herve de Charette, kondigde aan donderdag naar Bosnië en Kroatië te gaan voor ontmoetingen met Kroatische en Bosnische politieke leiders. Ook brengt hij een bezoek aan de Franse troepen. Zijn reis maakt deel uit van intensieve pogingen van de Internationale contactgroep voor Bosnië om een escalatie van de oorlog te voorkomen.

Drie Britse kinderen vermoord

LONDEN/LIVERPOOL - Woedende burgers hebben woensdag staan schreeuwen en met stenen gegooid naar de man die wordt verdacht van de moord op twee jongens in noordwest-Engeland. Ongeveer veertig man hadden zich verzameld voor het gerechtsgebouw in Birkenhead, waar de man werd verhoord.

De verdachte, de 36-jarige fabrieksarbeider Steven Heaney, werd met een laken over zijn hoofd via de achteringang het pand binnengeloodst. Een betoger riep met een spandoek op tot herinvoering van de doodstraf door ophanging. In de slechts vier minuten durende zitting wilde de verdachte niets meer vertellen dan zijn naam en adres. Na afloop werd hij met een politiebusje afgevoerd, dat door de omstanders met stenen werd bekogeld. Hij blijft tot 16 augustus in voorarrest.

De twee jongens, de twaalfjarige Robbie Gee en de dertienjarige Paul Barker, werden zondag dood aangetroffen bij een meertje. Ze zijn door messteken om het leven gebracht. Op dezelfde dag is in Wales een meisje van zeven jaar oud seksueel misbruikt en vermoord. Zij was ontvoerd uit een tent in de tuin van haar oom. De politie van Llandudno (Wales) houdt sinds maandag een man vast in verband met deze zaak.

Casinoschip Club Royale gezonken: drie vermisten

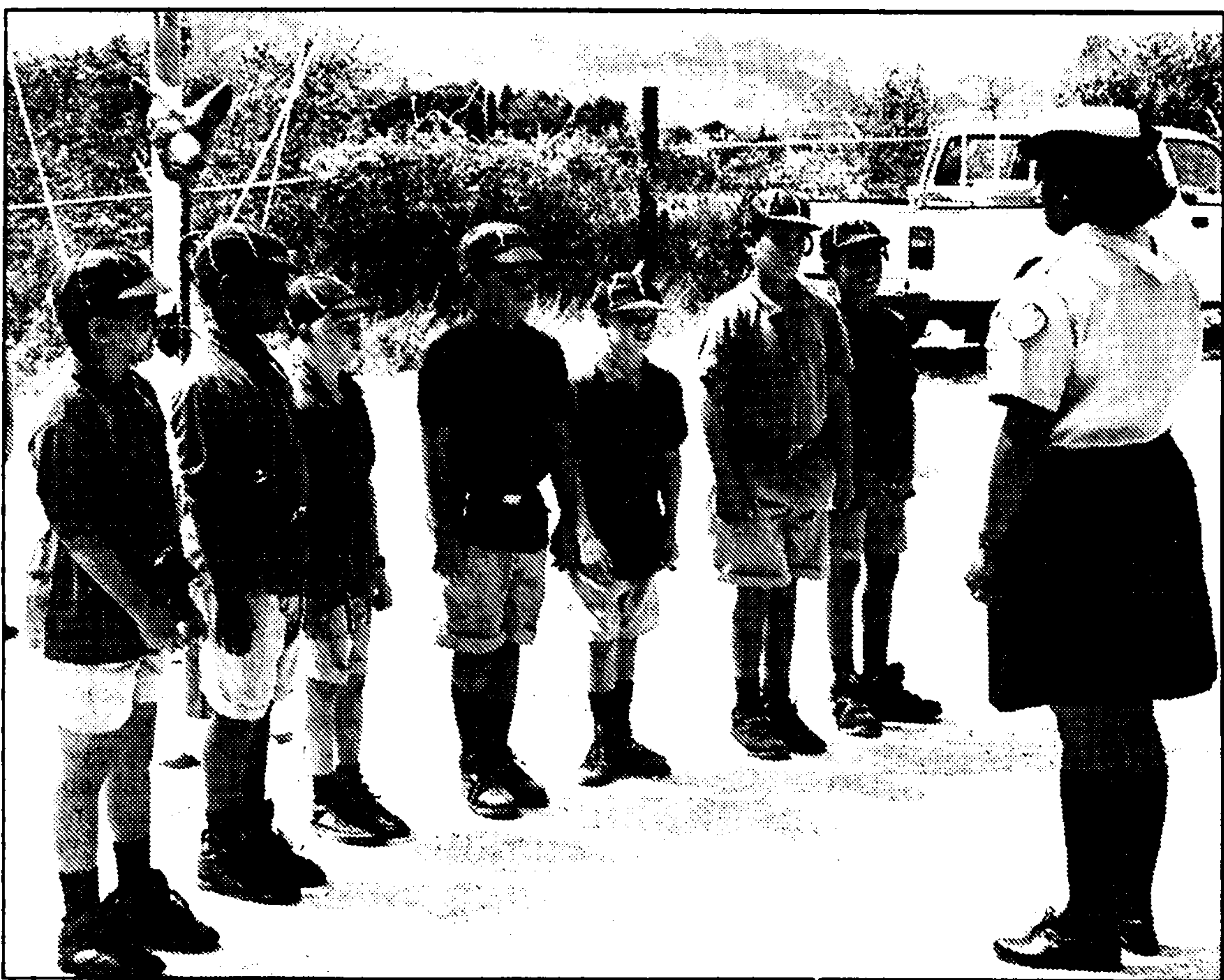
Erin bijna weer orkaan

PENSACOLA - De tropische storm Erin heeft weer bijna de kracht van een orkaan bereikt, terwijl hij op weg is naar de kust van de Amerikaanse staten Mississippi en Louisiana. Rond drie uur donderdagmorgen was de storm ongeveer 65 kilometer ten zuiden van Apalachicola in de staat Florida.

De hevige storm heeft waarschijnlijk tot dusver drie slachtoffers gemaakt. De kapitein, kok en eigenaar van een casinoschip worden vermist, nadat hun vaartuig als gevolg van de hevige wind was gezonken. De Club Royale, die in de Bahama's geregistreerd stond en voor eendaagse tochten werd gebruikt, zonk op de Atlantische Oceaan ongeveer 145 kilometer van de kust van Florida, waar Erin woensdag minder huishield dan verwacht. Normaal zijn er ongeveer vijfhonderd passagiers en bemanningsleden aan boord, maar woensdag bevolkten slechts tien bemanningsleden plus eigenaar Graeme Woods de boot die aan de hevige wind probeerde te ontkomen. Zeven bemanningsleden konden door helikopters van de Kustwacht worden gered. Een koopvaardijschip pikte een achtste bemanningslid op.

De vijf opvarenden van een sleepboot die door de harde wind in de problemen was geraakt, konden allen worden gered. ■

Zeven welpen geïnstalleerd

■ WILLEMSTAD — Bij de KONTIKI zeeverkennersgroep 11 van de Antilliaanse Padvinders zijn zeven welpen (zie foto) geïnstalleerd: Harry Allaart, Jair van Eer, Dwight Kelly, Ties van Nienhuis, Gideon van Thijs, Oskar Wong en Jonathan van Lamoen. Bij dezelfde gelegenheid is Rina Rumay als akela geïnstalleerd en kreeg Robert Pietersz de tweede petster.

Verkeersvliegers vragen RvC opheldering

Niet alleen Chong en Martis, maar hele top commerciële afdeling ALM gelijk op vakanti

WILLEMSTAD — Naar nu pas blijkt, waren eind juli niet alleen de ALM-directeuren Chong en Martis tegelijk op vakantie, maar was ook de top van de commerciële afdeling met verlof. Het ontbrak de pas gearriveerde directeur Commercial Affairs, Conrad Aleong, dus niet alleen aan de twee statutaire mededirecteuren, maar ook aan het hoofd en plaatsvervangend hoofd van de afdeling waarvan hij directeur is. De VNVNA, de bond van verkeersvliegers, vindt de door Chong en Martis gedane uitspraken op de persconferentie van afgelopen maandag dan ook op zijn minst 'onvolledig'. Ondertussen is directeur Hoffmann (en niet algemeen directeur Chong) voor Aleong in de bres gesprongen naar aanleiding van verkeerde berichtgeving in La Prensa.

De vliegersbond gaat de Raad van Commissarisen schriftelijk om opheldering vragen over een aantal uitspraken die door de directie zijn gedaan. "Als het waar is, dat op 6 juli de RvC op de hoogte is gesteld van het feit dat Chong en Martis tegelijk op vakantie zouden zijn gedurende een aantal dagen, willen wij weten waarom zij daarmee hebben ingestemd", aldus Albert Albers, tot afgelopen maandag voorzitter van de bond. "Want die zijn statutair directeur en dat is Hoffmann niet. De RvC had met de overlappende vakantie niet akkoord mogen gaan."

Albers vindt dat Aleong niet in zijn tweede week alleen gelaten had mogen worden en zeker niet als de staf die onder hem valt ook al op vakantie was. De VNVNA wil weten wie hiervoor toestemming heeft gegeven. Volgens hun informatie was Hoffmann hiervan niet op de hoogte gesteld en was deze daar ook zeker niet blij mee.

Er klopt volgens de bond (die vorig jaar juli al het vertrouwen in hen opzegde) nog meer niet in de weergave van Chong en Martis over de aanloop tot de betaling van de indexering. Zo verklaarde Chong maandag, dat hij Aleong niets had verteld over het betalen van de indexering omdat hij geen problemen verwachtte, aangezien twee van de vier bonden eind juli zouden worden uitbetaald. "Maar de VNVNA heeft al op 5 mei gezegd niet langer te willen wachten op de indexering die wij per april betaald hadden moeten krijgen. Voor betaling aan de VNVNA-leden gaf Martis echter geen opdracht. Maar wij hadden eveneens een ultimatum gesteld! Hoe kan Chong dan zeggen dat hij geen problemen verwachtte?"

GEEN VERTROUWEN

Er is ook niet goed uit de verf gekomen waarom de bonden (en dan speciaal de VNVNA) op 17 mei niet akkoord gingen met een langer uitstel van de betaling van de indexering, aldus de oud-bondsvoorzitter. "Ons werd in mei gevraagd ervan af te zien wegens de slechte financiële positie van de maatschappij. Maar daarbij werd geen plan gepresenteerd om de ALM te verbeteren; in feite zouden wij dus moeten betalen voor een wanbeleid dat rustig door zou gaan. Dat weigeren we."

Bovendien verbaast het de VNVNA, dat er nu kennelijk wel geld is om twee van de vier bonden uit te betalen. "Wat is er tussen mei en juli structureel verbeterd aan de ALM? Volgens ons niets. Hoe kan het dan dat er nu wel geld is, en toen niet? Het zijn dit soort dingen, die ons het vertrouwen in de directie hebben doen verliezen, de ene keer zeggen ze dit en de andere keer dat." Bovendien vindt de VNVNA het raar dat als er geld is, maar twee van de vier bonden worden betaald.

De verkeersvliegers betwijfelen daarnaast of de Raad van Commissarisen helemaal niet gereageerd heeft op mededelingen van Chong en Martis, gedaan op 6 juli tijdens de vergadering met de RvC, dat er eind juli zou worden uitbetaald. "Ik betwijfel of de RvC daar toen mee akkoord ging en expres heeft gewacht tot Chong en Martis weg waren om dit weer terug te draaien."

In hun overzicht van de aanloop, maakten Chong en Martis maandag ook melding van een directieschrijven aan de aandeelhouder op 30 mei. Nog afgezien van de bewering dat hierop door de ALM nooit antwoord is ontvangen (de bond betwijfelt dit), vindt zij het vreemd dat de directie rechtstreeks naar de aandeelhouder schrijft. "Wantrouwen zij soms de Raad van Commissarissen?"

ZWARTE PIET

Volgens Albers wordt voor het gebeuren nu ten onrechte de zwarte piet in de schoenen van Aleong geschoven. "Die man heeft zeer veel ervaring en inzicht. Als Aleong ons in mei had gevraagd de indexering in te leveren, hadden we niet hetzelfde antwoord gegeven als aan Chong. De wijze waarop Aleong de uitbetaling terugdraaide was inderdaad niet elegant. Hij had beter eerst met de bonden kunnen praten en dan pas betaling aanhouden. Maar dit zijn glippers waar wij doorheen kijken."

Ondertussen krijgt ook de persconferentie op een andere manier nog een staartje. De Amigoe vroeg op die persconferentie aan Aleong, of hij -als hij alles van te voren had geweten- hetzelfde zou hebben gehandeld. Het was een vraag, die Aleong dwong om in het openbaar positie te bepalen tegenover zijn mededirecteleden en de Raad van Commissarissen. Wijselijk antwoordde Aleong daarop "dat hij op dat soort vragen geen antwoord wilde geven." Andere media reageerden geprikkeld op deze weigering en de stemming keerde zich tegen Aleong. La Prensa schreef zelfs, dat Aleong de persconferentie voortijdig verliet.

Dat is niet waar, zo maakte Hoffmann vandaag in een eis tot rectificatie aan La Prensa bekend. "Wij vertrokken na afloop samen." Hoffmann zelf was overigens ook onjuist geciteerd. Opvallend is, dat deze eis tot rectificatie niet van algemeen directeur Chong afkomstig is, die de persconferentie heeft belegd. Dat versterkt niet het beeld dat de directie één team is.

Volgens Albers is nu hetzelfde gaande als indertijd met de twee achtereenvolgende KLM-ers in de ALM-directie. "Er wordt voor gezorgd dat in de belevenis van de werknemers de 'buitenstaander' een probleem is, opdat de al jarenlang bestaande koninkrijkjes binnen de maatschappij gehandhaafd blijven."

Berenos: Overheid moet 2.5 miljoen overmaken

SEHOS kan premies AOV en loonbelasting niet betalen

WILLEMSTAD — Doordat het eilandgebied niet op tijd betaalt, verkeert het St. Elisabeth Ziekenhuis op dit moment in grote financiële problemen. Het Bestuurscollege is het hospitaal aan achterstallige voorschotbedragen ten behoeve van pp-patiënten eigenlijk 5 miljoen verschuldigd. Maar omdat het Sehos op haar beurt bij de eilandelijke overheid voor 2.5 miljoen in het krijt staat, is het verschuldigde bedrag 2.5 miljoen, aldus een verklaring van financieel directeur Selim Berenos.

Ondanks deze problemen gaat de zorg en de opname van patiënten gewoon door. Er is dus geen sprake van dat het zorgverleningspakket van het ziekenhuis gevaar loopt, verduidelijkt Berenos.

Feit is wel dat de Sehosdirectie zo spoedig mogelijk het geld overgemaakt wil zien. Volgens de financieel directeur kan het ziekenhuis door het uitblijven van betalingen al twee maanden niet voldoen aan haar verplichting van premie-afdracht inzake de AOV- en loonbelasting.

"Als we niet op korte termijn over het bedrag beschikken raken we nog verder achter, wat erg lastig is omdat dezelfde overheid ons een hoge boete oplegt voor het niet afdragen van de belastingpremies. We kunnen ook al niet rekenen op kwijtschelding." Aan de andere kant kan het ziekenhuis geen aanspraak maken op een soort vertragingsrente wegens te late betaling. De overheid wil daar niet aan, uit vrees voor het scheppen van een precedent.

De directie en het bestuur hebben inmiddels via een advocaat stappen ondernomen en de overheid verzocht om betaling binnen zeven dagen. Berenos zegt dat het niet de bedoeling is om te polariseren, maar dat deze stap nodig is omdat het hospitaal anders in grote problemen komt.

Bovendien komt de brief van de advocaat niet onverwacht omdat de ambtenaren (Financiën) al diverse malen om betaling werd verzocht. Na herhaald rappeleren zegde men toe op maandag 31 augustus achthonderdduizend gulden over te maken, maar dat is nog steeds niet gebeurd.

In het kader van een samenwerkingsovereenkomst moet de eilandelijke overheid maandelijks een bedrag van 2.2 miljoen aan voorschotten storten voor pp-patiënten. Aan het einde van de maand vindt dan de afrekening plaats van het verschil tussen de werkelijke kosten en het voorschotbedrag. De overheid loopt nu vier maanden achter met de afrekening.

KOSTEN

De laatste 12 jaar zijn de ziekenhuiskosten minder gestegen dan werd verwacht. Er vond zelfs tariefsverlaging plaats in 1986 en 1987 en daarna een verhoging in 1993.

Tot en met 1993 stegen in negen jaar tijd de totale ziekenhuiskosten doorberekend aan de Landsoverheid met 4 procent. Wat aan het eilandgebied werd doorberekend daalde in dezelfde periode met 6 procent. De kosten die aan de overige klanten werden berekend, vertoonden over de periode 1985 - 1993 een stijging van 13 procent. De investeringsbegroting van het St. Elisabeth Hospitaal is voor de komende drie jaar, ongeveer 20 miljoen. Dit bedrag zal gedeeltelijk aangewend worden om oude en versleten apparatuur te vervangen.

Wet invoer vee aangepast

WILLEMSTAD — Voor de slacht bestemde levende schapen, geiten en runderen uit Colombia mogen in of via de Nederlandse Antillen worden in- of doorgevoerd, mits wordt voldaan aan de door het Bestuurscollege van het betreffende eilandgebied gestelde voorwaarden. Vanaf 8 juli is dit besluit, dat in een ministeriële beschikking is verwerkt, van kracht.

Stanley Inderson, de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne heeft een en ander besloten, aldus een bericht van de RVD, in afwijking van respectievelijk de ministeriële beschikking van 3 januari 1961 (P.B. 1961, no. 3) ter uitvoering van artikel 5A van de slachten keuringsverordening 1933 (P.B. 1933, no. 17) en in afwijking van het verbod opgenomen in artikel 1 van de ministeriële beschikking van 30 augustus 1972 (P.B. 1972, no. 169).

Seaquarium familiedag

WILLEMSTAD — Het Curaçao Seaquarium organiseert zondag samen met het Balaú Terrace een 'Back to school'-familiedag. De toegang voor niet-leden voor die dag, die om 8.30 uur begint en om 18.00 uur eindigt, bedraagt 7 gulden, kinderen tot 14 jaar zijn twee gulden goedkoper uit. Op vertoon van de oude lidmaatschapskaart mag men die dag gratis naar binnen. Het trio Reinaldo Emanuel zorgt zondag voor de muzikale omlijsting.

Congres acupunctuur

WILLEMSTAD — GGD-stafmedewerker Gobin Persaud heeft teostemming van het Bestuurscollege tot het bijwonen van het *3rd World Congress of Medical Acupuncture and Natural Medicine*, dat van 8 tot 12 augustus in Edmonton, Canada wordt gehouden. Op het congres wordt de integratie van acupunctuur en natuurgeneeswijzen in de reguliere gezondheidszorg behandeld. De overheid betaalt de 5600 gulden die voor deelname aan het congres benodigd is.

Prijsindexcijfer Sint Maarten lager in april

WILLEMSTAD — Het prijsindexcijfer voor Sint Maarten is in april met 0,1 procent gedaald ten opzichte van februari en bedraagt nu 109,2 (oktober 1990 = 100). Tussen april '94 en april '95 werd het leven op Sint Maarten 2,8 procent duurder. Zo blijkt uit de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De daling is vooral te danken aan het goedkoper worden van groente en fruit en de daling van de electriciteitsprijzen met 1,6 procent. De overige sectoren bleven ongewijzigd of stegen licht. ■

Beroofd van halsketting

WILLEMSTAD — De twee jonge lieden H.M.T. en D.A.P. hebben aangifte gedaan bij de politie van beroving van een ketting van eerstgenoemde. Zij liepen vannacht omstreeks 1 uur in de Koningin Wilhelminastraat richting Otrobanda. Drie onbekenden liepen voor hen uit. Plotseling draaide een van de drie zich om, trok de ketting van de hals van H.M.T. en rende weg. Ook de twee andere onbekenden renden weg.

Een politiepatrouille van het bureau Surveillancedienst Punda hield in de Bargestraat een van de verdachten aan, M.K. die door de aangever werd herkend. Verdachte, die ontkende, werd overgebracht naar de recherche.

Model voor geherstructureerde Antillen

Doorwrocht rapport behandelt alle kanten van nieuwe rechtsverhouding

WILLEMSTAD — 'Make it work'. Dat is de titel van het 143 pagina's dikke rapport van de Landelijke Commissie Herstructurering (LCH), die een model ontwierp voor een geherstructureerd Nederlands-Antilliaans staatsverband. De kern van het probleem van de herstructurering is volgens de LCH gelegen in het feit dat geen twee eilanden binnen de Antillen hetzelfde zijn.

De LCH schrijft: "De staatkundige structuur van de Nederlandse Antillen is reeds onderwerp van discussie zolang als de Antillen als Land binnen het Koninkrijk bestaan. Dat is niet zo verwonderlijk, want de discussie vindt mede haar oorzaak in de staatkundige keuzes die ten tijde van het ontstaan van de Antillen zijn gemaakt." Maar dat is niet de enige reden. "De Antillen vormen van oorsprong een kunstmatige eenheid en er is nooit een beleid gevoerd om de bewoners van de eilanden dichter bij elkaar te brengen."

Het rapport bestaat uit negen hoofdstukken. Het eerste behandelt de werkzaamheden van de LCH en het door haar gebruikte model. Hoofdstuk 2 gaat in op het vraagstuk van de staatkundige herstructurering. Het derde hoofdstuk schetst de verhouding tussen Land en Eilandgebieden. In dit hoofdstuk komen punten aan de orde als knelpunten en oplossingsrichtingen, de taakverdeling tussen Land en Eilandgebieden, de bewaking van die taakgebieden en wat er gebeurt bij grovelijke verwaarlozing.

Hoofdstuk 4 is geheel gewijd aan het Land. Zo worden voor het nieuwe parlement twee alternatieven gepresenteerd: een parlement dat bestaat uit een Eilandenkamer (met 10 leden) en Staten (30 leden), en een parlement dat uitsluitend uit Staten (30 leden) bestaat. Maar ook de synchronisatie van Staten- en Eilandsraadsverkiezingen wordt in dit hoofdstuk besproken (wel mogelijk, niet verplicht).

In hoofdstuk 5 wordt de eilandsraad onder de loep genomen. De LCH stelt onder meer voor, dat elk eilandgebied zelf het aantal leden van de eilandsraad vaststelt en dat de voorzitter van het BC uit de raad afkomstig is (nu is dat nog de gezaghebber) en dat hij bij motie van wantrouwen kan worden ontslagen. De BC-voorzitter is tevens plaatselijk hoofd politie.

De financiële verhoudingen worden besproken in hoofdstuk 6: gescheiden belastinggebieden, opbrengsten overheidsondernemingen en dienstverlening, begrotingsautonomie, minimumpakketten aan basisvoorzieningen en begrotingssubsidies. Ook een leningsbevoegdheid via de Bank voor Herstructurering en Ontwikkeling en het Solidariteitsfonds komen aan bod. Hoofdstukken 7 en 8 betreffen democratie, rechtsstaat, deugdelijkheid van bestuur en de gevolgen voor wetgeving en rechtspraak.

De Amigoe zal de komende tijd nog uitvoerig op onderdelen uit het rapport terugkomen.

WILLEMSTAD — Het Instituto Nashonal di Idioma begint op 14 augustus met een cursus Papiamentos voor iedereen. De cursisten wordt geleerd de taal goed te gebruiken en te schrijven. Ook voor onderwijzers van de kleuterschool en de basisschool zijn er bijscholingscursussen. Die starten op 28 augustus. Voor inschrijvingen en meer inlichtingen gelieve te bellen met 616471.

Als alles loopt volgens planning:

Nieuwe Antillen per 1 januari '98 een feit

WILLEMSTAD — De nieuwe rechtsorde voor de Nederlandse Antillen moet op 1 januari 1988 in werking treden. De Landelijke Commisie Herstructurering (LCH) geeft een heel tijdspad aan waarbinnen diverse organen moeten worden ingelicht en hun goedkeuring dienen te geven aan de plannen. Voor maart '96 staat een politiek topoverleg van Land en Eilandgebieden gepland en voor mei '96 een Ronde Tafel Conferentie. Zo blijkt uit de aanbiedingsbrief van de LCH.

Nu het rapport *'Make it work, model voor een geherstructureerd Nederlands Antilliaans staatsverband'* klaar is moeten op korte termijn belangrijke besluiten genomen worden. De Landelijke Commissie Herstructurering en de Beraads- en Informatie Commissie (BIC) komen eind deze maand bijeen om eilandelijke commissies aan te wijzen die de brede maatschappelijke discussies gaan voorbereiden. Die discussie mondt uit in een op 1 maart '96 te houden politiek top-overleg van eilanden en Land.

Ondertussen moeten de Staten en de diverse eilandsraden via moties aannemen dat het rapport de basis vormt voor de herstructurering. Deze moties moeten er voor 1 januari '96 zijn. Direct na de poltieke Top start een Herstructureringsraad met de voorbereidingen tot de begin mei te houden Ronde Tafel Conferentie van Antillen, Aruba en Nederland.

De Herstructureringsraad wordt bijgestaan door een Constitutiecommissie, een financiële en een fiscale commissie en samen gaan zij de wetswijzigingen voorbereiden die voor de nieuwe rechtsorde nodig is. Die voorbereidende wetgeving moet uiterlijk maart '97 klaar zijn, waarna de parlementaire goedkeuringsprocedures volgen. Deze moeten uiterlijk 1 december '97 verworven zijn, waarna onmiddellijke afkondiging volgt (zodat op 15 december '97, Statuutdag, de nieuwe rechtsorde gevierd kan worden, red.). De nieuwe rechtsorde treedt dan op 1 januari 1998 in werking.

'Ocalia Paints Curaçao' is uit

■ *WILLEMSTAD — De herdruk van het door Nicole Henriquez en Jacqueline Römer-de Vreese geschreven boek over de Curaçaose schilder Ocalia is uit. Er is bovendien een Engelse editie verschenen van dit met vele kleurenillustraties verlevendigde boek. Sally Statius Muller-Führing (midden) zorgde voor de vertaling.*

De Fundashon di Artista die de twee edities heeft kunnen verzorgen, biedt de boeken tegen een gereduceerde prijs in de voorverkoop aan. In Hotel Avila kan men (ook degenen die reeds hebben ingetekend) daarvoor terecht op 5, 9 en 12 augustus van 10.00 tot 12.00 uur en van 15.30 tot 17.30 uur.

Op de foto v.l.n.r. Nicole Henriquez, Nic. Möller (voorzitter FdA), Sally Statius Muller-Führing, Jacqueline Römer-de Vreese en Millicent Smeets (FdA).

Richard Hart: "Gematigd tevreden "

Delegatie heeft zwaar gelobbyd voor blijven Amerikaans consulaat

WILLEMSTAD — De lobby-reis naar Washington is wellicht niet tevergeefs geweest, denkt voorzitter van de Kamer van Koophandel Richard Hart. Hij is lichtelijk optimistisch over het welslagen van de missie voor het openhouden van het consulaat. Een lichtpunt is zeer zeker dat de meeste van de dertig topfunctionarissen en senatoren zich positief hierover hebben uitgelaten, aldus Hart.

Mee reisden eveneens de Statenvoorzitter en grifier van de Nederlandse Antillen, Lucille George Wout en mr Grüning, de minister van Financiën Harold Henriquez en het statenlid voor de oppositie (DP) Sylvius 'Boy' Rozendal.

Tijdens de bespreking met de leden van het Amerikaanse congres heeft de Curaçaose delegatie nogmaals gepleit voor het belang van het aanblijven van deze diplomatieke vertegenwoordiging op haar grondgebied. Het Amerikaanse congres neemt eind deze maand een beslissing over het consulaat.

Hart heeft de indruk dat Curaçao een welwillend oor had bij de Amerikaanse beleidsmakers. Met uitzondering van één senator heeft de rest groot positivisme getoond voor de zaak. "Daarom was het een juiste beslissing om naar Washington te gaan." De KvK-voorzitter beschouwt vooral het gesprek met de voorzitter van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen Jesse Holmes als zeer vruchtbaar, die tevens sympathiek overkwam. De delegatieleden hadden reeds bij aankomst, op maandag een bespreking met de nieuwe consul James L. 'Buddy' Williams die Bernhard Woerz opvolgt. Williams arriveert vanmiddag met American Airlines op het eiland.

Curaçao was uiteraard niet alleen aan het lobbyen. Ook representanten van Mexico die op de lijst van 19 postén staat, ondernamen deze week pogingen om het voorgenomen besluit van het State Department in een andere richting te beïnvloeden. Zoals bekend hangt sluiting van de respectievelijke consulaten vanaf 1993, 19 landen boven het hoofd vanwege drastische bezuinigingsplannen van het State Department. Volgens waarnemers lijken deze plannen nu te worden gewijzigd.

Afvloeiing ambtenaren verbonden aan condities

WILLEMSTAD — De wachtgeldregeling voor Landsambtenaren gaat per 1 september in en geldt voor de duur van zes maanden. 'Op basis van vrijwilligheid', slechts degenen die voor deze regeling hebben gekozen, komen in aanmerking.

Deze afvloeiingsregeling is echter niet onvoorwaardelijk. Zo zal aan personeel dat niet vervangbaar is, of althans moeilijk te vervangen, in principe geen wachtgeldregeling worden verleend. Het uit te keren bedrag wordt berekend aan de hand van het aantal dienstjaren en de bezoldiging.

Een en ander gebeurt niet zo maar, niet in de laatste plaats omdat gebruik wordt gemaakt van de wachtgeldregeling zoals vastgelegd in de LMA, (Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht). Aangezien het geen nieuwe regeling betreft, was bespreking in het GOA, het Georganiseerd Overleg Ambtenaren niet nodig.

Vandaag gaat er een brief uit naar het eilandgebied en de bonden met de vraag hun visie op de regeling te geven. Dit deelde staatssecretaris voor Personeel Harold Arends op de wekelijkse persconferentie mee. Hoewel nog geen indicatie kan worden gegeven over het aantal ambtenaren dat op deze manier de overheidsdienst zal verlaten, denkt hij dat het besluit voor enkelen goed van pas komt.

Momenteel heeft de overheid aanvragen van dertig personeelsleden binnen. Daaruit mag worden afgeleid dat er belangstelling onder het personeel is. Op deze soepele manier denkt de overheid een flexibel afslankingsproces op gang te brengen, want dat het ambtenarenapparaat met vierduizend man personeel overtolligheid vertoont, is geen geheim meer.

Henriquez en Ys zitten niet op dezelfde lijn

WILLEMSTAD — De zienswijzen van gedeputeerde Ys en minister Henriquez lopen ver uiteen. De twee topfiguren op Financiën zullen hun ideeën op elkaar moeten afstemmen en het zaaien van verwarring onder de bevolking moeten voorkomen is de mening van de politieke partij FOL.

Het partij-bestuur argumenteert dat het draagkrachtenbeginsel waar Henriquez blijkbaar voor voelt lijnrecht indruist tegen de plannen van Ys die voorstander is van het profijtbeginsel.

Het draagkrachtenbeginsel houdt in dat de burgers naargelang de hoogte van hun inkomen bij moeten dragen aan verbetering van de financiële positie, met nadruk op de hogere inkomens, terwijl de minima min of meer ontzien worden. De basis van het profijtbeginsel is dat de minder draagkrachtigen zoveel als mogelijk is gevrijwaard blijven van inleveren. De achterliggende gedachte hierbij is echter wel dat de gebruiker betaalt.

Doordat de lonen van een groot deel van de bevolking beneden het bestaansminimum liggen, (1400 gulden) kan men nauwelijks meer inleveren.

De Arbeiderspartij wijst er op dat haar leider tijdens de formatiebesprekingen voor een nieuw Bestuuurscollege duidelijk heeft gemaakt hoe de arme huishoudens er voor staan. Het motto van FOL blijft dat de financieel sterkere meer kan en moet dragen.

Om al deze redenen wil de partij dat er goede afspraken worden gemaakt tussen de twee bestuurders van de politieke partij PAR.

"Anders claim van 39 miljoen op tafel"

Mendes verweert zich in kritiek op contract Van der Valkstrand

WILLEMSTAD — Oud-gedeputeerde Mendes de Gouveia heeft gereageerd op kritiek die de afgelopen week zijn richting uitkwam in verband met de aanleg van het Van der Valk-strand. Gedeputeerden van het nieuwe BC verwezen naar de kosten van dit project (12 miljoen gulden) 'terwijl Mendes had gezegd dat het ons geen dubbeltje zou kosten'. Ten eerste is het bedrag lager, aldus Mendes. Ten tweede kan de overheid zonder dat contract een claim van 39 miljoen gulden verwachten. En ten derde is het contract goedgekeurd door de Centrale Commissie, zo zegt Mendes op de kritiek dat het budgetrecht van de eilandsraad overtreden zou zijn.

Voor het juist beoordelen van het dit jaar gesloten contract voor de bouw van een tweede hotel en een strand bij Bapor Kibra, is het nodig terug te gaan naar het begin, eind jaren tachtig, aldus Mendes. Bij de verkoop van het Plaza aan Van der Valk kwam men overeen dat, als dat technisch mogelijk was, er bij Marichi een strand zou worden aangelegd. Het KabNA zegde toe dit voor maximaal 4,8 miljoen te financieren.

Technisch bleek het inderdaad mogelijk, maar inmiddels was de druk op de overheid om het strand niet te bouwen vanuit de gemeenschap dermate groot geworden, dat het BC in onderhandeling trad met het concern. Onafhankelijke experts kwamen daarbij tot de conclusie dat het niet bouwen van het strand een inkomstenverlies voor Van der Valk zou betekenen van 39 miljoen gulden en dat het concern ook van plan was dit bedrag in rechte af te dwingen.

Met die cijfers gingen overheidsonderhandelaars Gregory Elias en Ivan de Windt met Van der Valk aan tafel, uiteindelijk resulterend in het nu bekritiseerde contract. Dit contract werd op 17 januari, 13 maart en 16 maart behandeld in de financiële commissie. Het op 27 maart bereikte akkoord werd bovendien behandeld in een Centrale Commissie-vergadering (= alle eilandsraadsleden) op 7 april en werd toen goedgekeurd.

Verschillende onderdelen van het contract zouden per onderdeel door de eilandsraad in een openbare vergadering worden behandeld zodra deze daarvoor gereed was, zo werd afgesproken. "Als we het anders zouden hebben gedaan, zouden we de kritiek hebben gekregen dat we het contract vlak voor ons vertrek door de eilandsraad wilden drukken", verklaart Mendes, die er aan toevoegt dat veel eilandsraadsleden, waaronder de huidige gedeputeerde Benny Demei, het BC hielpen om een zo voordelig mogelijk contract tot stand te brengen.

Het totale pakket van projecten bedraagt wel 12 miljoen gulden, maar dat is niet het totaal aan kosten voor de overheid. Zo is KabNA nog steeds bereid 4,8 miljoen bij te dragen. De koop van de Tempel (1,3 miljoen) komt niet uit het KabNA-fonds. Het bedrag van 600 duizend gulden is een schuld die uit 1987 dateert voor het opspuiten van zand bij het Seaquarium. Om het stuk erfpachtterrein terug te krijgen waarop het nieuwe hotel moet worden gebouwd, eiste het Seaquarium eerst betaling. En er is nog het bedrag van 1,6 miljoen, ofwel de voorfinanciering van zandaankoop, die niet mag worden meegerekend. Dat geld komt terug zodra het strand bij Princess Beach wordt opgeknapt, het openbare strand bij Marie Pompoen en de rest van het strand bij het Seaquarium wordt aangelegd.

Dan reageert Mendes nog op de kritiek dat er geen gemengde stuurgroep is geïnstalleerd, zoals het contract vereist. Ook dat is maar gedeeltelijk waar. Samenvattend stelt Mendes: "Als deze overheid het zo'n slecht contract vindt, leg het dan terzijde en wacht de claim van 39 miljoen af." ■

Technische bijstand voor GGD

WILLEMSTAD — Het Bestuurscollege is akkoord gegaan met het voorstel van het GGD-hoofd voor benoeming van een nieuw afdelingshoofd Medische Zorg. Voor deze functie werd de heer B. van den Berg uit Nederland aangetrokken. Zijn benoeming vindt plaats in het kader van de technische bijstand.

De keuze is op deze deskundige gevallen nadat advertenties die geplaatst werden in lokale bladen niet het gewenste resultaat opleverden. Het nieuwe afdelingshoofd wacht een zware taak omdat er een grote achterstand heerst in beleidszaken, aldus het bericht van de sektie *Tuma Nota* van het eilandgebied. De afdeling Medische Zorg fuctioneert sinds 1989 zonder afdelingshoofd en is de grootste afdeling met 180 medewerkers. Doordat er geen structurele leiding was, bleven veel zaken op het gebied van de medische zorg liggen.

Het streven van het Bestuurscollege is tevens om na een jaar een counterpart te benoemen. De gedeputeerde van Sociale Zaken en Volksgezondheid Mayra Coffie maakte enkele weken geleden bekend dat deze counterpart onder de lokale sollicitanten zal worden geworven. Van den Berg zal binnenkort naar Curaçao afreizen.

Steen door shutters

WILLEMSTAD — Na een woordenwisseling omstreeks 04.30 uur in de Ferdinandstraat tussen de 44-jarige T.B. en de 30-jarige D.B. vloog er een steen door de lucht die zeven glazen shutters vernielde. T.B. deed aangifte. Een patrouille van het bureau Surveillancedienst Otrobanda heeft verdachte D.B. in de straat van het delict aangehouden en naar de recherche overgebracht voor verder onderzoek.

Overeenkomst overheid-VNG

WILLEMSTAD — De Landsoverheid heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de VMG, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De overeenkomst is gebaseerd op dienstverlening voor wat betreft informatie over allerlei vraagstukken.

Met deze afspraken hoopt de centrale overheid dat overtollig werk met het maken van bij voorbeeld projectdossiers voorkomen kan worden. De overeenkomst biedt de overheid zich te abonneren op een informatiesysteem waar snelheid het motto is.

De kosten zijn ook laag gehouden. Met veertigduizend gulden per jaar beschikt de overheid over de mogelijkheid om binnen te komen bij de *electronic highway*. Per onderwerp wordt 16 uur advies gegeven voor dit bedrag.

Hond kwijt?

WILLEMSTAD — Op het asiel zitten drie hondjes waarvan het baasje niet te vinden is. Wie herkent ze? Het gaat om een Pekinees, teefje, zwart met witte bef, ongeveer 1 jaar oud, gevonden Kaya Kitoki; een poedelachtig teefje, 2 jaar oud, dikke zwarte vacht met veel klitten, liep bij strand Caracasbaai; een jong bruin teefje, kruising chihuahua/Pekinees met pluimstaartje, werd gevonden op het Wilhelminaplein.

Niet één van deze hondjes droeg een halsband. Bij het asiel zijn voor 5 gulden per stuk identificatiepenningen verkrijgbaar.

cht voor kinderen

Centrale Bank over eerste kwartaal 1995:

Hoogseizoen goed door groei toeristenopbrengs

ORANJESTAD — In het eerste kwartaal van 1995 (de maanden januari, februari en maart) zijn de toeristenopbrengsten in vergelijking met het laatste kwartaal van 1994 (oktober, november en december) fors gestegen. Namelijk van 191,1 miljoen tot 267,4 miljoen florin. Deze stijging is vooral toe te schrijven aan het traditioneel goede hoogseizoen. Ook ten opzichte van de overeenkomstige periode van het voorgaande jaar was er sprake van enige toename; toen bedroegen de toeristenopbrengsten 256,4 miljoen florin.

Dat zijn enkele van de bevindingen van de Centrale Bank van Aruba (CBA) in het gisteren in de openbaarheid gebrachte verslag over de eerste drie maanden van dit jaar. Het kwartaalverslag zelf is gedateerd 21 juli 1995. De CBA meldt in een speciaal persbericht dat, ondanks de grotere concurrentie in deze sector, er een groei gesignaleerd werd. In het verslag zelf noemt de

het aantal *stay-over* toeristen steeg van 151.400 tot 159.300; en het aantal overnachtingen van 1.128.300 tot 1.159.400. De toeristenopbrengst per nacht kwam daarmee uit op 231 florin tegen 227 vorig jaar. In het eerste kwartaal van 1993 besteedde een toerist trouwens méér; namelijk 240 florin per nacht. (Zie ook elders in *Amigoe* een artikel

aantal Canadezen en het dalend aantal Duitsers dat Aruba bezoekt. In Canada werd de marketing opgeschroefd, terwijl in Duitsland minder aan promotie werd gedaan.

INVESTERINGEN

De CBA concentreert zich uiteraard niet alleen op het toerisme. In het persbericht staat voorts: "De groei van het toerisme liep parallel met de voortzetting van de uitvoering van enkele grote investeringsprojecten." Men doelt op het Marriott hotel, de Divi hotels, de flexi-coker van Coastal, de uitbreiding van de luchthaven met een taxibaan en de renovatiewerkzaamheden bij het Water en Elektriciteits Bedrijf (WEB).

dit een eilandsaangelegenheid betreft- hoopt zij dat de PAR het gokwezenbeleid onder de loep gaat nemen.

De casino's hebben een jaarlijkse omzet van zo'n 160 miljoen gulden, waarvan 85

gokverslaving is groot; hele families worden ontwricht en om toch maar aan geld te komen prostitueren vrouwen zich dan maar, terwijl kinderen aan hun lot worden overgelaten. "Ik hoop dat de eilandsraad mijn bezorgdheid over de gokverslaving deelt."

■ *WILLEMSTAD — Dertig kinderen van het Mieke Hendrikse-project van de Stichting Ayudo Social hebben woensdag genoten van een boottochtje. De kinderen uit kansarme gezinnen zijn in het Spaanse Water aan boord gegaan van de Miss Ann om gedurende de hele ochtend een trip door de haven van Willemstad te maken. Deze activiteit kon plaatsvinden dankzij opbrengsten uit de maandelijkse boeken- en rommelmarkt van Ayudo Social.*

Jeugd in 1997 op Sint Maarten houden

WILLEMSTAD — Sint Maartens statenlid Roland Duncan is een lobby gestart om de Koninkrijksspelen 1997 op Sint Maarten te laten plaatsvinden. De directeur Sport- en Recreatie, Hamilton Richardson, is zelfs al belast met de organisatie van de spelen. Nu moet alleen minister Dijkhoff Sint Maarten nog officieel aanwijzen als eiland waar de Spelen gehouden zullen worden.

De Koninkrijksspelen voor de jeugd, die afgelopen maand op Aruba werden gehouden, waren een groot succes. De volgende Spelen zullen op een van de Antilliaanse eilanden plaatsvinden. Duncan schreef Dijkhoff gisteren, dat Sint Maarten alle faciliteiten heeft voor alle takken van sport die bij Koninkrijksspelen op Aruba werden gespeeld en zelfs nog meer. Hij noemt basketball en tafeltennis in het bijzonder.

Onder leiding van Hamilton Richardson zijn een aantal personen al begonnen aan de voorbereiding van de Spelen in '97. Een kopie van het verzoek aan minister Dijkhoff ging ook naar de Commissie Koninkrijksspelen.

Stichting van Vrienden Archief

WILLEMSTAD — Er is een Stichting Vrienden van het Centraal Historisch Archief van de Nederlandse Antillen opgericht. Op 6 juni werden de statuten bij notariële akte vastgelegd.

Het bestuur van de stichting, bestaande uit voorzitter R.D. Eugene Boeldak, secretaris Helma Maduro-Molhuijsen, penningmeester M.A. Newton plus zes leden, werd samengesteld tijdens de oprichtingsvergadering van 19 november 1994, nadat enkele personen ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Centraal Historisch Archief (CHA) op het idee kwamen zo'n vriendengenootschap op te richten.

De stichting heeft onder andere ten doel het werk en de belangen van het CHA te ondersteunen in materiële en immateriële zin. Er zijn enkele werkgroepen ingesteld om deze en andere doelstellingen te verwezenlijken. In de laatste week van augustus zal een kennismakingsavond worden georganiseerd, tijdens welke enige historische films over de Nederlandse Antillen vertoond zullen worden.

Men kan zich opgeven als vriend voor 30 gulden per jaar, echtparen betalen 50 en bedrijven of organisaties 100 gulden. Wie zich als vriend wil opgeven faxt naar het secretariaat, 611026, en vraagt om een inschrijfformulier.

INGEZONDEN

Wensdromen

GEDEPUTEERDE EISDEN is boos op de SVB, omdat dit het niet alleen op het punt ziektepremie-inning heeft laten afweten, maar ook verzuimd heeft assuradeuren aan te spreken voor wat betreft de ziekte- en verplegingskosten van slachtoffers van auto-aanrijdingen, 'want alle auto's zijn toch verzekerd?', stelt hij. Dat laatste kunt u rangschikken om de rubriek 'Onvervulde Wensdromen'.

Ruwweg 40% van de auto's op de weg heeft geen verzekering (meer) en diegenen die hebben nagelaten verzekering t.a. nummerplaataankoop te annuleren, zijn niet in staat of onwillig om in geval van een door hen veroorzaakte aanrijding het bedrag van het eigen risico bij hun verzekeringsmaatschappij te storten. Dat houdt in dat de aangeredene naar schadevergoeding kan fluiten, want van een kikker is het slecht veren plukken.

Ook ziet de gedeputeerde de zelf veroorzaakte ongevallen over het hoofd. Als vier drugsvrienden met een auto over de kop slaan, is verhaal op de bestuurder/eigenaar illusoir, want die zal geen inzittendenverzekering gesloten hebben (omdat dat niet verplicht is) en dus worden ze op p.p.-basis bij Sehos gerepareerd.

In 1954 vroeg ik een van mijn zwagers, die toen in de regering zat, wanneer hij dacht dat het 'verplicht auto-verzekeringsvarkentje' nou eindelijk zou worden gewassen. Glimlachend antwoordde hij: "Dat maak jij niet meer mee." Nu, veertig jaar later, leven automobilisten nog steeds in onzekerheid, want het zogenoemde Waarborgfonds, dat onder meer bij hit and run-aanrijdingen moet helpen betalen, is nog steeds een vrome wens en controle op niet-verzekering om wanbetalers van de weg te houden, wordt halfhartig uitgevoerd.

Maar zodra die verzekeringskwestie afdoende geregeld is, hopelijk deze eeuw nog, is overweging van Eisdens plan zeker aanbeveling waard.

PIET W. SYBRANDY
(Curaçao)

Studentenvereniging Open Universiteit opgericht

WILLEMSTAD — Maandag 7 augustus om 20.00 uur is de eerste officiële vergadering van OU Caribe. Dit is een vereniging van studenten aan de Open Universiteit. Van de ongeveer 150 studenten in de Antillen hebben zich zo'n vijftig reeds aangemeld. De vergadering is in de UNA. De Open Universiteit (OU) is een Nederlandse instelling die schriftelijk onderwijs op HBO/WO niveau aanbiedt. Er bestaat een samenwerkingsverband tussen de OU en de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA). De OU-tentamens worden op de UNA afgelegd en binnenkort komt op de UNA een steunpunt van de OU.

De Open Universiteit is opgericht om het hoger onderwijs toegankelijker te maken voor volwassenen. Een diploma is niet nodig om tot de OU te worden toegelaten. Een bepaald niveau van voorkennis wel. Men kan voor zeven studierichtingen aan de OU terecht. In de Antillen zijn alle richtingen vertegenwoordigd, hoewel Rechtswetenschappen het hoogste scoort.

Een studie aan de Open Universiteit wordt thuis gedaan. Studenten krijgen na het behalen van een tentamen een certificaat. De certificaten vormen de bouwstenen voor een titel. Inschrijven is op ieder moment mogelijk.

OU Caribe, waarvan Rob Kelder voorzitter is en Monique van Meerwijk bestuurslid, is opgericht om elkaar te helpen bij de studie, meer Open Universiteit faciliteiten naar de Antillen te halen en gewoon voor de gezelligheid.

Supervisie seminar in centrum van FAJ

WILLEMSTAD — De associatie van supervisoren AdSK houdt op 7 en 8 augustus van 8.00 tot 17.00 uur twee seminars met als thema's 'de kracht van supervisie' en 'kennismaking met focussen'. Het gaat om inhoudelijke materies.

Deze seminars zijn bestemd voor mensen met een voortgezette opleiding en academici die ervaring hebben met het 'supervisen' van beroepen met een agogisch kader. Naar voren komen de bezinning op de definitie van supervisie en andere begeleidingsvormen en werkprincipes van het methodische handelen. Aan de orde komen voorts de functie en de afstand en nabijheid in de relatie tussen supervisors en supervisant.

Het tweede thema 'kennismaking met focussen' omvat de kennismaking van een manier van omgaan met jezelf. Hier leren de cursisten meer aandacht besteden aan de lichamelijke beleving en men is beter in staat te ontdekken wat er aan de hand is. De organisaties lichten alvast een tipje van de sluier op: "Focussen is een manier om onder andere 'burnout'- verschijnselen te voorkomen en daardoor meer plezier te beleven aan de dingen die je doet."

Dit gedeelte is in principe bestemd voor welzijnswerkers. De seminars worden gehouden in het vormingscentrum van de Federatie voor de Antilliaanse Jeugdzorg. De kosten voor deelname bedragen per seminar 100 gulden voor leden van de AdSK (Asosiashon di Supervisornan Korsòu). Niet leden betalen voor het eerste seminar 125 gulden.

Statenlid Leito wil vangrail Nieuwe Haven

WILLEMSTAD — In een brief aan het Bestuurscollege wijst statenlid Edgar Leito op de ongelukken die de laatste jaren veel hebben plaatsgevonden op de Nieuwe Haven-weg. Hij doelt hiermee op voertuigen die te water raakten. Ter voorkoming van dergelijke ongelukken stelt hij aan gedeputeerde Perry Gumbs van Domeinbeheer voor over een lengte van ongeveer een kilometer een vangrail te plaatsen.

Afgelopen week raakte op de Nieuwe Haven-weg een vrouw met een klein kind te water. Zij konden gelukkig eenvoudig worden gered. Eerder dit jaar kwam er wel iemand door verdrinking om het leven die met zijn auto het water inreed.

AMIGOE
FAXNUMMERS
Redactie: 674744
Advertentie: 674524

[redacted]

dit een eilandsaangelegenheid betreft- hoopt zij dat de PAR het gokwezenbeleid onder de loep gaat nemen.

De casino's hebben een jaarlijkse omzet van zo'n 160 miljoen gulden, waarvan 85 [redacted] gokverslaving is groot; hele families worden ontwricht en om toch maar aan geld te komen prostitueren vrouwen zich dan maar, terwijl kinderen aan hun lot worden overgelaten. "Ik hoop dat de eilandsraad mijn bezorgdheid over de gokverslaving deelt."

[redacted]ventocht voor kinderen

■ *WILLEMSTAD — Dertig kinderen van het Mieke Hendrikse-project van de Stichting Ayudo Social hebben woensdag genoten van een boottochtje. De kinderen uit kansarme gezinnen zijn in het Spaanse Water aan boord gegaan van de Miss Ann om gedurende de hele ochtend een trip door de haven van Willemstad te maken. Deze activiteit kon plaatsvinden dankzij opbrengsten uit de maandelijkse boeken- en rommelmarkt van Ayudo Social.*

Studentenvereniging Open Universiteit opgericht

WILLEMSTAD — Maandag 7 augustus om 20.00 uur is de eerste officiële vergadering van OU Caribe. Dit is een vereniging van studenten aan de Open Universiteit. Van de ongeveer 150studenten in de Antillen hebben zich zo'n vijftig reeds aangemeld. De vergadering is in de UNA. De Open Universiteit (OU) is een Nederlandse instelling die schriftelijk onderwijs op HBO/WO niveau aanbiedt. Er bestaat een samenwerkingsverband tussen de OU en de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA). De OU-tentamens worden op de UNA afgelegd en binnenkort komt op de UNA een steunpunt van de OU.

De Open Universiteit is opgericht om het hoger onderwijs toegankelijker te maken voor volwassenen. Een diploma is niet nodig om tot de OU te worden toegelaten. Een bepaald niveau van voorkennis wel. Men kan voor zeven studierichtingen aan de OU terecht. In de Antillen zijn alle richtingen vertegenwoordigd, hoewel Rechtswetenschappen het hoogste scoort.

Een studie aan de Open Universiteit wordt thuis gedaan. Studenten krijgen na het behalen van een tentamen een certificaat. De certificaten vormen de bouwstenen voor een titel. Inschrijven is op ieder moment mogelijk.

OU Caribe, waarvan Rob Kelder voorzitter is en Monique van Meerwijk bestuurslid, is opgericht om elkaar te helpen bij de studie, meer Open Universiteit faciliteiten naar de Antillen te halen en gewoon voor de gezelligheid.

Supervisie seminar in centrum van FAJ

WILLEMSTAD — De associatie van supervisoren AdSK houdt op 7 en 8 augustus van 8.00 tot 17.00 uur twee seminars met als thema's 'de kracht van supervisie' en 'kennismaking met focussen'. Het gaat om inhoudelijke materies.

Deze seminars zijn bestemd voor mensen met een voortgezette opleiding en academici die ervaring hebben met het 'supervisen' van beroepen met een agogisch kader. Naar voren komen de bezinning op de definitie van supervisie en andere begeleidingsvormen en werkprincipes van het methodische handelen. Aan de orde komen voorts de functie en de afstand en nabijheid in de relatie tussen supervisors en supervisant.

Het tweede thema 'kennismaking met focussen' omvat de kennismaking van een manier van omgaan met jezelf. Hier leren de cursisten meer aandacht besteden aan de lichamelijke beleving en men is beter in staat te ontdekken wat er aan de hand is. De organisaties lichten alvast een tipje van de sluier op: "Focussen is een manier om onder andere 'burnout'- verschijnselen te voorkomen en daardoor meer plezier te beleven aan de dingen die je doet."

Dit gedeelte is in principe bestemd voor welzijnswerkers. De seminars worden gehouden in het vormingscentrum van de Federatie voor de Antilliaanse Jeugdzorg. De kosten voor deelname bedragen per seminar 100 gulden voor leden van de AdSK (Asosiashon di Supervisornan Korsòu). Niet leden betalen voor het eerste seminar 125 gulden.

Stichting van Vrienden Archief

WILLEMSTAD — Er is een Stichting Vrienden van het Centraal Historisch Archief van de Nederlandse Antillen opgericht. Op 6 juni werden de statuten bij notariële akte vastgelegd.

Het bestuur van de stichting, bestaande uit voorzitter R.D. Eugene Boeldak, secretaris Helma Maduro-Molhuijsen, penningmeester M.A. Newton plus zes leden, werd samengesteld tijdens de oprichtingsvergadering van 19 november 1994, nadat enkele personen ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Centraal Historisch Archief (CHA) op het idee kwamen zo'n vriendengenootschap op te richten.

De stichting heeft onder andere ten doel het werk en de belangen van het CHA te ondersteunen in materiële en immateriële zin. Er zijn enkele werkgroepen ingesteld om deze en andere doelstellingen te verwezenlijken. In de laatste week van augustus zal een kennismakingsavond worden georganiseerd, tijdens welke enige historische films over de Nederlandse Antillen vertoond zullen worden.

Men kan zich opgeven als vriend voor 30 gulden per jaar, echtparen betalen 50 en bedrijven of organisaties 100 gulden. Wie zich als vriend wil opgeven faxt naar het secretariaat, 611026, en vraagt om een inschrijfformulier.

[redacted] Jeugd in 1997 op Sint Maarten houden

WILLEMSTAD — Sint Maartens statenlid Roland Duncan is een lobby gestart om de Koninkrijksspelen 1997op Sint Maarten te laten plaatsvinden. De directeur Sport- en Recreatie, Hamilton Richardson, is zelfs al belast met de organisatie van de spelen. Nu moet alleen minister Dijkhoff Sint Maarten nog officieel aanwijzen als eiland waar de Spelen gehouden zullen worden.

De Koninkrijksspelen voor de jeugd, die afgelopen maand op Aruba werden gehouden, waren een groot succes. De volgende Spelen zullen op een van de Antilliaanse eilanden plaatsvinden. Duncan schreef Dijkhoff gisteren, dat Sint Maarten alle faciliteiten heeft voor alle takken van sport die bij Koninkrijksspelen op Aruba werden gespeeld en zelfs nog meer. Hij noemt basketbal en tafeltennis in het bijzonder.

Onder leiding van Hamilton Richardson zijn een aantal personen al begonnen aan de voorbereiding van de Spelen in '97. Een kopie van het verzoek aan minister Dijkhoff ging ook naar de Commissie Koninkrijksspelen.

INGEZONDEN

Wensdromen

GEDEPUTEERDE EISDEN is boos op de SVB, omdat dit hem niet alleen op het punt ziektepremie-inning heeft laten afweten, maar ook verzuimd heeft assuradeuren aan te sprekren voor wat betreft de ziekte- en verplegingskosten van slachtoffers van auto-aanrijdingen, 'want alle auto's zijn toch verzekerd?', stelt hij. Dat laatste kunt u rangschikken om de rubriek 'Onvervulde Wensdromen'.

Ruwweg 40% van de auto's op de weg heeft geen verzekering (meer) en diegenen die hebben nagelaten verzekering ... nummerplaataankoop te annuleren, zijn niet in staat of onwillig om in geval van een door hen veroorzaakte aanrijding het bedrag van het eigen risico bij hun verzekeringsmaatschappij te storten. Dat houdt in dat de aangeredene naar schadevergoeding kan fluiten, want van een kikker is het slecht veren plukken.

Ook ziet de gedeputeerde de zelf veroorzaakte ongevallen over het hoofd. Als vier drugsvrienden met een auto over de kop slaan, is verhaal op de bestuurder/eigenaar illusoir, want die zal geen inzittendenverzekering gesloten hebben (omdat dat niet verplicht is) en dus worden ze op p.p.-basis bij Sehos gerepareerd.

In 1954 vroeg ik een van mijn zwagers, die toen in de regering zat, wanneer hij dacht dat het 'verplicht auto-verzekeringsvarkentje' nou eindelijk zou worden gewassen. Glimlachend antwoordde hij: "Dat maak jij niet meer mee." Nu, veertig jaar later, leven automobilisten nog steeds in onzekerheid, want het zogenoemde Waarborgfonds, dat onder meer bij hit and run-aanrijdingen moet helpen betalen, is nog steeds een vrome wens en controle op niet-verzekering om wanbetalers van de weg te houden, wordt halfhartig uitgevoerd.

Maar zodra die verzekeringskwestie afdoende geregeld is, hopelijk deze eeuw nog, is overweging van Eisdens plan zeker aanbeveling waard.

PIET W. SYBRANDY
(Curaçao)

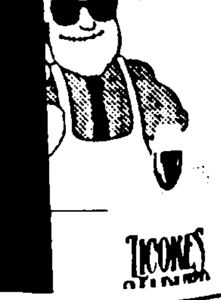
Statenlid Leito wil vangrail Nieuwe Haven

WILLEMSTAD — In een brief aan het Bestuurscollege wijst statenlid Edgar Leito op de ongelukken die de laatste jaren veel hebben plaatsgevonden op de Nieuwe Haven-weg. Hij doelt hiermee op voertuigen die te water raakten. Ter voorkoming van dergelijke ongelukken stelt hij aan gedeputeerde Perry Gumbs van Domeinbeheer voor over een lengte van ongeveer een kilometer een vangrail te plaatsen.

Afgelopen week raakte op de Nieuwe Haven-weg een vrouw met een klein kind te water. Zij konden gelukkig eenvoudig worden gered. Eerder dit jaar kwam er wel iemand door verdrinking om het leven die met zijn auto het water inreed.

[redacted]

Gestage vorderingen renovatie vliegveld

ORANJESTAD — Het renoveren van de Koningin Beatrix Luchthaven gaat langzamer dan verwacht. Toch wordt er wel wat vooruitgang geboekt. Het ligt in de bedoeling dat alle projecten in elk geval op 15 oktober van dit jaar afgerond zijn. Dit meldt Luchthavendirecteur Michael Nicolaas in de *ATA News Network*, uitgegeven door de Aruba Tourism Authority (ATA).

Het gaat in *ATA News Network* om de algemene *facelift* van het vliegveld. Het onlangs ondertekende contract met het architectenbureau Birk Hillman staat hier los van. Het renovatieprogramma van de luchthaven is omvangrijk en bestaat uit verschillende projecten.

Het eerste project bestond uit het omleggen van de verkeerssituatie voor het luchthavengebouw. De grote bussen die de toeristen naar de verschillende hotels vervoeren hebben nu een eigen standplaats waardoor de verkeersopstopping verminderd is.

Nog steeds wordt er strenge controle uitgevoerd op het illegaal parkeren vóór het luchthavengebouw. Vaak genoeg moet de sleepwagen eraan te pas komen om auto's te verwijderen. De luchthavenbezoeker is tegenwoordig gedwongen zijn auto op de parkeerplaats te parkeren.

Momenteel wordt er gewerkt aan de taxibaan voor de vliegtuigen en de platforms waar de vliegtuigen geparkeerd staan. Andere projecten waarmee gestart wordt zijn de toiletten in de vertrek- en aankomsthal, het opknappen van de *incheck*balies en de balie waar men luchthavenbelasting betaalt. Ook de aankomsthal waar de koffers binnen komen wordt vernieuwd.

In *ATA News Network* staat verder dat er een ATA-welkomstkantoortje gebouwd wordt om de toerist te verwelkomen en van foldertjes te voorzien. Het hele gebouw krijgt een verfbeurt. Als alles volgens plan verloopt heeft Aruba vanaf 15 oktober een luchthaven in een nieuw jasje.

De *facelift* van het vliegveld en het ondertekende contract met achitect Hillman staan niet los van elkaar. Met de ondertekening van het contract is de opdracht gegeven voor de uitbreiding van de luchthaven. Het gaat om het ontwerpen van twee nieuwe vertrekhallen. Eén vertrekhal wordt speciaal gebouwd voor passagiers die naar de Verenigde Staten vertrekken. De andere vertrekhal is voor het internationale luchtverkeer.

Wat nu de aankomst- én vertrekhal is wordt omgebouwd tot aankomsthal. Het is de bedoeling dat begin 1996 met de bouw begonnen wordt. De huidige renovatie die half oktober klaar is, is niet voor niets. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de op stapel zijnde verbouwingen, zodat er geen kapitaalverlies is. Helaas waren directeur Nicolaas en persvoorlichter Brete gedurende twee dagen niet voor meer informatie beschikbaar.

■*ORANJESTAD — In de grote vakantie zijn er weer heel wat Arubanen aan het reizen. Soms voor een kleine week of een weekend naar onze buureilanden, Miami of Valencia. Bij anderen duren de reizen naar bijvoorbeeld Nederland wat langer. De reizigers ondervinden over het algemeen geen last van de renovatiewerkzaamheden. Tot nu toe vinden die ook voornamelijk buiten de aankomst- en vertrekhal plaats. Zo wordt er momenteel hard gewerkt aan de taxibaan voor vliegtuigen. Over niet al te lange tijd krijgt de binnenkant van het luchthavengebouw een algemene opknapbeurt. Toiletten en incheckbalies worden gerenoveerd en het geheel krijgt een verfbeurt.*

Arubaan reist vaker dan ooit

ORANJESTAD — Juni, juli en augustus zijn voor de luchtvaartmaatschappijen en de reisbureaus de drukste maanden van het jaar. Dat komt onder andere door de schoolvakantie die in deze periode valt, waardoor veel mensen op reis gaan. Maar ook het aantal bezoekers is in deze maanden erg hoog. Bij Air Aruba waren de meest bevlogen gebieden dit jaar Miami, Curaçao en Bonaire. Vooral Bonaire wordt in vergelijking met vorig jaar druk bezocht.

Miami en Venezuela worden meer dan ooit voor slechts enkele dagen bezocht. En onze buureilanden Curaçao, Bonaire en Sint Maarten blijken uitermate geschikt voor mensen die er een weekendje tussenuit willen. Ook op San José (Costa Rica) is de afgelopen twee maanden druk gevlogen. Air Aruba en de ALM moesten de KLM bijstaan met chartervluchten naar deze bestemming.

De ALM meldt verder dat veel Arubanen reizen naar bestemmingen waar Air Aruba niet op vliegt. Vooral Suriname is dit jaar weer in de belangstelling. Verder komen, voor wat betreft de ALM, Valencia, Curaçao en Sint Maarten op de tweede plaats.

Ook de meeste reisbureaus merken een verschil met vorig jaar. "Het is veel drukker. Volgens mij komt dat omdat er meer welvaart is. De mensen gaan makkelijker een weekje of weekend weg, *shoppen* in Miami of Valencia. Dat is ook nodig om even uit te rusten van het werk", zo vertelt een van de reisbureaumedewerksters.

Verder wordt geconstateerd dat er veel kinderen reizen met ouders of andere begeleiders. Er worden veel groepsreizen gemaakt door voornamelijk jongeren die bijvoorbeeld met hun sportclub in het buitenland wedstrijden spelen. De cruise-schepen die het Caribisch gebied aandoen zijn dit jaar ook erg populair.

Een ander reisbureau merkt op dat de reizigers meer eisen gaan stellen: "Er zijn meer problemen, de mensen willen telkens van bestemming veranderen, alles moet snel geregeld worden". Naast de reeds genoemde bestemmingen is Nederland overigens ook een route waarop veel gevlogen wordt, meestal voor op z'n minst 21 dagen.

Air Aruba merkt op dat er ook meer toeristen Aruba bezoeken. Vooral de vluchten van Sao Paolo in Brazilië en Baltimore en Newark in de Verenigde staten zitten iedere keer weer vol. "Het aantal Braziliaanse toeristen komt dit jaar dicht in de buurt van het aantal Amerikanen dat Aruba bezoekt", zo is de indruk van een baliebeambte van Air Aruba. Alleen de vluchten naar Medellin, Colombia lopen niet zo goed in vergelijking met vorig jaar.

Nieuwe VROM-directeur Lioe A Tjam begonnen

ORANJESTAD — Gisteren is bij directie VROM (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu) de nieuwe directeur, Elton Lioe A Tjam, begonnen. In een persbericht afkomstig van procoördinator Guisette Croes wordt gesteld dat Lioe A Tjam zijn nieuwe baan met 'enthousiasme en vastberadenheid' is gestart. "Hij heeft zich tot doel gesteld het departement optimaal te laten functioneren," zo wordt verder gesteld.

Om VROM optimaal te laten functioneren is er 'eenheid' nodig. Het is de laatste tijd nogal onrustig geweest bij directie VROM. Oud-directeur Cornelius Wilson zou volgens sommigen niet functioneren. En de spanningen namen op een bepaald moment zo enorm toe dat premier Henny Eman verklaarde dat VROM altijd een 'politieke dumpplaats' is geweest.

OLA-minister Glenbert Croes, met VROM in zijn portefeuille, meent met Lioe A Tjam de juiste man gevonden te hebben. "De minister van Vervoer en Communicatie, alsook de regering van Aruba, hebben alle vertrouwen in de capaciteiten van de heer Lioe A Tjam om VROM opnieuw te laten functioneren zoals het hoort," stelt het officiële communiqué.

Nadat hij zijn VWO-diploma op Aruba had behaald, vertrok Lioe A Tjam voor verdere studie naar Nederland. In Groningen studeerde hij chemische technologie aan de HTS. Na de HTS ging hij verder aan het Professor Hallininstituut, ook in Groningen, waar hij milieuhygiëne en milieutechniek studeerde en zich specialiseerde op het terrein van water.

Na deze opleiding studeerde Lio A Tjam verder aan de Rijksuniversiteit Groningen, waar hij milieuwetenschappen studeerde met energie als specialisatie. De nieuwe VROM-directeur heeft ook werkervaring in Nederland opgedaan. Hij werkte bij Rijkswaterstaat, het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen en kort geleden nog op de Hanzehogeschool als docent milieuwetenschappen aan de economische faculteit.

Het persbericht wijst er op dat het VROM-departement een belangrijke taak heeft in de gemeenschap. Het houdt zich bezig met milieubeheer, de ontwikkeling van Aruba in z'n algemeenheid, verkavelingsprojecten etc. Minister Glenbert Croes hoopt met Lioe A Tjam het veel geplaagde departement weer op het goede spoor te krijgen.

Over de voormalige directeur meldde premier Eman gisteren tijdens de persconferentie enkel dat 'Wilson vertrokken is'.

Jurassic Park bij bibliotheek

ORANJESTAD — Biblioteca Nacional vertoont donderdag 3 augustus om 19.30 uur de film *Jurassic Park* in het 'openlucht theater' achter de bibliotheek. De film is voor jong en oud en natuurlijk gratis toegankelijk.

Jurassic Park heeft, naast de Verenigde Staten, ook in Nederland gezorgd voor een ware 'dino-rage'. Speelgoedwinkels, boekhandels en kledingszaken hadden goed ingespeeld op het thema van de film: alles wat je ook maar kon bedenken was voorzien van een dinosaurus of uitgevoerd als een dinosaurus. Hier zal nu echter geen sprake van zijn, de film wordt maar eenmalig vertoond, namelijk vanavond.

Sasaki-expositie over San Nicolas

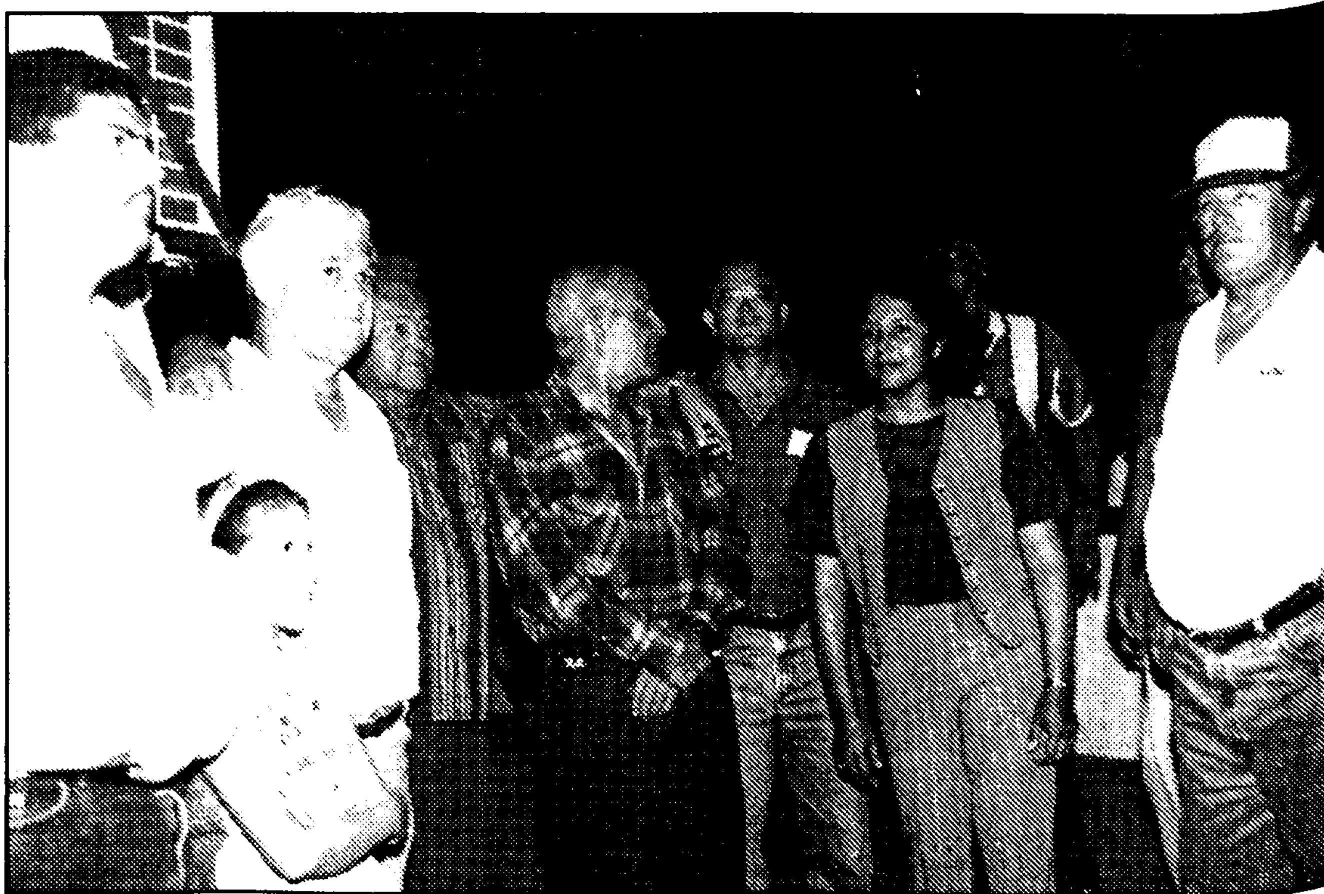
ORANJESTAD — De expositie over de ontwikkeling van San Nicolas en omgeving wordt op 21 augustus geopend. Deze expositie is in het kader van het masterplan van de Sasaki-groep voor ontwikkeling van de zuidoost kant van het eiland, van Pos Chiquito tot San Nicolas en omgeving.

Premier Eman deelde gisteren mee, dat de expositie gedurende een week op verschillende plaatsen te bezichtigen zal zijn. De afgelopen tijd werd het masterplan tijdens vergaderingen aan de verschillende groepen gepresenteerd.

Het publiek heeft de gelegenheid de expositie te bezichtigen vanaf 21 augustus, nadat de door de groepen voorgestelde wijzigingen zijn uitgevoerd. De plaatsen van de expositie worden nader bekendgemaakt.

Heropening Raceway Park

■ *ORANJESTAD — Minister van Sportzaken Lili Beke, verrichtte onlangs de heropening van de dragracebaan te Palo Marga. De baan, tribune en andere faciliteiten werden de afgelopen maanden gerenoveerd en de oude verlichting eveneens door nieuwe vervangen. De drag-liefhebbers kunnen nu weer tot laat in de avond van de wedstrijden genieten, merkte de minister op in haar toespraak. De regering heeft volgens de minister met genoegen bijgedragen aan renovatie in het belang van de dragracers en de liefhebbers.*

Ruim 800 bursalen in buitenland

Arbeidsmarkt onder druk bij terugkeer studenten

ORANJESTAD — Met de 94 bursalen die vandaag vertrekken, verblijven ruim achthonderd Arubaanse studenten in het buitenland. Wanneer zij over enkele jaren terugkeren, moet er een passende werkkring voor hen zijn. De regering wordt onder zware druk gezet om voor al deze mensen werk te zorgen.

Van de 800 bursalen studeren er 700 in Nederland, 100 in de VS en 30 in landen in de regio. Minister van Welzijnszaken Eddy Croes zei gisteren dat wanneer zelfs maar een kwart van hen terugkeert, de druk op de regering al zwaar te noemen is. Op de begroting van 1995 is een bedrag van tien miljoen florin gereserveerd voor deze studenten. Op de begroting voor 1996 zal dit bedrag waarschijnlijk hoger uit komen. Niet alleen studenten die uit het buitenland terugkeren, maar ook degenen die hier studeren en straks ook het arbeidsproces in moeten zetten de regering onder zware druk.

De bewindsman zei dat de regering niet echt gelukkig is met het onderwijspeil op Aruba. Daarom zijn werkgroepen in het leven geroepen gericht op verbetering van het onderwijs op verschillende niveaus. Er moet wel rekening mee worden gehouden, dat renovatie van onderwijs veel jaren in beslag neemt. Door vernieuwing en herstructurering wil de regering het onderwijs op Aruba optimaliseren.

Ten aanzien van een werkkring voor afgestudeerden meldde de minister dat *Empleo Balansá* tegen die tijd zodanig georganiseerd zal zijn, dat zij in staat is de helpende hand te bieden.

Empleo Balansá wordt begeleid door het Project Bureau Reorganisatie (PBR). Zij richt zich in deze beginfase op allocatie van ambtenaren die te veel zijn. Eveneens vindt toewijzing plaats van personen die bijstand krijgen, maar die wel nog in het arbeidsproces opgenomen kunnen worden. *Empleo Balansá* moet zorgen voor vervanging van zo veel mogelijk buitenlandse werkkrachten door lokale krachten. Vertegenwoordigers van Directie Arbeid, Directie Sociale Zaken en *Enseñansa pa Empleo* vormen de werkgroep van *Empleo Balansá*.

Excuses Elmar

ORANJESTAD — Elmar nv biedt haar excuses aan voor het ongemak van afgelopen woensdag. Om 01.00 uur viel in verschillende wijken de stroom uit. Dit werd veroorzaakt door kortsluiting in een hoogspanningskabel in de buurt van de hoofdkruising te Pos Chiquito. De stroomvoorziening werd alweer snel hersteld, met uitzondering van een klein gebied waar de kortsluiting ontstond. Uiteindelijk had iedereen om 3.35 uur in de vroege ochtend weer stroom.

Vangst van 1000 pond marihuana

ORANJESTAD — Ter hoogte van Westpunt, achter Tierra del Sol, werd kort voor zonsondergang een zending van ruim 1000 pond marihuana gevonden. Vermoedelijk was de zending, die stevig verpakt was in 30 zakken afkomstig van een 'dropping'. De zending werd in beslag genomen.

Het ochtendblad *Bon Dia Aruba* meldde dat de zending vermoedelijk in de ochtenduren was gedropt en in de struiken terecht was gekomen. De 'ontvanger' heeft geen kans gehad zijn zending op te halen voordat deze in handen van de politie kwam. Enige politiewagens moesten er aan te pas komen om de drugs naar de politiewacht over te brengen. Ter plaatse werd een afgesloten wagen gesignaleerd. Toen de chauffeur bij zijn auto kwam werd hij verhoord. Maar hij bleek niets met de zaak te maken te hebben, hij had slechts een wandeling langs het strand gemaakt.

Uit Boston vernam *Diario* dat de Arubaan P.L.C., die kortgeleden via New York naar Boston reisde, wegens vermoedelijke handel in drugs werd aangehouden. De FBI deed een inval bij een bende, waaronder de Arubaan zich bevond. Het onderzoek is in volle gang.

Centrale Bank over eerste kwartaal 1995:
Hoogseizoen goed door forse groei toeristenopbrengsten

ORANJESTAD — In het eerste kwartaal van 1995 (de maanden januari, februari en maart) zijn de toeristenopbrengsten in vergelijking met het laatste kwartaal van 1994 (oktober, november en december) fors gestegen. Namelijk van 191,1 miljoen tot 267,4 miljoen florin. Deze stijging is vooral toe te schrijven aan het traditioneel goede hoogseizoen. Ook ten opzichte van de overeenkomstige periode van het voorgaande jaar was er sprake van enige toename; toen bedroegen de toeristenopbrengsten 256,4 miljoen florin.

Dat zijn enkele van de bevindingen van de Centrale Bank van Aruba (CBA) in het gisteren in de openbaarheid gebrachte verslag over de eerste drie maanden van dit jaar. Het kwartaalverslag zelf is gedateerd 21 juli 1995. De CBA meldt in een speciaal persbericht dat, ondanks de grotere concurrentie in deze sector, er een groei gesignaleerd werd. In het verslag zelf noemt de Bank specifiek de gevolgen van de devaluatie van de Mexicaanse peso in december 1994.

Niet alleen de toeristenopbrengsten stegen in vergelijking met een jaar terug, ook het aantal *stay-over* toeristen steeg van 151.400 tot 159.300; en het aantal overnachtingen van 1.128.300 tot 1.159.400. De toeristenopbrengst per nacht kwam daarmee uit op 231 florin tegen 227 vorig jaar. In het eerste kwartaal van 1993 besteedde een toerist trouwens méér; namelijk 240 florin per nacht. (Zie ook elders in *Amigoe* een artikel over de koopkracht van toeristen.)

Met name de Braziliaanse markt groeide flink, als gevolg van een groter stoelenaanbod. Dat marketing-activiteiten zin hebben, blijkt wel het groeiend aantal Canadezen en het dalend aantal Duitsers dat Aruba bezoekt. In Canada werd de marketing opgeschroefd, terwijl in Duitsland minder aan promotie werd gedaan.

INVESTERINGEN

De CBA concentreert zich uiteraard niet alleen op het toerisme. In het persbericht staat voorts: "De groei van het toerisme liep parallel met de voortzetting van de uitvoering van enkele grote investeringsprojecten." Men doelt op het Marriott hotel, de Divi hotels, de flexi-coker van Coastal, de uitbreiding van de luchthaven met een taxibaan en de renovatiewerkzaamheden bij het Water en Elektriciteits Bedrijf (WEB).

"Bovendien bleef de huizenbouw levendig, hetgeen zich weerspiegelde in een opmerkelijke stijging van de woninghypotheken. Daarentegen waren de consumptieve bestedingen minder hoog dan gedurende de afgelopen kerstperiode."

Omdat Aruba voor bijna 60 procent van het toerisme leeft, kwamen de hogere toeristenontvangsten vrijwel onmiddellijk tot uitdrukking in een vrij omvangrijk betalingsbalansoverschot, namelijk 59 miljoen florin. Toch was de toename minder sterk dan een jaar geleden toen er 73 miljoen werd geregistreerd. Het aantal buitenlandse deviezen, inclusief de herwaardering van de goudreserve en dergelijke, was voldoende om de grote hoeveelheden geld die in het derde en vierde kwartaal van 1994 naar het buitenland ging, te compenseren.

DEVIEZEN

Eind maart 1995 was de hoeveelheid deviezen 19 miljoen; een stijging van 4 procent. Toch daalde de reserve - uitgedrukt in maanden -om de importen (exclusief olie-importen) te dekken, van een piek van 5,2 maanden in september vorig jaar, tot 4,7 maanden eind maart dit jaar. Dat is lager dan de doelstelling zoals geformuleerd in het Nationaal Ontwikkelings Plan; daarin wordt gestreefd naar een importreserve van 5 tot 6 maanden.

Door het betalingsbalansoverschot en als gevolg van een opvallende stijging van de kredietverlening aan de private sector, nam de geldhoeveelheid sterk toe. "Niettemin vertraagde het stijgingstempo van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie verder," aldus het CBA-persbericht. De inflatie bleef echter hoger dan die in de Verenigde Staten (de belangrijkste handelspartner) en Curaçao (een eiland met vergelijkbare consumptie- en importpatronen).

Ter vergelijking: de zogeheten periode-gemiddelde-inflatie bedroeg op Aruba, de VS en Curaçao respectievelijk 5,7; 2,7 en 2,1 procent. Ook was de inflatie daarmee gelijk aan de 5,7 procent die in het eerste kwartaal van 1994 werd geregistreerd. "Deze onbevredigende ontwikkeling werd vooral veroorzaakt door binnenlandse kostenfactoren," concludeert de CBA.

Memorandum Centrale Bank:
Meer toeristen met lage koopkracht in '92-'94

ORANJESTAD — In een aparte alinea van het persbericht komt de Centrale Bank van Aruba (CBA) terug op de zeer belangrijke opmerking die in het vorige kwartaalverslag werd gemaakt, namelijk: dat de totale geregistreerde toeristenopbrengsten in 1994 waren gedaald in vergelijking met 1993, ondanks een stijging in het aantal overnachtingen. Met andere woorden: per toerist werd er minder geld op Aruba achtergelaten.

Ruim drie maanden geleden, op 24 april 1995, meldde de Bank deze ontwikkeling in een perscommuniqué. Van de zijde van de CBA-top noch van de regering werd toen een bevredigende verklaring gegeven. In het laatste kwartaalbericht heeft de Centrale Bank een apart memorandum opgenomen die de kwestie bespreekt.

In het memorandum wordt een nadere analyse gegeven van de dalende tendens in de ontvangsten per toeristennacht. Gewezen wordt op de mogelijkheden van statistische vertekeningen, maar de conclusie is dat de betalingsbalanscijfers de neergaande trend in de ontvangsten per toerist over de afgelopen jaren juist weergeven.

De werkelijke verklaring van de CBA luidt als volgt: "De daling van 1994 werd in de hand gewerkt door de toegenomen concurrentie tussen de regionale toeristische centra. Er zijn ook indicaties dat gedurende 1992-1994 het aandeel van toeristen met een lagere koopkracht is toegenomen." *Amigoe* is voornemens om in een volgende editie uitvoeriger terug te komen op het *Memorandum on the declining receipts per visito night*.

Global Casino eigenaar van Casino Masquerada

ORANJESTAD — Global Casino Company, moedermaatschappij van het Casino Masquerade in Radisson hotel, heeft de laatste 33.3 procent van de aandelen in dit casino gekocht en is nu voor 100 procent eigenaar. Global-president Nathan Katz maakte dit bekend en voegde eraan toe dat zijn maatschappij van plan is om zeker tien jaar op Aruba te blijven.

Global Casino was sinds april 1995 de grootste aandeelhouder maar heeft nu alle aandelen van Casino Masquerade in handen. Tijdens een persconferentie verklaarde Katz dat er geen veranderingen komen in operatie, directie en beleid in het casino. De enige verandering is, dat Global nu de enige aandeelhouder van het casino is.

De maatschappij heeft behalve op Aruba ook in de Verenigde Staten en andere landen casinos in beheer. Gezien hun ruime ervaring op dit gebied gaan zij de faciliteiten van het casino op Aruba veranderen. Hierbij wordt alle aandacht aan staf en personeel besteed, zodat deze tevreden kunnen zijn over hun functioneren in het casino. Katz is bijzonder ingenomen met het feit dat in het casino onder het personeel een uistekende sfeer heerst.

Gastspreker Hirsch Ballin

■*ORANJESTAD — Oud-minister professor dr. Ernst Hirsch Ballin voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (op foto linksonder) hield op dinsdag een lezing ter ondersteuning van het werk van Cas pa Hubentud op Aruba. Hirsch Ballin sprak over: 'De bescherming van personen en minderheidsvolkeren in het internationale recht'. Cas pa Hubentud had ook een lunch georganiseerd. De gastspreker zat onder andere aan tafel met gouverneur Olindo Koolman en zijn echtgenote.*

Resultaat overleg met diensthoofden:
Uitgaven overheidsdiensten zoveel mogelijk beperken

ORANJESTAD — Binnen enkele dagen zal bij de overheid begonnen worden met de uitvoering van een intern masterplan. Experts zullen bij elk van de overheidsdepartementen orde op zaken stellen en de financiën van elke dienst 'up to date' brengen. Doel is de overheidsuitgaven zoveel mogelijk te beperken.

Premier Henny Eman verklaarde gisteren dat zijn regering in tien maanden tijd 3 begrotingen heeft geproduceerd. "Nu is Directie Financiën *up to date*" zei Eman. De cijfers komen klaar en volgend jaar wordt een begroting gepresenteerd met een vaste jaarrekening. De financiën bij de andere overheidsdepartementen worden ook *up to date* gebracht. Immers, indien Directie Financiën de cijfers van de andere departementen niet op tijd binnenkrijgt, kan Financiën op zichzelf geen cijfers geven.

De regering gaf gisteren - tijdens de bijeenkomst in Sonesta Hotel - aan alle diensthoofden in grote lijnen het beleid te kennen dat de regering gaat voeren. De regering wil geen nieuwe buitenlandse werkkrachten aantrekken. Zij wil reeds in dienst zijnde ambtenaren verplaatsen naar andere overheidsdiensten waar men krap zit met personeel. Eman noemde dit een gecompliceerd proces. Daarom is de regering voorstander van een goede communicatie met de diensthoofden om te weten te komen bij welke overheidsdiensten er nog ambtenaren te veel zijn. Eman herhaalde, dat de regering voorstander is van vrijwillige uitdiensttreding en niemand gedwongen naar huis stuurt. De lumpsum-regeling heeft 560 vrijwillige uitdiensttreding opgeleverd.

De diensthoofden kregen gisteren van de regering verder te horen, dat iedereen het recht heeft zijn/haar eigen politieke mening te hebben. Alleen dienen diensthoofden zich te beseffen dat er in hun leven een fase kan zijn dat zij werken onder een regering van hun keuze. Ook is er een fase dat zij werken onder een hen niet gezinde regeringscoalitie. In welke fase ze zich ook bevinden, hun werk als ambtenaar ten dienste van de gemeenschap moet altijd boven alles prevaleren.

Eman zei dat in de afgelopen vijf jaren de vorige regering voor enorme overheidsuitgaven heeft gezorgd. Dit leidde er zelfs toe dat Nederland in oktober vorig jaar een vergadering over deze uitgaven hield. Wij hebben deze situatie geërfd maar zullen ook hierin reddend werk verrichten, aldus premier Henny Eman.

Eman over verschil in cijfers:
'Regering heeft het juiste werkloosheidscijfer nodig'

ORANJESTAD — Het is geen werken wanneer de een 6,4 procent en de ander 0,5 procent werkloosheid op geeft. De regering heeft het juiste werkloosheidscijfer nodig. Aldus premier Henny Eman gisteren tijdens de wekelijkse persconferentie van de regering.

Hij zei dat Directie Financiën, de Centrale Bank en het Centraal Bureau voor de Statistiek elk een ander werkloosheidscijfer hanteren. Omdat hiermee niet valt te werken, heeft de regering besloten om deze instanties samen te brengen in een groep. Deze groep moet dan met de formule komen hoe het werkloosheidscijfer bepaald dient te worden en wat dit cijfer allemaal inhoudt.

Volgens Eman is er geen sprake van werkloosheid wanneer iemand 'nee' als antwoord geeft op de vraag 'heb je werk?'. Het is heel goed mogelijk dat de persoon in kwestie het beschikbare werk niet wenst omdat hij/zij gepensioneerd of huisvrouw is. Een werkloze is volgens de premier iemand die wil werken, ook naar werk zoekt, maar waarvoor geen werk beschikbaar is. Er moet van te voren worden bepaald hoe werkloosheid wordt omschreven.

ORANJESTAD — Meiveld Tennis Club organiseert volgende maand *Clearly Canadian Classic* gemengddubbel tennistoernooi. Dit is van 22 tot 30 september in Marlboro Tennispark.

Koppels die voor dit toernooi inschrijven moeten samen 90 jaar of ouder zijn. Alle mogelijke leeftijdcombinaties zijn toegestaan. Zo kan een oude opa van 75 jaar met een meisje van 15 de baan betreden.

Meiveld Tennis Club organiseert al vele jaren toernooien voor de oudjes, zoals het Toyota 100-plus voor heren en het Riunite 80-plus voor dames. Het 90-plus toernooi wordt nu voor het tweede jaar gehouden.

Binnenkort verschijnen de inschrijfformulieren en de reglementen voor het Clearly Canadian Classic.

Geen verwarring meer over Fabela:
Fabela-contract nu ook schriftelijk geannuleerd

ORANJESTAD — Er bestaat geen verwarring over de zaak Fabela. Wel wordt getracht van deze zaak een verwarring te maken. Fabela werd eerst telefonisch maar daarna ook schriftelijk meegedeeld dat de contracten met Setar geannuleerd werden. Hij heeft dit alles geaccepteerd. Aldus premier Eman op de wekelijkse persconferentie. Ook benadrukte deze dat momenteel geen onderhandelingen met Fabela worden gevoerd.

De premier zei dat alle beslissingen van de ministerraad met de handtekening van de minister-president de deur uitgaan. In sommige gevallen is de betrokken minister ook mede-ondertekenaar van de beslissing. Dat zou met de annuleringsbrief ook het geval zijn geweest, ware het niet dat de betreffende minister van Verkeer en Communicatie niet aanwezig was.

Eman verwacht niet dat Augie Fabela met een eis tot schadevergoeding of iets dergelijks zal komen. Fabela werd eerst telefonisch door de premier erop gewezen dat, volgens de wetten van Aruba, ook al zijn deze uit 1902, de contracten nietig waren en derhalve niet uitgevoerd konden worden. "Augie Fabela heeft op die aangename wijze geaccepteerd", zei Eman. Voor zover het de regering bekend is, is Augie Fabela een nette persoon.

De werkgroep uit de privé-sector is momenteel alternatieven aan het voorbereiden voor de regering. Deze werkgroep bestaat uit: Antonio Carlo (advocaat), Greg Tromp (Interbank) en Maarten van Romondt (Deloitte & Toche). Mocht de werkgroep aanbevelen met Fabela door te gaan, dan zal de regering dat doen. Fabela Group International (FGI) werkt voor Motorola. Motorola is één van de drie grote fabrieken op telecommunicatiegebied, aldus Eman.

De premier herhaalde dat Setar geen telefoonbedrijf moet zijn, maar een modern internationaal telecommunicatie-centrum.

Te koop
wegens vertrek
Lada 2104 stationcar;
juli '93,
in perfecte staat,
vraagprijs Fl 8300,=
TELEFOON 637414 OF 678499

WANTED HOUSE TO RENT
for American family
4 bedrooms
2 bathrooms
reactions: 373633 ofc. 379824 home

WANTED TO RENT
By The International School of Curaçao
Fully furnished 1 bedr. APT.
reactions: 373633 ofc.

"HET ZONNETJE"
Kinder dagverblijf te Schelpwijk
***OPENT* per 10 aug. '95**
haar deuren voor 0-4 jaar te Schelpwijk.
Voor inlichtingen
telf. 368746

HERINSCHRIJVING UNA STUDENTEN

De **UNA** maakt hierbij bekend dat de herinschrijving van studenten voor het volgen van het onderwijs in het collegejaar **1995/1996** plaats kan vinden van

1 tot en met 21 augustus 1995 tussen 8 en 4 uur

Bij de inschrijving bij de balie van de administratie dienen de volgende bescheiden te worden overgelegd:

1. Een volledig ingevuld herinschrijvingsformulier
2. De UNA collegekaart
3. Bewijs van storting van f. 650,— of een verklaring van studie financiering dat het bedrag door de financieringsinstelling aan de UNA wordt overgemaakt. Studenten met een verklaring van **WSF18+** dienen f. 650,— te betalen.

Het bedrag van f. 650,—, zijnde inschrijfgeld f. 150,— en collegegeld f. 500,—, dient **met vermelding van naam en faculteit** gestort te worden op één van de volgende rekeningen:

– Maduro & Curiel's Bank N.V.	num. 88134108
– ABN-AMRO N.V.	num. 1339826
– Banco de Caribe	num. 81646139
– Girodienst	num. 545848

Het treffen van een betalingsregeling is niet mogelijk.

R.R. Ravenstein
Administrateur

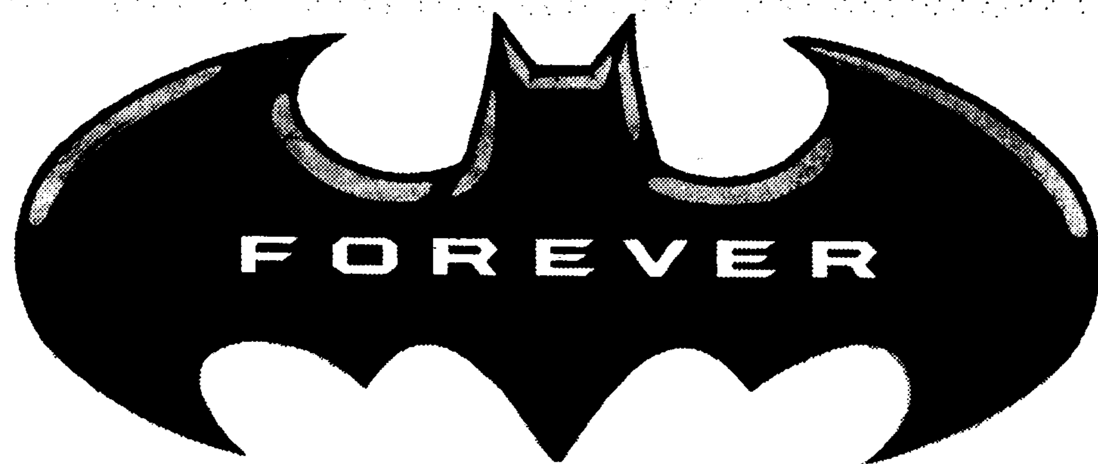

TE KOOP
CONVERTIBLE FORD MUSTANG
Bouwjaar 1990
motor 5.0l V-8
Tel. 614120

TE HUUR
gedeeltelijk gemeubileerd huis
3 slaapkamers, 2 badkamers, grote open keuken, eet- en zitkamer, vóór- en grote achtertuin, meidenkamer, waskamer, plus klein appartement in achtertuin. Omgeving Cas Coraweg.
Voor verdere informaties:
Tel.: 375882 - 366696

Prinses Wilhelmina Fonds

McDonald's
presents the movie
BATMAN

at PARADISE MOVIES (I.T.C.)
with fantastic door prizes, check your movie ticket !

Super Hero Meal
6,90
Super Value Meal 7,50
For limited time.

Don't forget to try our
SUPER HERO BURGER
- 3 meat patties
- 1 slice of american cheese
- 1 slice of monterey jack cheese
- lettuce
- tomato
- onions
- mayonaise

DEEEEELICIOUS !!!

Have you had your break today?

10

Kleurrijk beschermen!
Advies van de Antilliaanse Verffabriek over correct schilderen.

Het schilderen met muurverven.
2 - Het schilderen met latex (vinyl) verven.
a) Het schilderen van nieuwe muren (binnen - buiten).
a) Twee lagen Comotex aanbrengen.
b) Het muurwerk dient goed droog en minstens 6 weken oud te zijn. Wanneer vers beton of pleisterwerk geschilderd moet worden, moet eerst 1 laag Moluchlor Sealer toegepast worden.
c) Een voorbehandeling van Penetrol is aangeraden wanneer het muurwerk poedert.

b) Het schilderen van reeds geschilderde muren (binnen - buiten).
a) OUDE VERF IN GOEDE STAAT: Muren borstelen (eventueel ontvetten met verdunde ammonia) en 1 maal schilderen met Comotex voor buiten en binnen.
b) OUDE VERF BLADDERT OF POEDERT: Muren borstelen en loszittende verflagen afkrabben. 1 laag Penetrol aanbrengen. Afschilderen met 2 lagen Comotex.
c) OUDE VERF IS STERK VERKLEURD (door aanwezigheid van zouten of vocht): 1 laag Moluchlor Sealer aanbrengen. Afschilderen met 2 lagen Comotex of een Chloorrubber systeem toepassen.

Comotex komt in 50 verschillende kleuren, plus zwart en wit.

TIP
Ofschoon u van de kleurenkaart een goed idee krijgt van de kleur is het aan te raden om eerst een paar kleine blikjes verf te kopen en daar een stuk muur mee beschildert, vóórdat u beslist.

In de volgende aflevering (11) zullen wij dieper ingaan op het schilderen met ACRYL BASIS VERVEN.

Antilliaanse Verffabriek n.v.

ZATERDAG 5 AUGUSTUS 1995

BIJ McDONALD'S STA. MARIA

Tussen 10 uur en 3 uur zullen er verschillende spelletjes worden gespeeld zoals **zaklopen - ezelprikken - stoelendans en nog veel meer !** Je kan je ook laten **schminken.** Kom **acteren en zingen in onze "Mini-Playback Show" en win leuke prijzen.**
Kinderen kom en schrijf je in op zaterdag 5 augustus a.s. vóór 10.00 uur en koop je coupon voor een Happy Meal. Geniet van je Happy Meal tijdens je pauze, en **doe mee met onze spelletjes en win leuke prijzen !**

Have you had your break today?

McDonald's

Back to School
in **Jonny-O** jeans, jumpsuits en leuke truitjes. Ook sportieve kleding zoals: lange rokken, broeken en vlotte bloesjes bij:
EXCLUSIVE
Sta.Rosaweg 57

Do you need:
Selfconfidence, Motivation, Discipline Self Defence and Exercise!
Then you must come and learn TAEKWONDO the Traditional Martial Art of Korea at the
Curaçao Taekwondo Academy
Starting August 7
at
Van Houten School in Brievengat
Monday, Wednesday, Friday: 6-7, 7-8 pm.
Thursday: 5-6, 6-7, 7-8pm.

Johan van Walbeeck School in Mahaai
Tuesday: 6-7, 7-8, 8-9pm.
Friday: 8.30-9.30 pm.
Ages 5 and up, also classes for 40 years and up.

AGENDA

	110
…cer:	110
…centrale:	8845
…	114
…ziekenhuis:	8350
…	115
…onderadio:	7000
…	119
…	120
…e telegram:	121
…(19.00-20.00 uur):	7055

…BARE BIBLIOTHEEK
…tijden voor het publiek:
… 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van …00/14.00-18.00 uur; vrij. van 08.00-…/14.00-17.30 uur.
… 14.00-18.00 uur en vrij. van 14.00-…

…KANTOOR
…(openingstijden)
…verkoop:
… (tel.: 8508): ma. t/m do. van …00 13.30-17.00 uur; vrij. van 07.30-…/13.30-18.00.
… (tel.: 8214): ma. t/m vrij. van …12.00/13.00-16.00 uur.
…, Postspaarbank, Sigu-cheque …(…kaart)
… en Rincon: ma. t/m vrij. van …12.00/13.00-16.00 uur.

…CLUBS
… H. van Bommel (tel. …)
… 18.30 uur - Restaurant Jardin … (Shopping Center La Terraza).

…CLUB UPS & DOWNS
…ichtingen kan men terecht bij wed-… F. de Wit (tel. 5398).

… t/m vrij. van 08.00-14.30 uur.

…DIERENASIEL

TV-11 (kanaal 11)

Project ex-gedeputeerde van Toerisme
'Kunuku Warahama' bijdrage aan toeristische diversiteit

KRALENDIJK — Eigenlijk had de opening van het pretpark Warahama al plaats moeten vinden. De overvloedige regen van de laatste weken was er de oorzaak van dat deze opening voor onbepaalde tijd is uitgesteld. De Warahama Kunuku is de laatste Bonaireaanse attractie, die valt onder de noemer van de *Dive Plus*, dat ten tijde van gedeputeerde Ramoncito Booi werd geïntroduceerd door de Tourism Corporation Bonaire. Paardrijden, speeltuinen, diergaarde en een museum houden de niet duikende toerist bezig op de Kunuku Warahama. Het project is gerealiseerd door het huidige statenlid van de UPB, Ramoncito Booi. Tijdens een lunch in het restaurant gaf Booi een overzicht van de activiteiten.

De Kunuku Warahama is overigens niet uit de lucht komen vallen. In de tijd dat Ramoncito Booi nog gedepu-[illegible] hied Bonaire begonnen zijn plannen al gestalte te krijgen. Hij wilde van de erfenis van zijn vader een belangrijke toeristische attractie maken. In eerste instantie geheel gericht op landbouw en veeteelt waardoor de boederij Warahama een soort modelboerderij zou kunnen worden.

De boerderij – maar nu als kinderboerderij – is er wel maar de mogelijkheden die Kunuku Warahama biedt zijn aanzienlijk uitgebreider. Een van de belangrijkste onderdelen is de Riding Academy & Club Bonaire waar niet alleen lessen worden gegeven in het paardrijden maar waar voor bezoekende toeristen tevens een show met paarden wordt gegeven.

DRIE ONDERDELEN

Volgens Ramoncito Booi is in feite de eerste opzet blijven bestaan. Hij verdeelt het project dan ook in drieën: het landbouw en veeteeltgedeelte, het restaurant en het cultuur-historisch gedeelte. Het laatste is evenwel nog niet geheel gerealiseerd hoewel daaraan wel gewerkt wordt.

De paardenshows trekken aanzienlijke belangstelling. Die worden gehouden op woensdag en zaterdag, terwijl de vrijdag bestemd is voor grote activiteiten. Wat Booi heeft trachten te bereiken met zijn Kunuku Warahama is een toeristische attractie die naast het duiken op Bonaire zijns gelijke niet kent. Niet op Bonaire maar vermoedelijk ook niet op de rest van de Antillen.

"Met onze Kunuku Warahama willen we iets extra's toevoegen aan hetgeen Bonaire de toerist en de lokale bevlking biedt", zegt Booi. Voor de toerist mogelijk eenmalig maar voor de lokale bevolking meer gebaseerd op een structureel vermaakcentrum. Daarvoor moet men echter wel lid worden van de club.

Het voordeel is dat de bezoeker met zijn gezin steeds (gratis) toegang heeft tot de Warahama. Voor het lidmaatschap moet maandelijks wel een contributie betaald worden. Niet-leden kunnen de club uiteraard ook bezoeken maar betalen daarvoor wel een toegangsprijs.

UNIEK

Een belangrijk onderdeel van Kunuku Warahama is het museumpje dat gevestigd is in een huisje aan de ingang van Kunuku Warahama. Dat werd vroeger als woonhuis gebruikt door het gezin Booi. In het museum zijn diverse authentieke gebruiksvoorwerpen te zien uit lang vervlogen tijden. De cultuur-historische opzet van de Kunuku Warahama is evenwel nog niet geheel uit de verf gekomen.

Voor de toeristen is er ook een soevenirwinkeltje waar aandenkens gekocht kunnen worden die te maken hebben met de oorspronkelijke opzet van de boerderij. Het ligt in de bedoeling dat ook de paardeliefhebbers daar aan hun trekken zullen komen. Daarvoor zal dan een assortiment van gebruiksvoorwerpen te koop zijn voor paardesportliefhebbers.

Uiteraard is het T-shirt met het embleem van Kunuku Warahama (een hoofdletter K met twee hoeven die samen een W vormen) hier exclusief verkrijgbaar.

Een belangrijke plaats neemt op deze Warahama-boerderij de *'Riding Academy'* in. Veel mensen willen paardrijden of leren paardrijden. Daaraan komt de Kunuku tegemoet met 26 paarden (waarvan 12 *paso fino*) die beschikbaar zijn voor de potentiële deelnemers aan een concours hippique. Aardig is dat reeds drie paarden op de Warahama-boerderij het levenslicht hebben gezien.

SPEELTUIN

Ook aan de jeugd is gedacht door ex-onderwijzer Ramoncito Booi. In een grote goedbewaakte speeltuin kan de jeugd naar hartelustt ravotten, in de avonduren liefelijk verlicht, zodat het spelen in de tuin niet met het vallen van de avond behoeft te eindigen.

SINDS HET begin van deze eeuw heeft de Warahama-boerderij al naam gemaakt op het gebied van de Bonaireaanse landbouw. De boerderij was jaren her al bekend om de grote hoeveelheid landbouwprodukten en de veeteelt. In twee generaties heeft de familie Booi de basis gelegd voor het nieuwe concept van de boerderij. Zoon Ramoncito van de bekende zakenman wijlen Ramon Booi heeft de droom van zijn vader verwezenlijkt.

Als lid van een nieuwe generatie Bonaireanen die gelooft in de noodzaak van een grotere verscheidenheid en een uitgebreider basis van de economie van het eiland heeft projectontwikkelaar Ramoncito Booi in samenwerking met de Tourism Corporation Bonaire (TCB) het project Kunuku Warahama ontworpen.

Niet alleen voor de toerist maar ook voor de lokale bevolking die nu in het weekeinde samen met toeristen verpozing kunnen vinden in een vreedzame gezinsvriendelijke omgeving. In die opzet en dat opzicht kan het initiatief van project-ontwikkelaar Ramoncito Booi geslaagd genoemd worden.

Dure erfenis UPB:
Overheid moet verhuizing Autocentro '90 vergoeden

KRALENDIJK — De verhuizing van het autobedrijf Autocentro '90 kan de overheid op meer dan 100.000 gulden komen te staan. Naar de *Amigoe* uit goede bron heeft vernomen, zal dat betaald moeten worden voor de schade die het bedrijf lijdt nu uitgekeken moet worden naar een andere plaats waar het bedrijf de dagelijkse werkzaamheden kan uitvoeren.

Enkele jaren geleden opende het in 1990 opgerichte bedrijf zijn deuren in een woonwijk van Nikiboko. Hoewel de bewoners ernstige bezwaren maakten tegen een garagebedrijf tussen de woonhuizen, besteedde het toenmalige UPB-Bestuurscollege daaraan geen aandacht en gaf het garagebedrijf toestemming om zich in Nikiboko te vestigen.

Zelfs een handtekeningenactie kon toentertijd de UPB niet bewegen om maatregelen te nemen. Nu blijkt het bedrijf inmiddels wel bereid te vertrekken. Voorwaarde is wel dat de overheid zorg draagt voor een adequaat terrein en ook de door het bedrijf te lijden schade [illegible] kan ruimschoots boven de ton liggen. Een positieve uitspraak van de rechter voor het autobedrijf [illegible] deze zaak verplicht de overheid te betalen.

Het is overigens niet de eerste maal dat het probleem zich voordoet. Ernstig is ook de toegestane vestiging van de cement-blokkenfabriek Gunlia te Tera Cora. Later ontwikkelde de UPB-overheid het belendende terrein voor het bouwen van volkswoningen. Het was de Partido Boneriano Sosial (Paboso) die herhaaldelijk op de ongezonde toestand die de UPB daar heeft geschapen, attendeerde. De eventuele verplaatsing van de cementblokkenfabriek zal beduidend duurder uitkomen dan voor Autocentro '90.

De overlast van een nabij gelegen garage annex spuiterij die door de uitbreiding van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) is ontstaan, vraagt ook om een oplossing. Ook dat bedrijf hoeft niet tegemoet te komen aan de eisen van de SGB. Maar ook hier is het toenmalige UPB-beleid de veroorzaker van het probleem.

Sevilla en Celta in beroep

Arrestatie vader Graf op verdenking belastingfraude

BRUHL — De Duitse justitie trekt het net rond de familie Graf steeds strakker aan. Peter Graf, vader van tennisster Steffi, is gisteren in zijn woonplaats Bruhl gearresteerd op verdenking van belastingfraude. Reden voor de arrestatie is mogelijk vluchtgevaar en de kans op vernietiging van de bewijslast. Justitie had al twee dagen een arrestatiebevel tegen de 56-jarige Duitser lopen. Tegen Steffi Graf is geen arrestatiebevel uitgevaardigd. "Dat is niet aan de orde", liet de Duitse politie weten.

Het Openbaar Ministerie in Mannheim deed op 23 mei een inval in de woning van de familie Graf. Vader Graf zou via allerlei omzichtige transacties en buitenlandse brievenbus-firma's de door dochter Steffi verdiende miljoenen guldens aan prijzen-, start- en reclamegeld aan de Duitse fiscus hebben onttrokken. Het vermogen van de tennisvedette wordt geschat op ruim honderd miljoen gulden.

Over de precieze aanklacht tegen Peter Graf wilde woordvoerder Peter Wechsung van het parket in Mannheim woensdag geen mededelingen doen. Hij verwees naar zijn ambtsgeheim. Ook over het aan de belasting onttrokken bedrag kwamen geen bijzonderheden naar buiten. Naast de inval in Bruhl deed Justitie ook nog huiszoekingen op andere lokaties. Dat vader Graf gisteren plotseling werd opgepakt, duidt echter op meer dan serieuze bedenkingen over zijn financiële handel en wandel.

ONTKENNEN

Vader Peter liet weten al jaren niets meer te maken te hebben met de financiële zaken van zijn dik betaalde dochter. Steffi verklaarde het tegenovergestelde. Volgens het Duitse weekblad *Der Spiegel* zou Peter Graf miljoenen aan inkomsten onder meer via een brievenbusfirma in Badhoevedorp verduisterd hebben.

De firma-Graf zou de laatste vier jaar helemaal geen belastingaangifte hebben gedaan over inkomsten die over die tijdsperiode worden geschat op bijna veertig miljoen gulden. Pas in een later stadium werd ongeveer acht miljoen gulden aan de fiscus betaald. De tennisster is volgens de geldende regelingen verplicht ruim 50 procent van haar inkomsten af te dragen. Dat zou neerkomen op twintig miljoen gulden belastinggeld.

Graf zou, volgens *Der Spiegel*, overwegen haar loopbaan als tennisster te beeindigen. Rugklachten, haar verworven rijkdom en de schandalen zouden de beslissing volgens niet nader genoemde intimi steeds dichterbij brengen. Voorlopig heeft de nummer een van de wereld zelf nog niets over een eventueel afscheid naar buiten gebracht.

■ *BONN - De vader van de beroemde Duitse tennisster Steffi Graf is gisteren aangehouden op beschuldiging van belastingontduiking. De aanhouding vond plaats op grond van het feit dat de autoriteiten vrezen dat hij zich in het buitenland wil vestigen zonder zijn belastingschulden te betalen.*

A-klasse

Blue Hawks lasat zich verrassen door Azucar

WILLEMSTAD — In het A-klasse baseball werd favoriet Blue Hawks verrast door het negental van Azucar. Het is de eerste nederlaag van Blue Hawks in de 1995 competitie. Azucar dankte de overwinning aan meesterlijk heuvelwerk van Sherman Maria die de Blauwe Haviken slechts drie honkslagen toestond. Beslist niet voldoende om een wedstrijd te winnen. Azucar kon aldus met 2-1 de overwinning naar zich toetrekken. De eindcijfers waren: 2-9-5 en 1-3-4. Clifton Jones wierp voor de Hawks en kreeg een onverwachte nederlaag te verwerken. Ronald Chirino en Fardy Lard waren in het offensief de gangmakers bij Azucar. Samen sloegen zij twee-derde van het totale aantal honkslagen. Zij hadden beiden 3 honkslagen in 4 beurten. Jerome Damoen had 2 honkslagen in 4 beurten bij Hawks.

Real Athletics versloeg Mahuma Tigers met 6-4. Winnende werper Elvin Hersisia liet een one-hitter aantekenen. De eindcijfers waren: 6-4-3 en 4-1-6. Robert Trinidad eindigde als verliezende werper. De marge waarmee Bonam van Sta. Maria Blue Jays won was eveneens klein: 8-7. Bonam sloot de partij af met 8 runs, 9 honkslagen en 5 errors en Sta. Maria met respectievelijk 7-7-6. Heinricht Martina eindigde als winnaar en Sheldon van Eiter als verliezer. Besten aan slag: Evan Balentina (5-3) Lionel Privania (3-2). Claudius Jangs liet de enige homerun van het weekeinde noteren.

Brievengat Orioles had aanzienlijk minder moeite met CPS Athletics. De score was hier ruim: 10-5. De eindcijfers waren: 10-10-5 voor Brievengat en 5-7-6 voor CPS. Kenneth Mauricia wierp voor Brievengat en Luigino Coffie voor CPS. De beste prestaties aan slag waren van Shairon Reinilia (4-3) en Churendi Weeks (5-3).

Fed Cup

Tennissters niet blij met Australië

LONDEN — De Nederlandse tennissters spelen in de eerste ronde van de Fed Cup 1996 een thuiswedstrijd tegen Australië. De partijen worden gespeeld op zaterdag 27 en zondag 28 april. De KNLTB maakt de plaats van handeling dit jaar bekend.

Nederland miste vorige maand de promotie naar de wereldgroep. In Noordwijk verloor Oranje met 4-1 van Oostenrijk. Volgend jaar komt Nederland uit in groep 1, waarin ook de duels Bulgarije-Slowakije, Indonesië-België en Canada-Tsjechie op het programma staan. Dat was het resultaat van de loting, donderdag op de Queens Club in Londen. Bij winst speelt Nederland later in het jaar een promotie-degradatieduel voor een plaats in de wereldgroep.

Fred Hemmes, de captain van het Nederlands team, was niet blij met de koppeling aan Australië. "We zullen in onze sterkst mogelijke opstelling moeten aantreden om een goede kans te maken op een overwinning", zei Hemmes. "Gelukkig spelen we thuis, een uitwedstrijd in april is niet echt gunstig." In overleg met de speelsters zal hij een keuze voor de ondergrond maken.

In de wereldgroep staan de ontmoetingen Oostenrijk-Verenigde Staten, Japan-Duitsland, Frankrijk-Argentinie en Spanje-Zuid-Afrika op het programma.

MAJOR LEAGUE

NEW YORK - De uitslagen van de gisteren in de Major League gespeelde wedstrijden luiden:

AMERICAN LEAGUE:
Milwaukee Brewers-New York Yankees 5-2, Texas Rangers-Oakland Athletics 5-4, Baltimore Orioles-Toronto Blue Jays 1-0, Detroit Tigers-Boston Red Sox 5-0, Cleveland Indians-Minnesota Twins 12-6, Chicago White Sox-Kansas City Royals 5-2, California Angels-Seattle Mariners 5-4.

NATIONAL LEAGUE:
Cincinnati Reds-New York Mets 6-2, Pittsburgh Pirates-Chicago Cubs 4-3, Atlanta Braves-Philadelphia Phillies 7-5, Florida Marlins-Montreal Expos 7-6, Houston Astros-St.Louis Cardinals 4-2, Los Angeles Dodgers-Colorado Rockies 10-7, San Diego Padres-San Francisco Giants 11-3.

Stand

AMERICAN LEAGUE

Divisie Oost:

	G	V	Pos
Boston	49	39	–
New York	44	43	4½
Baltimore	44	44	5
Detroit	40	48	8½
Toronto	39	49	10

Divisie Centraal:

	G	V	Pos
Cleveland	60	27	–
Milwaukee	43	45	17½
Kansas City	41	45	18½
Chicago	39	48	21
Minnesota	31	57	29½

Divisie West:

	G	V	Pos
California	56	33	–
Texas	45	44	11
Seattle	44	46	13
Oakland	42	49	15

NATIONAL LEAGUE

Divisie Oost:

	G	V	Pos
Atlanta	55	33	–
Philadelphia	48	42	8
Montreal	43	47	13
Florida	37	49	17
New York	35	54	20½

Divisie Centraal:

	G	V	Pos
Cincinnati	55	32	–
Houston	52	37	4
Chicago	44	45	12
Pittsburgh	37	50	18
St Louis	37	53	19½

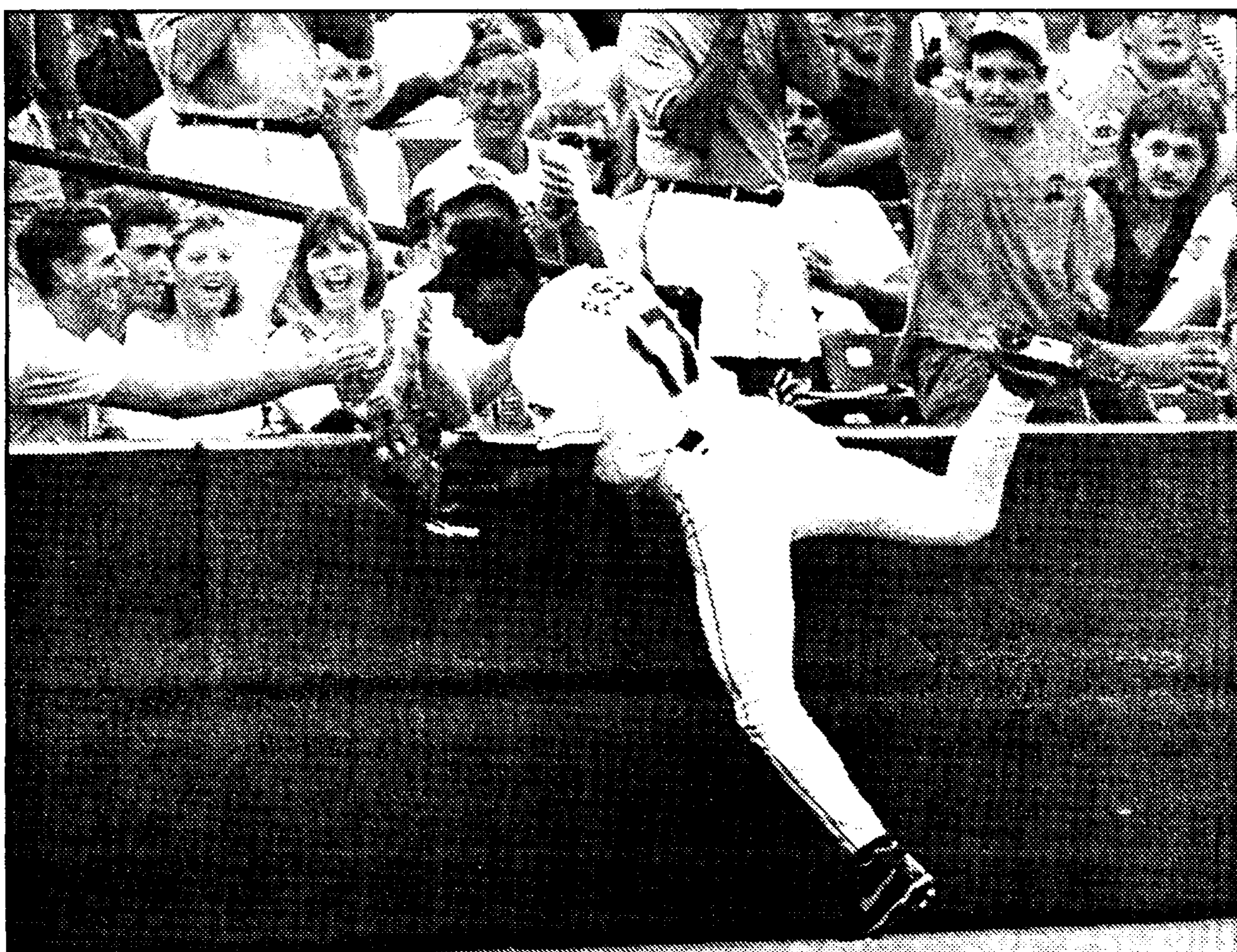
Divisie West:

	G	V	Pos
Colorado	49	41	–
Los Angeles	47	42	1½
San Diego	42	47	6½
San Francisco	40	49	8½

*****

LONDEN — John Fashanu heeft besloten zijn voetbalcarrière te beëindigen. De aanvaller van Aston Villa liep in februari een ernstige knieblessure op en heeft de hoop op voorspoedig herstel opgegeven. Fashanu wordt, evenals de doellieden Hans Segers en Bruce Grobbelaar, verdacht van manipulatie met de resultaten van wedstrijden.

Bijna de tribunes in

■ *BALTIMORE - Kevin Bass van de Baltimore Orioles dook bijna de tribunes in bij het vangen van een 'foul-fly' in de wedstrijd tegen de Toronto Blue Jays. De Orioles versloegen gisteravond de Jays in een spannend pitchers duel met 1-0.*

Sportjournalist uit woede over media doodgeschoten

OTTAWA — Een 38-jarige man heeft uit woede over de media dinsdagavond de sportverslaggever en televisiejournalist Brian Smith neergeschoten. Smith (1954) overleed gisteren aan zijn verwondingen aan het hoofd die de man hem kort na zijn laatste televisie-uitzending had toegebracht. De dader heeft zich ter beschikking van de politie gesteld.

Een woordvoerder van de politie zei dat smith in zekere zin een willekeurig slachtoffer was. De man had bij het kantoor van de televisiemaatschappij gewacht om te schieten op de eerste televisiejournalist die hij kende. "Hij wilde een bekende uit de media schade toebrengen", aldus de woordvoerder. Smith, die in zijn jonge jaren bekendheid genoot als hockey-international, was de eerste journalist die door de man werd herkend.

Softballuitslagen

WILLEMSTAD — In de slow-pitch leagues waren de softballsters in het afgelopen weekeinde weer heel actief. In de Liga Amistat werden de volgende uitslagen geregistreerd: NOS AMBIENTE-GGD: 18-12-2 en 12-14-2.W. Mercelina eindigde als winnende werpster en W. Felicia als verliezer. Besten aan slag: H. Martis (4-4), S. Postma en E. de Caster (3-3). Homeruns: J. Brandao, E. Marsden en S. Postma.

VETERANOS-BLUEMARLINS: 19-6. E. Lard leidde Veteranos naar de overwinning. Veteranos sloeg in totaal 14 honkslagen waaronder homeruns van E. Jones (2), N. Kirindongo en E. Sophia. Bij Blue Marlins lieten Pieternella en Sambo een homerun noteren.

LOGAN WHITE HORSE-NOS KU NOS: 13-12-2 en 6-10-0. W. Toppenberg was de winnende werpster en O. Brunken de verliezer. Besten aan slag: P. Martin en Marceli (3-3). Homeruns: Elhage, Antonia, Martijn, Marceli.

In de Liga Juan Hato had de wedstrijd tussen Clase Aparte en Barbouquet Stars een spannend verloop. Eerstgenoemde ploeg zegevierde met 5-3. De uitslagen waren: CLASE APARTE-BARBOUQUET STARS: 5-5-4 en 3-8-4. Domacasse verzorgde het pitcherswerk bij Clase Aparte. Henriette eindigde als verliezende werpster. Besten aan slag: U. Petronilia (2-1) en Luciano (3-2).

CALENITA-ABN: 14-15-3 en 7-10-3. Winnaar: E. Oleana. Verliezer: Barhorst. De speelsters die aan slag uitblonken waren: V. Phelipa (4-4) en Thielman (3-3). Beiden sloegen tevens een homerun.

DOUANE-SONESTA: 11-8-3 en 7-4-2. Het Douaneteam is nog steeds ongeslagen. De winnende werpster was ditmaal O. Sommer. L. Lee was de verliezer. Besten aan slag: A. Coffie (3-3), Juliana (1-1). K. Hellement droeg met twee homeruns bij aan het Douane-offensief.

RED SCORPIO-BAN PASA BON: 15-15-3 en 6-10-5. Winnende werpster: E. Angela. Verliezer: W. Brigida. Besten aan slag: M. Martis (3-3) en W. Brigida (3-2). Homeruns: O. Obispo, W. Brigida, S. Martis.

Krajicek volgende week in Cincinnati

LOS ANGELES — Richard Krajicek tennist volgende week in Cincinnati. De Nederlander verwacht dat de spierverrekking boven zijn rechterelleboog dan genezen is.

Krajicek trok zich dinsdag terug uit het toernooi van Los Angeles, dat hij in '92 en '93 won en waarin hij vorig jaar de halve finale haalde. Hij liep de blessure op tijdens een dubbelpartij in Montreal. "Het is heel teleurstellend als je je moet terugtrekken uit een toernooi waarin je altijd goed was", verklaarde hij. "Ik verwacht dat de blessure in een dag of vijf tot het verleden behoort. Dit was begin dit jaar eveneens het geval."

BRIDGEN

WILLEMSTAD — Bij Asiento werd dinsdagavond 1 augustus de vierde bridgewedstrijd paren van de vijfde clubcompetitie gespeeld door zestien paren.

De volgende tien koppels speelden boven het gemiddelde: 1. dames Valkenberg/Schnog 60.71%; 2. mej. Boelaars/heer De Paula 58.93%; 3. heren Veenekmap/Moenir Alam 54.46%; 4. dames Bustraan/Van Silfhout 54.17%; 5. mevr. De Paus/heer Winkel 53.57%; 6. dames Van Beek/Van der Net 52.98%; 7. heren Blufpand/Mahabier 52.38%; 8. dames Kraft van Ermel/Van Vliet 51.79%; 9. heren Van der Pol/Van den Ende 51.49% en 10. echtpaar Van Hellenberg Hubar 50.60%.

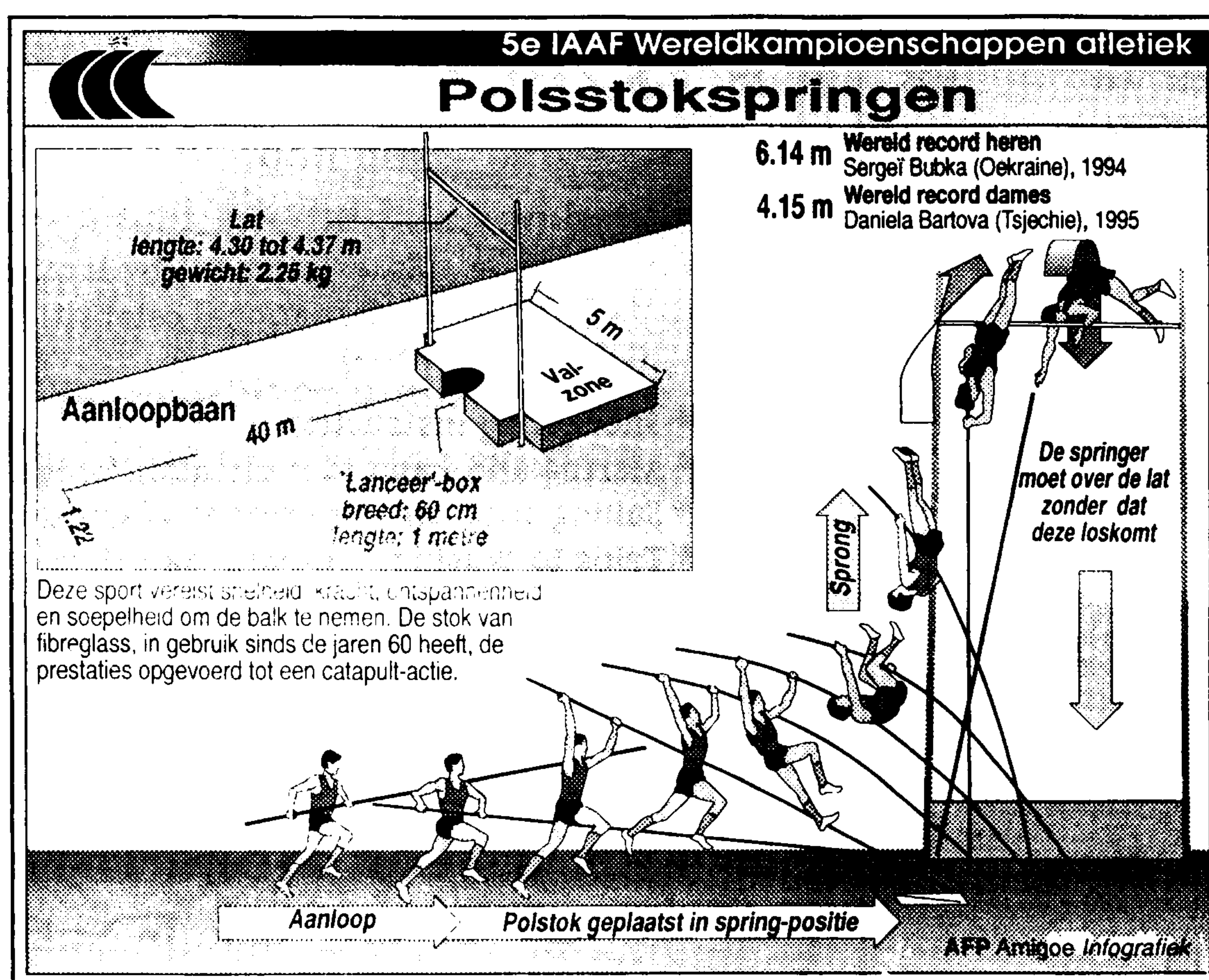
Dinsdagavond 8 augustus de vijfde wedstrijd op Rust & Burgh beginnende precies om half acht!

Sprinters Powell en Effiong geschorst vanwege doping

GOTEBORG — De sprinters Donovan Powell uit Jamaica en Daniel Effiong uit Nigeria zijn voorlopig geschorst wegens het gebruik van verboden stimulerende middelen. De internationale atletiekfederatie IAAF maakte dat gisteren bekend in Göteborg, waar morgen de wereldtitelstrijd begint.

Powell is voor drie maanden uitgesloten, Effiong voor vier jaar. Voor laatstgenoemde dreigt een levenslange ban omdat hij onder een andere naam (Daniel Phillips) al eens eerder betrapt zou zijn.

De schorsing geldt hangende een hoorzitting waarvan de datum nog niet vaststaat. Powell (24) reageerde op 23 juni tijdens de nationale kampioenschappen van Jamaica positief op een dopingcontrole. Bij hem is efedrine aangetroffen. Powell liep op 21 juli in Oslo met 10,15 seconden een persoonlijk record. Daarmee eindigde hij als tweede achter de Brit Linford Christie.

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **gebouw** (naast Martinus mavo, Plaza Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers* op de *Koredor* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377**
(vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

****

Intertoto

Heerenveen scoort slechts rood

BORDEAUX — Het kleurrijke bestaan van Heerenveen blijft in het buitenland onbesproken. De Friese club liet de mogelijkheid via de achterdeur de Europese velden te veroveren onbenut. De ploeg van Foppe de Haan liet gisteren alleen maar een rode waas achter in Bordeaux, dat via 2-0 de voorronde van de UEFA Cup veiligstelde.

Een echt Europees avontuur. Heerenveen zette er gisteravond enthousiast op in. Op de drempel van de toegangsdeur struikelde echter het collectief van de altijd vrolijke voorzitter Van der Velde, de begenadigde trainer De hAan en de aantrekkelijke, maar speelse spelersgroep. Na de schiet-maar-raak-show in de groepswedstrijden en tegen het Roemeense Farul Constanza was Girondins Bordeaux een ploeg die respect afdwong. Alleen al door de voorbereiding, die gestalte kreeg door twee goede competitiewedstrijden.

De ploeg uit de Franse wijnstad heeft een Europees verleden, Heerenveen wilde het graag krijgen. De onervarenheid in grote topwedstrijden, met werkelijke belangen op het spel, bleek al in de eerste helft. Nadat doelman Huard in de eerste minuut een verdwaalde Friese bal in een uiterste spierstrekking over de lat had getikt, moest Heerenveen achteruit. Terwijl de tegenstander niet eens offensief speelde, maar wel domineerde op het middenveld.

HARD

Heerenveen vond slechts in harde, onbesuisde tackles een afweermiddel. Dat leidde halverwege tot onnodige gele kaarten voor Sier en Oosterveer binnen de minuut. De laatste was met een maximale inspanning net op tijd fit gekregen. Oosterveer had, na een 'knietje' op de training, last gekregen van een rugblessure. Hij vormde gisteravond in de beklemmende warmte van Bordeaux echter wel de zwakste schakel in de Friese afweer.

Alles had eventueel nog goed kunnen komen als nieuweling Wouden in de slotfase van de eerste helft scherper op een diepe bal van Pastoor had gereageerd. De dartele linksbuiten, een vondst van slechts vier ton van de altijd op koopjes jagende voorzitter, kreeg vrij baan richting het doel, draaide de bal voor de linkervoet maar faalde vervolgens hopeloos in de afwerking. "Ik zocht te lang naar mijn linkervoet. Toch was het een mooie ervaring. Die hebben we in elk geval meegepikt", zei de aanvaller.

De 0-0 na 45 minuten bleef door doelman l'Ami op het bord door een katachtige reactie op een kopbal van Dugarry, na een scherpe voorzet van de weer opgeleefde en sterk spelende Richard Witschge. "Ik speel gewoon lekker op dit moment", zei de voormalige Ajacied over zijn optreden.

De val van Heerenveen was echter onvermijdelijk, gezien het spelbeeld in de eerste helft. Een onnodige overtreding van Oosterveer leidde de Europese aftocht kort na de rust in. Zijn onstuimige trap richting international Dugarry betekende voor de tweede keer geel en een kort loopje richting de verkoelende douche.

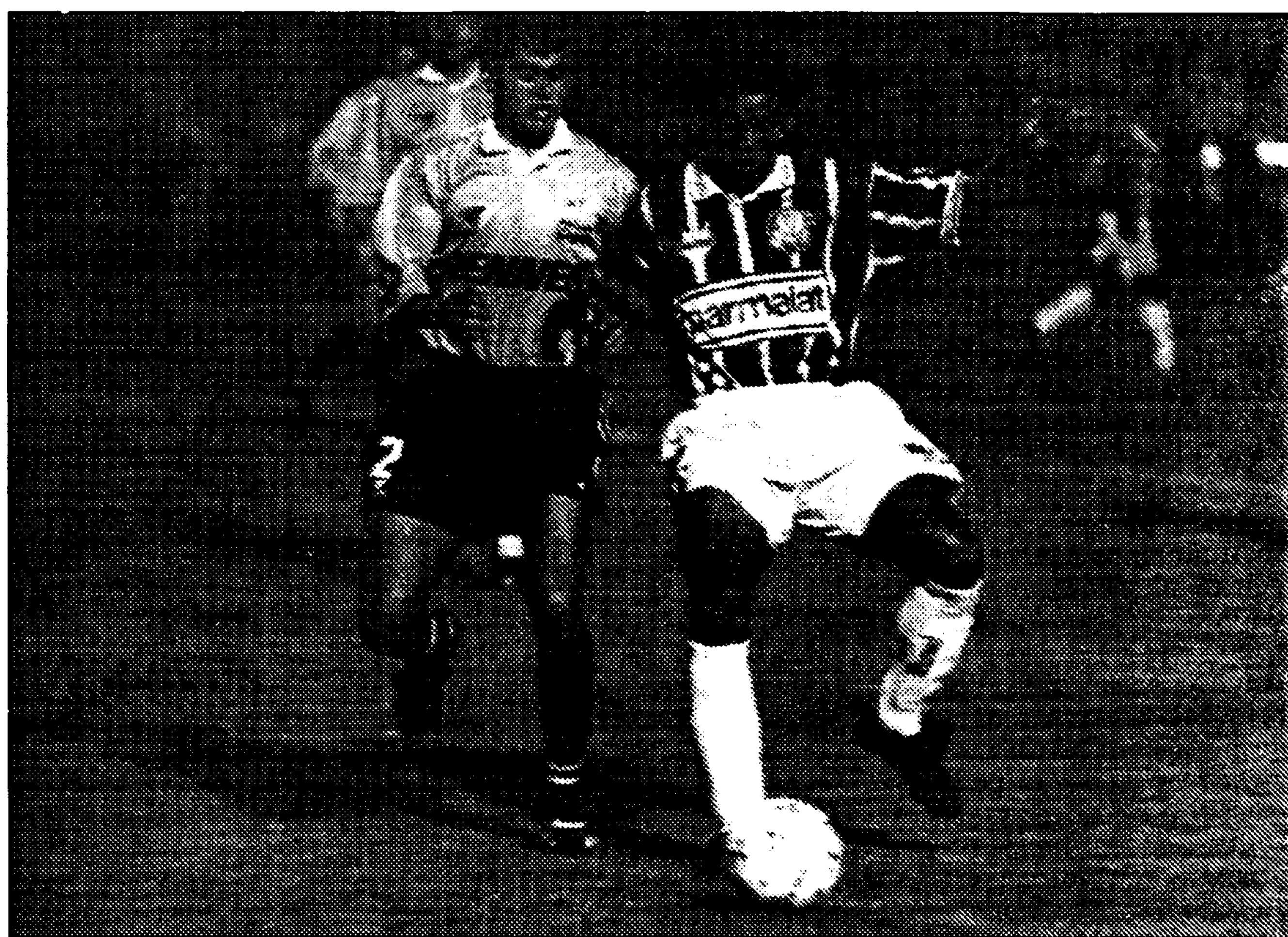
DOM

"Niet slim van Oosterveer. Hij had al een kaart", vond De Haan achteraf. "de wedstrijd was toen gespeeld. We moesten al zo hard werken om bij te blijven." Enkele minuten later profiteerde Bordeaux van de nummerieke meerderheid. Witschge zwiepte de bal naar voren, Dugarry kopte door en Dutuel maakte het met een diagonaal schot af: 1-0.

Nauwelijks hersteld van die tegenvaller incasseerde Heerenveen de tweede. L'Ami wierp zich op de lijn van het strafschopgebied voor een diepe bal. De Oostenrijkse arbiter Benko had de malaise in de Friese afweer ook goed in de gaten. De rode kaart voor de handsbal buiten het strafschopgebied was terecht. Met negen man aan Heerenveense zijde was het duel gespeeld. De Bask Lizarazu schopte 2-0 binnen. Het was de definitieve nekslag voor de iets te onstuimige bezoekers, die de Europese velden straks weer via televisie kunnen bewonderen. "We hebben hier geleerd wat spelen met agressie is. Dat komen we in Nederland nooit tegen", sloot De Haan het europese sprookje van zijn team af.

Uitslag:
Girondins Bordeaux (Fra)-Heerenveen (Ned) 2-0 (0-0). 51. Dutuel 1-0, 70. Lizarazu 2-0. Scheidsrechter: Benko (Oos). Toeschouwers: 20.000. Rode kaart: 47. Oosterveer (Heerenveen/2x geel), 52. L'Ami (Heerenveen). Gele kaart: Croci, bancarel (Bordeaux), sier (Heerenveen).

Palmeiras naar halve finale 'Libertadores'

■ *SAO PAOLO - De kwartfinalewedstrijd voor de Copa Libertadores tussen de twee Braziliaanse clubs Palmeiras en Gremio is gisteravond geëindigd in een 5-1 overwinning voor eerstgenoemde. Op de foto gaat de international Müller (rechts) van Palmeiras langs verdediger Arce van Gremio op weg naar het doel.*

Sevilla en Celta in beroep

MADRID — Sevilla en Celta de Vigo beweren over documenten te beschikken, die aantonen dat ze bij de liga van Spaans profvoetbal wel op tijd hun kredietwaardigheid hebben aangetoond. Waarom de papieren twee dagen te laat bij de betrokken instanties arriveerden, is vooralsnog raadselachtig.

Beide clubs zijn wegens een te hoge schuldenlast inmiddels teruggezet naar de derde divisie. Hiertegen zullen ze in beroep gaan. Ze hadden in elk geval formeel niet voor 31 juli aan de door de bond gestelde voorwaarden voldaan. Op het lagere niveau mogen geen buitenlanders worden opgesteld. Sevilla kocht vorige week middenvelder Tarik Oulida van Ajax.

Trainer Toni heeft inmiddels rust gepredikt rond de Spaanse subtopper. Volgens de oefenmeester uit Portugal is het nog lang niet gedaan met de club. "Verhalen dat de beslissing onherroepelijk is, zijn uiterst voorbarig. De voorzitter heeft ons gezegd dat het wel goed komt. Het is ook beslist niet zo, dat mijn tijd hier er alweer op zit." Toni tekende onlangs voor een jaar bij Sevilla, dat zich heeft geplaatst voor het toernooi om UEFA-beker. Eerder werkte hij onder meer voor Benfica en Bordeaux.

Inmiddels zijn Albacete en Valladolid, de degradanten van de afgelopen competitie, aangewezen als vervangers in de *Primera Division*. Aangezien ook deze clubs zich vanaf nu moeten richten op een seizoen in de hoogste divisie, lijkt het niet onmogelijk dat de Spaanse eredivisie op 3 september start met 22 in plaats van 20 ploegen. In voetbalkringen wordt namelijk aangenomen dat Sevilla en Celta de dans wel zullen ontspringen.

Voor twee onlangs gekochte buitenlanders in dienst bij Sevilla, de Nederlander Oulida en de Portugees Peixe, heerst grote onzekerheid. Beiden hebben echter de hoop op een ontsnapping van de club niet opgegeven. In eerste instantie willen ze daarom een afwachtende houding aannemen.

Oulida tekende vorige week voor vier jaar bij Sevilla. Hij kwam van Ajax, waar hij echter weinig kans had op een basisplaats. Cruijff, trainer van Barcelona, verklaarde dinsdag nog te vinden dat de middenvelder een verstandige keus had gemaakt. "Nu kan hij zich bewijzen en daarna de stap hogerop maken." Cruijff zou hem blijven volgen.

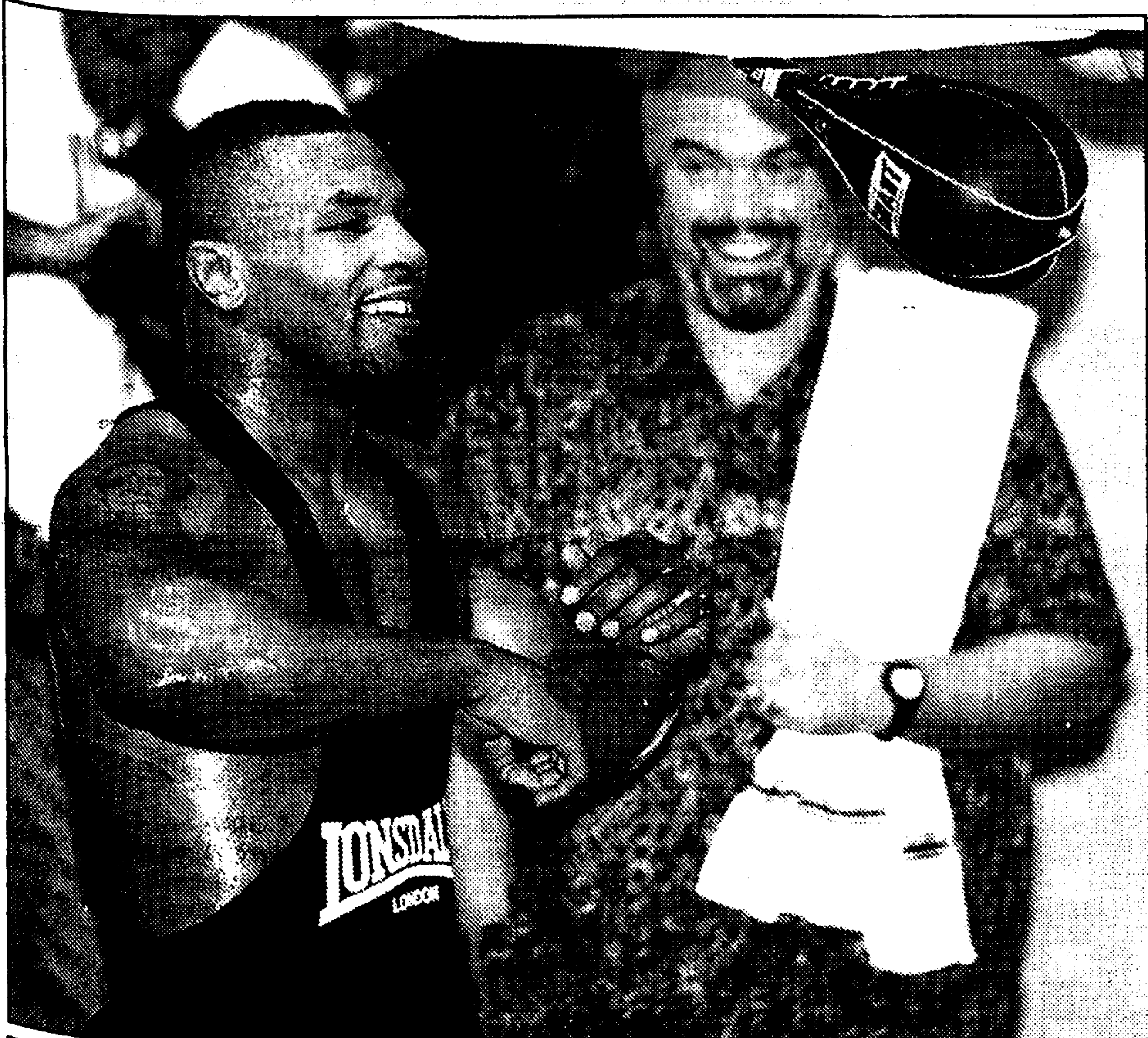
Peixe, international van Portugal, speelde eerder bij Sporting Lissabon. Voor het geval hij wegwil heeft hij inmiddels al een aanbieding van zijn oude club. Ook zouden zich reeds enkele Italiaanse kandidaten voor het talent hebben aangediend.

Sevilla verblijft momenteel in trainingskamp. Toni heeft zich met zijn manschappen genesteld in Chiclana de la Frontera, in de buurt van Cadiz. "Voorlopig gaan we gewoon verder met de voorbereiding op het nieuwe seizoen", verklaarde Toni.

De clubs kunnen in eerste instantie in beroep gaan bij de liga van Spaans profvoetbal. Die zal de zaak vrijwel zeker onmiddellijk door verwijzen naar de Spaanse Hoge Raad van de sport, feitelijk het ministerie voor Sport. Als laatste wachten Sevilla en Celta de Vigo nog de gang naar de burgerrechter.

Ook Real Madrid kwam vorige week in conflict met de licentie-commissie. De Spaanse titelhouder heeft een schuld van 400 miljoen gulden en dreigde te worden teruggezet naar de tweede divisie. Net op tijd echter stortte voorzitter Mendoza 250 miljoen gulden bij de bank. Dat was de eis van de nationale profliga.

Mike Tyson bereidt zich serieus voor

■ *LAS VEGAS - Zwaargewichtbokster Mike Tyson is sinds hij de gevangenis heeft verlaten zich goed aan het voorbereiden op het gevecht tegen Peter McNeeley op 19 augustus a.s. Tyson die de pers angstvallig heeft gemeden sinds hij met zijn training begon, poseerde gisteren voor een zeldzaam plaatje met zijn trainer Jay Bright.*

Tyson maakt fitte indruk

LAS VEGAS — Mike Tyson heeft vandaag voor het eerst sinds zijn vrijlating in het openbaar getraind. De Amerikaan, voormalig wereldkampioen in het zwaargewicht, bokst op 19 augustus in Las Vegas tegen zijn landgenoot Peter McNeeley.

Tyson trainde in een bijzaal van de MGM Grand Garden, de sporthal van het MGM Grand Hotel in Las Vegas, Nevada. Rond de ring waren ruim honderd journalisten samen gestroomd. Zij zagen Tyson touwtjespringen en vechten met een zandzak. Na 47 minuten hield de bokser het voor gezien. Tyson maakte een fitte indruk. De 29-jarige ex-gedetineerde weegt 99 kilogram.

"Mike is nog beter dan vroeger", zei trainer Jay Bright. "Hij concentreert zich nu weer helemaal op het boksen, niet meer op de glamour." Tyson mocht op 25 maart de gevangenis in Plainfield, Indiana verlaten. Hij had 1095 dagen vast gezeten, wegens verkrachting.

IAAF handhaaft straf op doping

GOTEBORG — De internationale atletiekfederatie IAAF blijft gebruikers van verboden middelen voor vier jaar schorsen. Het congres stemde een russisch voorstel om de straf te halveren weg. De IAAF onderscheidt zich van het Internationaal Olympisch Comité, dat twee jaar uitsluiting hanteert.

In Göteborg, waar morgen de wereldkampioenschappen atletiek beginnen, laaiden de discussies tijdens de vergadering hoog op. De voorzitter van de medische commissie van de IAAF, de Zweedse professor Arne Ljungqvist, hield een pleidooi voor het aannemen van het voorstel. Hij werd weggehoond.

Muster wint weer

KITZBUHEL — Thomas Muster speelt weer en wint weer. Iets meer dan een week nadat hij zich geblesseerd terugtrok van de Dutch Open, stond hij in Kitzbühel op de baan. Precies 73 minuten, waarin hij de Amerikaan Steve Campbell versloeg 6-3 6-3.

Vorige week dinsdag speelde Muster in Amsterdam tegen de Duitser Sinner. Kort na zijn simpele overwinning trok hij zich geblesseerd terug. De Oostenrijkse nummer drie van de wereld sprak van een kwetsuur aan de voet. Hij achtte zelfs de kans op een operatie groot. De Dutch Open verloor daarmee zijn belangrijkste speler.

Vrij snel al bestond de indruk dat Muster zich spaarde. De winnaar van de Open Franse kampioenschappen wilde wellicht ten koste van alles van de partij zijn op het toernooi in eigen land.

Aanvankelijk deed Muster het voorkomen dat hij nog veel hinder ondervond van zijn voet. De organisatie gaf hem gelegenheid tot meer rust, door hem voor de eerste ronde een 'bye' te geven. Gisteren had hij ogenschijnlijk nergens last van. Tegen de ongeplaatste Campbell haperde af ten toe zijn forehand, zijn krachtige groundstrokes echter maakten alles goed.

Erin treft zeilweek

SAVANNAH — De wedstrijdleiding bij de pre-Olympische zeilweek in Savannah (Georgia) heeft alle races voor gisteren afgelast. De tropische storm erin die over Florida raast, kan eventueel enkele tornado's veroorzaken in de buurt van het wedstrijdwater. Over iets minder dan een jaar wordt op dezelfde plaats het Olympisch zeiltoernooi afgewerkt.

Na twee wedstrijddagen is plankzeilster dorien de vries vijfde in de *Mistral*-klasse. Het *Soling*-team van de gebroeders willem en gerhard potma, met bemanningslid Frank Hettinga, neemt na vier races eveneens de vijfde positie in. Het *Tornado*-duo Ron van Teylingen/Herbert Dercksen staat op de zevende plaats.

Aan het pre-Olympisch toernooi nemen 700 zeilers uit 53 landen deel. In drie klassen (*470, Laser, Europe*) beginnen de wedstrijden pas morgen.

Moldaviër naar Go Ahead Eagles

DEVENTER — Ter versterking van de linkeraanvalsflank heeft Go Ahead Eagles Serge Clescenco aangetrokken. Het gaat hier om een 21-jarige international uit Moldavië, uitkomend voor FC Zimbru. De formaliteiten rond de verbintenis moeten nog worden afgerond.

Hij is pas de tweede nieuweling voor het komende seizoen in de formatie van trainer Fafié. Eerder kwam Arno Hofstede van Willem II, waar weer tegenover stond dat spits De Gier naar Tilburg vertrok.

Go Ahead Eagles, vorig seizoen via de nacompetitie behouden voor de eredivisie, zag ook doelman Hiele, Verhagen en Kammeron vertrekken.

Cambodjaanse brug voor Rode Khmer vernield

■ *O'ANDONG - Militairen van het Cambodjaanse leger trekken een brug over bij O'Andong, die onlangs door de Rode Khmer is vernield. De brug ligt op Route 10 die voert naar het hoofdkwartier van de Rode Khmer. In de noordwestelijke provincie Battamhang trekt de Rode Khmer een grote legermacht en materieel samen, kennelijk ter voorbereiding voor een nieuw offensief,*

(AFP-satellietfoto)

President Sri Lanka: Autonomie voor Tamils en eerbied voor mensenrechten

COLOMBO - President Chandrika Kumaratunga van Sri Lanka heeft donderdag beloofd dat haar plan voor zelfbestuur van de Tamil-minderheid in het noordoosten de eenheid van het land en naleving van de mensenrechten zullen waarborgen.

De voorstellen, bedoeld een eind te maken aan de bloedige burgeroorlog met de Tamils, werden later op de dag gepresenteerd. "Ik heb jullie steun en zege nodig voor dit plan", zei de president in een rede voor de televisie. "Beëindiging van de oorlog in het noordoosten heeft voor mij en mijn regering de hoogste prioriteit." De voorstellen voorzien in een wijziging van de grondwet, waardoor Sri Lanka verandert van een eenheidsstaat in een unie van regio's. Het noordoosten vormt een van die regio's met een sterke mate van verantwoordelijkheid op het gebied van de wetgeving en de wetshandhaving.

Kroaten gebombardeerd

ZAGREB - Drie vliegtuigen van de Kroatische Serviërs hebben dinsdag luchtaanvallen uitgevoerd op Kroatische posities op de grens van Bosnië en Kroatië.

VN-woordvoerder Chris Gunness zei dat de toestellen stellingen hebben bestookt in de buurt van Strmica, een belangrijk grensplaatsje dat nog in handen is van de Serviërs. De Bosnische Kroaten hebben afgelopen vrijdag met steun van het Kroatische regeringsleger de stad Grahovo veroverd en daarmee een belangrijke aanvoerroute van de Serviërs afgesneden. De afgelopen dagen zijn de Kroaten verder opgetrokken naar het westen. Daarbij hebben zij Strmica en omgeving onder vuur genomen.

Fundamentalisten doen steeds meer van zich horen in seculier Turkije

Turkse vrouw voor dilemma: dood of hoofddoekje

ANKARA - In de noord-Turkse provincie Samsun hebben mannelijke familieleden twee vrouwen doodgeschoten wegens het dragen van "uitdagende kleding". Dat meldde het Turkse blad Milliyet woensdag.

Het is de laatste aflevering een serie gewelddadige incidenten rond islamitische kleding in Turkije, dat de scheiding tussen godsdienst en staat hoog in het vaandel heeft geschreven. Vorige week doodde een fundamentalistische schutter in het noordelijke stadje Gumushane het hoofd van een advocatenkantoor, die weigerde zijn vrouwelijke raadsleden in de rechtszaal hoofddoekjes te laten dragen.

De dader zei tegen de politie dat hij ook van plan was de rector en twee hoogleraren van de universiteit van Istanbul dood te schieten, omdat zij vrouwelijke studenten verbieden hoofddoekjes te dragen.

De onderwijsautoriteiten in Turkije zijn tegen het dragen van hoofddoekjes door studentes, maar laten het al of niet verbieden ervan aan de universiteiten over. Veel vrouwen in het seculiere Turkije, onder wie premier Ciller, spelen een vooraanstaande rol in het openbare leven. In grote steden en toeristische plaatsen baren schaars geklede vrouwen in het algemeen weinig opzien.

Vorige maand werd het hoofd van een opleiding voor verpleegkundigen in Sivas geschorst omdat kersverse verpleegkundigen tijdens een diploma-uitreiking met elkaar op de vuist waren gegaan.

Klasgenoten probeerden hun medeleerling Behiye Karadeniz haar witte hoofddoek van het hoofd te rukken toen ze de ceremonie onderbrak om te protesteren tegen het verbod om in islamitische kledij haar diploma in ontvangst te nemen. Het hoofd verklaarde door fundamentalisten met de dood te zijn bedreigd.

"Er is niets mis met het dragen van hoofddoeken om religieuze of traditionele redenen", aldus Tevfik Kizginkaya van de seculiere Atatürk Filosofie vereniging. "Onze grootmoeders droegen ze en veel vrouwen op het platteland doen het nog steeds. Maar sommige studentes dragen ze om politieke redenen. Ze zijn georganiseerd en militant."

Zeer hoge Franse onderscheiding voor Lesquer

Organisator aanslag op Rainbow Warrior

PARIJS - Generaal Jean-Claude Lesquer, de organisator van de sabotage-actie in 1985 waarbij het schip Rainbow Warrior van de organisatie Greenpeace zonk, is bevorderd tot grootofficer van het Legion d'Honneur, een van de hoogste Franse onderscheidingen.

De Franse krant Le Monde meldde dat woensdag. De krant tekende erbij aan dat Lesquer het lintje al op 2 juli heeft gekregen, 'vrijwel op de dag af tien jaar na de aanslag'. Maar volgens Le Monde had vrijwel niemand dat opgemerkt, ondanks de vermelding ervan in de officiële Staatscourant. Extra pikant was nog dat de onderscheiding van kracht werd op vrijwel hetzelfde moment dat de Franse marine in actie kwam tegen de opvolger van de Rainbow Warrior, de Rainbow Warrior II, toen dit schip bij het Franse nucleaire testgebied in de Stille Zuidzee een tot verboden gebied verklaarde zone binnenvoer.

WAPENEXPORT

Generaal, destijds kolonel, Lesquer, was in 1985 chef operaties van de Franse geheime dienst DGSE (Direction Generale de la Securité Exterieure). Hij was als zodanig de man achter het idee om de Rainbow Warrior tot zinken te brengen in de haven van Auckland in Nieuw-Zeeland. Bij de actie kwam een Portugese, in Nederland wonende fotograaf om.

Volgens Le Monde was Lesquer vervolgens stafchef van de Franse divisie die deelnam aan de Golf-oorlog van 1991 en werkte hij na het leger verlaten te hebben voor Defense Conseil Internationale, een groep die zich met wapenexport bezighoudt.

De affaire-Greenpeace leidde destijds tot het ontslag van de Franse minister van Defensie Charles Hernu, terwijl de directeur van de DGSE, admiraal Lacôste, van zijn functies werd ontheven. Twee Franse agenten die aan de actie deelnamen, Alain Mafart en Dominique Prieur, werden in Nieuw-Zeeland opgepakt en tot tien jaar veroordeeld wegens doodslag. Een jaar later kwamen ze vrij.

Oosttimorezen na moord op militaire commandant gedood

JAKARTA - Indonesische troepen hebben vorige week bij de stad Baucau op Oost-Timor twee jongemannen doodgeschoten na de moord op een militaire commandant, zo meldden inwoners donderdag.

De schietpartij volgde op weken van onrust in Baucau, die onder meer uitmondde in etnische rellen, arrestaties en gevechten met verzetsstrijders. De Oosttimorese politiechef Andreas Sugianto weigerde donderdag iets te zeggen over de schietpartij in het dorp Bucoli, die een week na etnische rellen in Baucau plaatshad. Inwoners van de hoofdstad Dili zeggen echter dat het leger de schietpartij heeft bevestigd. Soldaten in Bucoli zouden uit zelfverdediging hebben geschoten op de jongeren, nadat die een militair ernstig hadden verwond.

Jamboree in Nederlands Dronten door Beatrix geopend

Voor scouts begint toekomst nú

DRONTEN - Koningin Beatrix heeft woensdag in Dronten de achttiende Wereld Jamboree geopend. De koningin noemde scouting een levend begrip. In Flevoland hebben een kleine dertigduizend scouts uit 169 landen hun tenten opgeslagen. Tot 11 augustus is het de grootste camping ter wereld. Aan de Jamboree neemt ook een uitgebreide Antilliaanse delegatie deel.

Future is now is het motto van de Jamboree. Uit de activiteiten van de jongeren (veertien tot achttien jaar) moet zorg voor de toekomst van de wereld blijken. Hoogtepunt wordt naar verwachting een gezamenlijke verklaring die in Dronten wordt opgesteld, bestemd voor de secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Een parade maakte deel uit van de openingsceremonie, die een uur vergde. Alle deelnemers was verzocht tenminste een liter water mee te nemen om staande te blijven in de hitte. In de speciaal voor de Jamboree aangelegde arena was weinig schaduw te vinden. Volgens de organisatoren bleef iedereen redelijk op de been.

KONING GUSTAV

Twintig praalwagens beeldden de verschillende activiteiten van de scouts uit. Ter afsluiting van de ceremonie zong Albert West het Jamboreelied. 'De toekomst begint vandaag op de jamboree'. West had ook het openingslied voor zijn rekening genomen.

Tot de aanwezigen behoorden koning Gustav van Zweden, een ex-padvinder en staatssecretaris Terpstra, een ex-zwemster. Gustav was gekleed in scoutingkostuum. De Nederlandse koningin had daarvan afgezien. Zij was ooit kabouter, een meisjesscout. De koningin ging in rood-wit-blauw, met een rode hoed. De befaamde gedeukte padvindershoed bood op de hete woensdagmiddag een aantal scouts enige schaduw.

IN VOGELENZANG

De Wereld Jamboree vindt eens in de vier jaar plaats. De vorige werd in 1991 in Zuid-Korea gehouden. Het is de tweede keer dat Nederland het decor vormt van de Jamboree. In 1937 verzamelden zich 28.000 padvinders uit 54 landen in Vogelenzang-Bloemendaal. Het was de laatste keer dat de stichter van deze wereldwijde jeugdbeweging, Lord Baden-Powell, bij het evenement aanwezig was. De koningin bracht die Jamboree, geopend door haar grootmoeder Wilhelmina, in herinnering.

In de avonduren zetten de scouts het feest voort. Een openingsdisco moet de stemming er voor de komende dagen inbrengen. De Jamboree zal veel bezoek krijgen. In de voorverkoop zijn al zeventigduizend kaarten verkocht. In totaal verwachten de organisatoren driehonderdduizend bezoekers.

Rijst en vis belangrijk in Kampuchea

■ *KAMPUCHEA - Rijstteelt en visvangst vormen de belangrijkste bronnen van inkomsten voor Kampuchea (Cambodja). Deze man combineert beide zaken. Voordat de rijstaanplant begint, trekt hij naar de stad om fuiken te verkopen. Het transport vindt, zoals met de meeste andere niet al te grote of zware goederen in het land, plaats op de fiets.*

Bosnische Servische legerleider: Servië moet vluchtenden uitleveren

VN laat Zepa-moslims aan lot over

SARAJEVO - De Verenigde Naties zijn woensdag begonnen alle Blauwhelmen terug te trekken uit de door de Bosnische Serviërs veroverde enclave Zepa, zo heeft een woordvoerder meegedeeld.

Dit gebeurde nadat de Franse regering haar contingent opdracht had gegeven Zepa op zijn laatst donderdagmorgen te verlaten. In een kazerne ten noordwesten van het stadje Zepa zaten nog 79 Oekraieners en in het zuidwesten bemanden ruim honderd man Fransen, Russen en Oekraieners een controlepost. Zij moesten de afgelopen dagen lijdelijk toezien hoe de Serviërs het stadje plunderden en vernielden.

UNprofor-woordvoerder Alexander Ivanko verklaarde ook dat de VN-troepen voortdurend in hun bewegingsvrijheid werden belemmerd en problemen hadden met hun bevoorrading. Sommige VN-kringen voegden daaraan toe, dat ook de vrees bestond dat de Blauwhelmen in Zepa opnieuw slachtoffer zouden kunnen worden van een gijzelingsactie van de Serviërs.

MISLUKT

VN-woordvoerder Ivanko meldde dat de plunderingen en vernielingen in Zepa door de Serviërs voortduren. Woensdag werden vrachtwagens met vee de enclave uitgereden. De afgelopen dagen waren meerdere huizen leeggehaald en in brand gestoken.

De vertrekkende Blauwhelmen laten vijftienhonderd Bosnische militairen en vijftienhonderd burgers, die na de inname van Zepa de bergen in waren gevlucht, aan hun lot over. Eerder waren onderhandelingen over hun overgave mislukt. Woordvoerder Ivanko verklaarde woensdag dat de VN over verontrustende rapporten beschikt dat de Serviërs mogelijk tweehonderd van deze mensen na hun vlucht hebben opgepakt.

Ivanko zei dat de VN evenens berichten hadden over zeshonderd vluchtelingen, die zich van Zepa in westelijke richting naar Kladanj, een plaats op de grens met het Bosnische regeringsgebied, begaven. Hij zei dat echter niet duidelijk was, of zij zich al vechtend een weg baanden of dat zij door de Serviërs werden vervoerd.

EIS AAN BELGRADO

De bevelhebber van de Servische strijdkrachten in Bosnië, generaal Ratko Mladic, heeft woensdag geëist dat Belgrado de moslim-militairen uitlevert die in het begin van de week naar Servië zijn gevlucht. Het Servische persbureau SRNA in Pale heeft dat gemeld.

Enkele honderden moslims uit de enclaves Zepa en Srebrenica die vorige maand in handen van de troepen van Mladic vielen, hebben maandag en dinsdag hun toevlucht gezocht in Servië, zo heeft het Rode Kruis gemeld. Ze zijn opgevangen in Bajina Basta in het westen van Servië, dicht bij de grens met Bosnië-Herzegowina. Mladic zei dat hij ze wil uitwisselen tegen Serviërs in handen van de Bosnische regering en Servische burgers die de 'de gebieden onder controle van de moslims willen verlaten'.

De Servische president Slobodan Milosevic schreef dinsdag in een brief aan de Bosnische president Izetbegovic dat de enkele honderden Bosnische militairen in Servië 'niet zullen worden ontvangen als vijanden, maar als mensen, buren die door omstandigheden gedwongen tegen hun wil een beproeving ondergaan'.

Bagdad bij vijfde verjaardag oorlog om Koeweit:

Gevolg duivels complot VS

BAGDAD - Irak heeft woensdag de Verenigde Staten en de leiders in Koeweit verantwoordelijk gesteld voor de invasie vijf jaar geleden in het olierijke buurland Koeweit.

Iraakse regeringskranten stonden woensdag bol van de beschuldigingen aan het adres van Washington en omschreven Amerika als "het rijk van de duivel". De kranten noemden de Iraakse inval in Koeweit een "natuurlijke reactie" op samenzweringen tegen Bagdad van zowel de VS als Koeweit.

Anders dan in voorgaande jaren onthield Bagdad zich deze keer echter van de bewering dat Koeweit een provincie is van Irak. De Iraakse regering erkende Koeweit vorig jaar officieel als een onafhankelijke staat binnen de nieuwe grenzen die een VN-commissie na de Golfoorlog heeft vastgesteld.

MILITAIRE PARADE

De Iraakse troepen trokken in de vroege ochtend van 2 augustus 1990 Koeweit binnen na weken van gesteggel over de vaststelling van quota's voor de olieproduktie. De bezetting van Koeweit duurde tot februari 1991 toen een door de VS aangevoerde multinationale alliantie het Iraakse leger in zes weken uit Koeweit verdreef.

Het regime in Bagdad organiseerde deze week in het centrum van de hoofdstad een militaire parade. Bij de optocht waren meer dan duizend legervoertuigen, waaronder 42 gepantserde voertuigen, honderd stuks artillerie, een groot aantal raketinstallaties en communicatieapparatuur te zien. Volgens de organisatoren hebben Iraakse technici veel van de wapens die tijdens de Golfoorlog waren beschadigd, gerepareerd. Dat is gebeurd onder leiding van de zoon van de Iraakse leider Saddam Hussein, Uday Hussein.

EMBARGO

De regeringskrant Al-Jumhouriya schreef eerder deze week dat Koeweit er beter aan doet niet aan te dringen op handhaving van de sancties die de VN Irak aan het eind van de Golfoorlog oplegden. De leiders van Koeweit vergeten dat het handelsembargo vroeger of later zal worden opgeheven. En dan is geen enkel land in staat hen de bescherming te geven die de opbouw van goede relaties met Irak hen wel kan bieden, aldus de krant.

Saudisch kabinet verjongd

DUBAI/RIYAD - De Saudische koning Fahd heeft woensdag een belangrijke kabinetswijziging doorgevoerd.

Daarbij zijn de ministers van Olie en Financiën vervangen door mensen die geacht kunnen worden beter in staat te zijn de nieuwe, meer liberale economische politiek van de regering uit te voeren. Behalve deze ministers werden ook op de posten van Handel, Industrie, Elektriciteit, Telecommunicatie en Informatie nieuwe mensen geplaatst.

Nederlandse mariniers willen weg uit Split:

Plan via omweg naar Bosnië

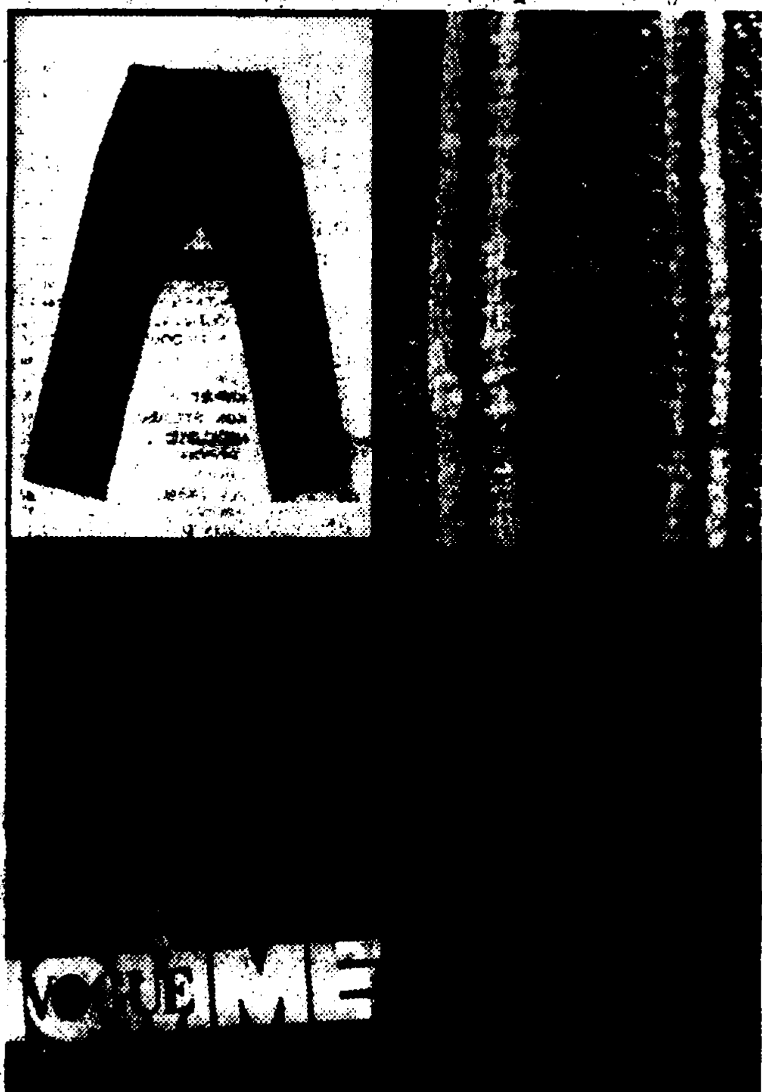
DEN HAAG - De 125 Nederlandse mariniers die al drie weken in de Kroatische havenstad Split wachten op toestemming om door te reizen naar Bosnië, proberen nu via een omweg hun basiskamp in Kiseljak, bij Sarajevo, te bereiken.

De Nederlandse eenheid gaat na of zij aan de zijde van de Franse militairen van de zogeheten snelle-interventiemacht (RRF) de Bosnisch-Kroatische grens kan passeren, zo is uit bronnen in Split vernomen. Het eventueel aanhaken bij de Fransen betekent wel dat de Nederlandse mariniers behoorlijk wat extra kilometers moeten maken om uiteindelijk in Kiseljak te komen. In plaats van rechtstreeks het Bosnische gebied binnen te trekken, moeten de Nederlanders dan eerst afzakken naar Ploce dat zo'n 130 kilometer zuidelijk van Split ligt, aan de Kroatische kust. Vandaaruit gaat het dan richting Kiseljak, waar de mariniers zich voegen bij de Britse RRF-eenheid.

KROATISCH VERZET

De ontplooiing van de mariniers stuit al enkele weken op verzet van lokale Kroatische commandanten in Bosnië. De laatste dagen doen verschillende scenario's de ronde over de wijze waarop de Nederlanders deze blokkade kunnen omzeilen. Een van de opties was het per transporthelikopter overbrengen van personeel en materieel naar het Bosnische plaatsje Tomislavgrad, waar al Fransen zitten.

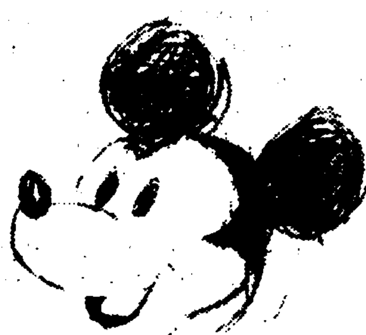
Achttien Nederlandse mariniers helpen al ruim een week mee bij het beveiligen van de hulproute over de berg Igman naar Sarajevo. De verkenningseenheid brengt vanaf de strategisch gelegen berg de stellingen van de strijdende partijen in kaart.

Israël bombardeert opnieuw guer... centra in Liban...

SIDON - Israël... gevechtsvliegtu... hebben donderdag... de tweede achtere... gende dag schuilpl... van guerrillastel... zuid-Libanon gebo... deerd.
Volgens Israëlische... heidsfunctionar... vuurden twee toestel... raketten op de ... Ibufeh bogten af... strijders en Libane... ringssoldaten schot... luchtdoelwapens op de... lische vliegtuigen... raakten ze niet. Er... slachtoffers ... Woensdag voerde de... sche luchtmacht aa... uit op ondergrondse v... kingen van het Volk... voor de Bevrijding va... stina, Algemeen Com... (PFLP-GC). Daarbij r... volgens Israëlische b... vijf guerrillast... gewond.

Gering verlies op Wall Street

NEW YORK - De effectenbeurs van New York had woensdag de wind aanvankelijk in de rug. Het herstel van de dollarkoers stuwde de Dow Jones-index flink omhoog. Wall Street wist de winst echter niet vast te houden en eindigde op 4690,15 punten, een verlies van 10,22.

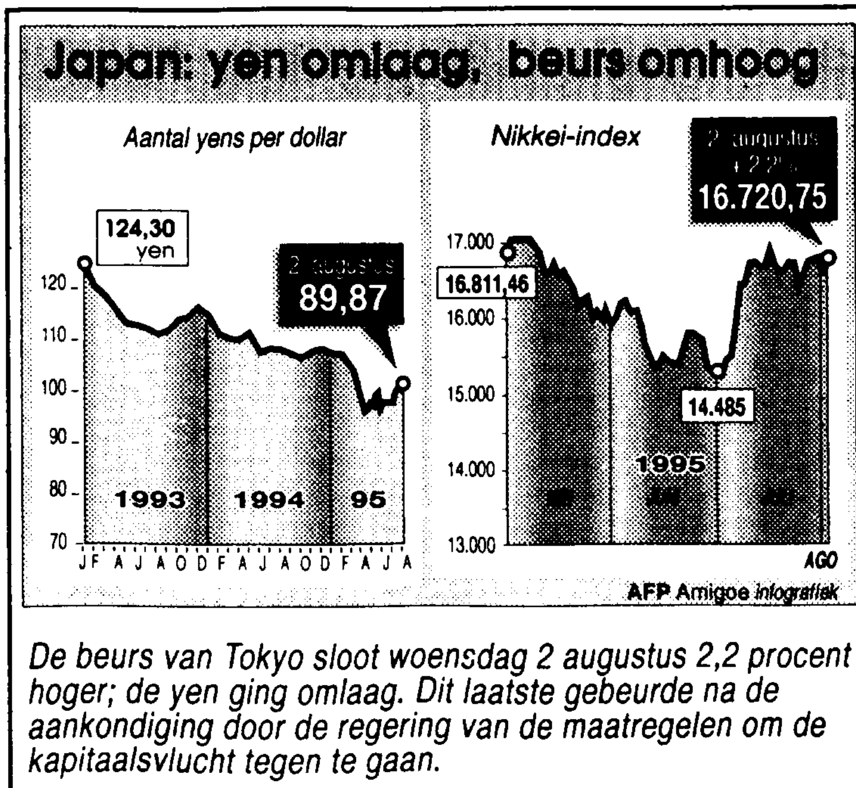
De door Tokyo aangekondigde vrijheid voor grote beleggers om meer te investeren en meer leningen te verstrekken in het buitenland gaf de dollar een steun in de rug. Dat leidde op Wall Street tot een ware koopgolf. Een dure dollar maakt Amerikaanse beleggingen immers aantrekkelijker.

De beursindex overschreed door de belangstelling zelfs de 50 punten waarop de elektronische handel aan banden werd gelegd om buitensporige koersstijgingen te voorkomen. Ook de obligaties zaten in de lift.

Desalniettemin keken de meeste handelaren in New York toch de kat uit de boom, waardoor de winst gauw afkalfde. Bovendien werd bekend dat de Amerikaanse huizenverkoop in juni sterker is gegroeid dan verwacht. De groei bedroeg 6,1 procent. De kans op een mogelijke renteverlaging, altijd gunstig voor Wall Street, wordt daardoor steeds kleiner geacht.

De wispelturigheid in de beurskoersen was het duidelijkst te zien in de technologiefondsen zoals Texas Instruments, dat in eerste instantie bijna vier dollar winst boekte, maar later bijna 4 dollar terugviel. Computerfabrikant Digital, dat met softwaremaker Microsoft in zee gaat, boekte juist aardige winst.

Op de valutamarkt in New York profiteerde de dollar extra van de steunaankopen van de Centrale Banken van de Verenigde Staten en Japan. De interventies wakkerden in Europa de koersstijging aan die verband hield met de maatregelen van Tokyo om de koers van de yen tegenover de dollar te drukken. De greenback eindigde in New York niet als in Amsterdam op f 1,5665. Dinsdag was de munt nog f 1,5425 waard.

De beurs van Tokyo sloot woensdag 2 augustus 2,2 procent hoger; de yen ging omlaag. Dit laatste gebeurde na de aankondiging door de regering van de maatregelen om de kapitaalsvlucht tegen te gaan.

Reactie dollar op stijging

AMSTERDAM - Na de stijging van bijna twee cent op woensdag, opende de Amerikaanse munteenheid donderdag op de Europese valutamarkten bijna een halve cent lager. Om 10.00 uur moest op de wisselmarkt van Amsterdam f 1,5625 voor het groene biljet worden betaald, na een slotkoers van f 1,5665 op de voorgaande dag.

De flinke stijging van woensdag volgde op de aankondiging van de Japanse regering dat zij de hoge koers van de yen wil aanpakken. Door de dure munteenheid zijn Japanse produkten in het buitenland flink duurder geworden, hetgeen nadelig uitpakt voor het Japanse bedrijfsleven. Later op de dag versterkten de Japanse Centrale Bank en de Centrale Banken van de Verenigde Staten de stijging door gezamenlijk in te grijpen.

Woensdag volgde de reactie. Handelaren verklaarden dat beleggers nogal sceptisch zijn over de door Tokyo bekendgemaakte maatregel. Zij stellen dat de Japanse regering meer moet doen om de koers van de yen duidelijk omlaag te krijgen. Ook verwachten beleggers dat het optreden van de Centrale Banken van Japan en de VS op den duur weinig effect zal sorteren. De daling van de dollarkoers kwam tevens voort uit winstnemingen.

Op de effectenbeurs van Tokyo overheerste ook donderdag nog de maatregelen die de Japanse regering woensdag aankondigde. Het schrappen van beperkingen voor Japanse investeerders in het buitenland zorgde opnieuw voor een vriendelijke stemming. In de loop van de handel doorbrak de Nikkei-index van 225 fondsen de 17.000 punten-grens. Later moest de belangrijkste beursmeter van Japan dit hoge niveau echter verlaten. De slotstand kwam uit op 16.893,71 punten, wat neerkwam op een stijging van 172,96.

Overname Brabants Nieuwsblad door VNU

ROOSENDAAL - VNU neemt het Brabants Nieuwsblad over van de Nederlandse Dagbladunie (NDU). Het Haarlemse uitgeversconcern heeft de personeelsorganen van het Brabants Nieuwsblad en de vakbonden woensdagmiddag laten weten dat 'de verwachting gewettigd' is dat de verkoop doorgaat.

Vorige maand maakte het moederbedrijf van de NDU, Reed Elsevier, bekend dat het zijn Nederlandse dagbladtitels wilde afstoten. De centrale ondernemingsraad van NDU en de betrokken vakbonden zeiden toen dat de NDU in dat geval als eenheid overeind moest blijven. Met de verkoop van het Brabants Nieuwsblad blijkt dat van dit principe weinig terecht komt.

Naast het Brabants Nieuwsblad (betaalde oplage: 54.000 exemplaren) maken ook NRC Handelsblad, het Algemeen Dagblad, het Rotterdams Dagblad, de Dordtenaar, Rijn en Gouwe en een reeks huis-aan-huis bladen deel uit van de Dagbladunie.

De overname van het Brabants Nieuwsblad door VNU komt niet onverwacht. Het uitgeversconcern concurreert via uitgave de Stem al in het verspreidingsgebied van het Brabants Nieuwsblad. VNU heeft er ook geen geheim van gemaakt interesse te hebben in de te koop staande kranten van de NDU.

In totaal behalen de VNU-dagbladen, die vooral in het zuidoosten van het land verschijnen, een oplage van 789.000 exemplaren. Met de overname van het Brabants Nieuwsblad verwerft het concern een marktaandeel van 18,1 procent.

Resultaat Shell 59% gestegen

DEN HAAG - Meer produktie en hogere olieprijzen hebben de nettowinst van Shell over de eerste zes maanden van dit jaar met 43 procent doen stijgen tot f 6,546 miljard, in vergelijking met de eerste helft van 1994. Het resultaat in ponden kwam uit op 2,554 miljard, in vergelijking met 1,61 miljard pond sterling over de eerste zes maanden van 1994. In de Britse valuta steeg het resultaat met 59 procent.

Het tweede kwartaal steeg de winst met 70 procent van f 1,884 miljard tot f 3,2 miljard. Op basis van geschatte actuele aankoopkosten, waarbij voorraadverschillen niet zijn meegerekend, kwam de winst over het eerste halfjaar uit op f 6,629 miljard, een stijging met 53 procent.

De winst per aandeel kwam uit op f 3,79 over het tweede kwartaal, tegenover f 2,23 in dezelfde periode vorig jaar. De koers van Shell, die donderdag al voor de bekendmaking van het nieuws met f 1,40 zakte, daalde na de bekendmaking van de cijfers met f 2,70 tot f 196,50.

Tegenover hogere produktie en betere olieprijzen stonden mindere resultaten in de verwerking, zeetransport en verkoop. Over eventuele lagere afzet als gevolg van de consumentenboycot rond de Brent Spar doet het concern geen mededelingen.

Winst Akzo weinig spectaculair

ARNHEM - Het chemieconcern Akzo Nobel heeft in het tweede kwartaal van dit jaar f 384 miljoen nettowinst behaald. Dat is 33 procent meer dan de winst van f 288 miljoen die in het tweede kwartaal van 1994 werd geboekt. De halfjaarwinst is hiermee 39 procent hoger uitgekomen op f 789 miljoen.

Akzo Nobel tekent bij deze cijfers aan dat in het tweede kwartaal van 1994 een buitengewone last van f 75 miljoen moest worden genomen. Dat geld was vooral bestemd voor de reorganisatie van de vezeldivisie. Wanneer dat bedrag buiten beschouwing wordt gelaten, is de stijging van de nettowinst in het tweede kwartaal aanzienlijk minder spectaculair, namelijk 6 procent. Het bedrijfsresultaat nam met 3 procent toe tot f 561 miljoen nog iets minder toe.

De omzet kwam 3 procent lager uit op f 5,4 miljard. Deze daling moet vooral worden toegeschreven aan de harde Nederlandse gulden, waardoor de valutakoersomrekening nadeliger uitpakte dan vorig jaar. De omzet daalde hierdoor met 7 procent. Ook trok de verkoop van bedrijfsonderdelen de omzet met 4 procent omlaag.

Daartegenover staan winstpunten. Akzo Nobel wijst erop dat er meer werk is verricht (plus 3 procent). Ook heeft het bedrijf hogere prijzen kunnen berekenen (Plus 5 procent).

Voor het gehele jaar handhaaft Akzo Nobel de eerder uitgesproken verwachting dat, bij de huidige economische omstandigheden, het resultaat voor buitengewone baten en lasten dat van 1994 zal overtreffen.

De Amsterdamse effectenbeurs reageerde uitermate teleurgesteld op de gang van zaken bij Akzo Nobel. De koers van het aandeel kelderde binnen een uur met acht gulden naar f 200,00. "Gisteren zijn heel wat beleggers gedraaid vanuit DSM naar Akzo. Die komen nu van een koude kermis thuis", zo merkt een handelaar op de vloer op. Beleggers hadden een halfjaarwinst per aandeel van f 11,30 verwacht. Ze moesten uiteindelijk genoegen nemen met f 10,54 (exclusief buitengewone baten). "Deze reactie is misschien wat overdreven", voegt de handelaar eraan toe. "De cijfers zijn niet zo slecht als de koersdaling doet vermoeden."

DAMRAK

Kommer en kwel voor Akzo

AMSTERDAM - Evenals bij DSM woensdag zijn donderdag de cijfers van Akzo en Koninklijke Olie ook verkeerd gevallen bij beleggers. Voor Akzo liep dit uit op een regelrecht drama met een koersverlies van ruim f 10 op f 198,40. Koninklijke Olie schoot f 2,70 omlaag naar f 196,50.

De 'op zichzelf niet verkeerde' resultaten deden aandelenbezitters besluiten hun winsten te nemen. "De verwachtingen voor de halfjaarresultaten waren bijzonder hoog gespannen, waardoor de koersen de laatste tijd sterk opliepen. Nu de buit binnen is, willen aandeelhouders wel eens geld zien", zo verklaarde een beurshandelaar de reacties op de cijfers.

"Akzo is in enkele weken vijftien gulden gestegen en dat was wel erg veel. Maar de kwaliteit van de winst is goed en daarom denk ik dat over niet al te lange tijd de koersen zich wel weer herstellen. De beursthermometer is nu weer door de 460 gezakt, maar gisteren gingen we opeens 6 punten omhoog. Dat was toen te gek. De beurs reageert altijd overdreven, te vergelijken met een onwillige vrouw", aldus een handelaar.

Voor DSM was na de verliezen van woensdag nog geen herstel weggelegd. Integendeel, de koers ging nog eens f 3,60 naar beneden. Omdat ook het interimdividend van f 2 van de koers af ging, belandde de prijs op f 138. Philips verloor f 1,30 op f 76,30 en haar dochter Polygram liet f 1,20 liggen op f 97,70.

VNU, die het Brabants Nieuwsblad gaat overnemen, moest f 0,90 prijsgeven op f 187. Elsevier, de huidige eigenaar van dit tot de NDU behorende blad, trok f 0,10 aan op f 20,30. Wolters Kluwer ging tegen de markt in twee kwartjes naar boven op f 142,80. De AEX-index lag rond kwart voor twaalf meer dan 4 punten lager op 459,29.

Op de lokale markt plofte Van Besouw een kwartje of bijna 6 procent neer op f 4. Eriks raakte een rijksdaalder kwijt op f 122,50, hoogvlieger ASM Lithography gaf f 0,80 prijs op f 82,70 en HBG verspeelde f 2 op f 283.

Toch was het niet overal kommer en kwel. Koppelpoort ging in een dunne markt f 20 vooruit naar f 480. Voor Norit werd f 0,60 meer gegeven op f 21,70 en Geveke (hoger halfjaarresultaat) boekte f 1 winst op f 39. Van de hoofdfondsen onderscheidde Van Ommeren zich nog met f 0,40 winst op f 56,40.

WALL STREET

NEW YORK	PREV	2-Aug	FRANKFURT	PREV	2-Aug	AMSTERDAM	PREV	2-Aug
DOW JONES	4700	4690	DAX INDEX	2220	2241	EOE	467.00	463.40
AM EXP.	38.25	38.00	BASF	319.00	323.00	ABN AMRO	60.00	60.00
ATT	52.75	52.88	COMMERZBK	342.50	346.30	AEGON	58.20	58.60
ALZA CORP	25.63	25.50	DAIMLER B.	672.00	688.00	AHOLD	55.90	56.30
AMR CORP	74.38	71.75	DEUTS.BK	67.70	69.05	AKZO	206.40	208.00
APPLE COMP	44.13	44.13	MAN	390.00	390.50	AMEV	89.60	90.40
ARCHER	18.50	18.88	PREUSSAG	446.00	462.00	BOLSWESSANEN	30.00	31.30
BARRICK GOLD	26.50	26.75	SIEMENS	723.00	746.00	DSM	143.50	143.00
CITICORP	61.88	62.63	VW	468.50	485.20	ELSEVIER	19.70	20.20
COASTAL CO	30.88	31.50				GIST BROC.	39.80	40.50
COCA COLA	66.13	65.88	HONG KONG			HAGEMEYER	66.10	66.00
CORNING IN	31.13	31.38	HSI-INDEX	9388	9410	HEINEKEN	244.70	247.80
DISNEY	61.38	60.50	CHEUNG KONG	38.00	38.60	HOOGOVENS	71.60	73.20
DUPONT	66.90	66.63	CITIC PACIFIC	20.80	20.85	HUNTER DOUGLAS	77.40	76.80
EAST KODAK	57.25	57.25	HANGLUNG	12.80	12.85	ING	90.40	90.70
EXXON	71.13	71.25	HSBC	105.00	104.50	KLM	58.00	58.80
FERRO CORP	25.38	25.25				KNP-BT	53.70	54.30
FORD	28.75	28.63	TOKYO			KON PTT NED	57.70	58.00
GEN ELECTRIC	56.38	57.38	NIKKEI DOW	16300	16900	NEDLLOYD	58.80	60.40
GEN. MOTORS	46.25	48.63	BRIDGESTON	1320	1300	NUTRICIA	106.50	105.80
HOMESTAKE	18.50	18.75	CANON	1800	1800	PHILIPS	78.40	77.60
IBM	106.13	107.88	HITACHI	930	920	POLYGRAM	97.00	98.90
MC DONALDS	38.75	38.13	HONDA MOT	1440	1410	ROBECO	106.80	107.00
MEAD	59.63	60.00	MAZDA	337	334	ROLINCO	112.00	112.30
MERCK	51.50	51.75	MITSUBISHI M.	744	736	RORENTO	87.70	87.80
MINNES MINING	66.25	67.13	NIPPON STE	390	385	RODAMCO	46.80	46.60
MOBIL CORP	97.00	97.00	NOMURA SEC	1790	1870	ROYAL DUTCH	196.60	199.20
NOVEN	7.88	7.88	SONY	4770	4790	UNILEVER	203.20	206.30
PFIZER	51.13	50.50	TOYOTA	1840	1810	VAN OMMEREN	51.70	52.00
PHILIP MORRIS	72.13	73.13				VENDEX	42.40	42.60
QUAKER	34.50	34.38	CURRENCIES			VNU	186.60	187.90
TELE-COMMUN.	27.88	24.50	US$/YEN	88.15	90.96	TORONTO		
UNITED AIRLINES	148.13	144.13	US$/DMARK	1.38	1.40	TSE 300	4584	4598
UNC	6.00	6.25	GBP/US$	1.61	1.60	ALCAN	40.38	44.00
UP JOHN	38.38	37.75	US$/NLG	1.54	1.57	BANK OF NS	28.25	28.63
WESTINGHOUSE	14.00	14.63	ECU/US$	1.36	1.33	CANADIAN PACIFIC	24.25	23.88
COMMODITIES			CAN/US$	1.38	1.36	IMPERIAL OIL LTD.	49.25	49.13
GOLD	388.00	388.90				NORANDA	28.38	28.38
SILVER	5.18	5.12				PLACER DOME	38.38	38.13
CRUDE OIL	17.74	17.80				ROYAL BANK	29.88	30.00

CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP DONDERDAG 3 AUGUSTUS EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.290	1.310	1.330
PND STERLING	2.785	2.840	2.900
NED GLD (per Nf. 100)	113.45	114.17	114.97
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	153.90	155.64	155.42
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	35.80	36.90	37.60
DUITSE MARK (per Dm. 100)	127.25	127.97	128.77
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.81	1.11	1.17
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	196.42	197.28	198.08
ECU (per Ecu 100)	-.-	238.66	239.46

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 1.75%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 17 juli-15 aug.
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625% obl. 1990/1995 koers: 100.80% Eff. rendement 6.00 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.59% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.75% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.50% Eff. rendement 7.50 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.77% Eff. rendement 7.625% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 102.07% Eff. rendement 7.70 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.62% Eff. rendement 7.75 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.43% Eff. rendement 7.875% Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 99.46% Eff. rendement 8.125% Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.22% Eff. rendement 8.375% Land

Gat in ozonlaag groter

Het gat in de ozonlaag boven de **Zuidpool** is groter geworden en reikt nu tot delen van Zuid-Amerika en de Falkland-eilanden. Dat melden twee Britse onderzoekers in het wetenschappelijke blad *Nature*.

Anna Jones en Jonathan Shanklin, verbonden aan de British Antarctic Survey in Cambridge, hebben ontdekt dat de ozonlaag tijdens het Antarctische voorjaar (van oktober tot december) met 40 procent is geslonken sinds de jaren zestig. Bovendien sluit het gat zich niet meer na de lente, maar blijft het nog tijdens de zomer in december en januari bestaan. De twee wetenschappers verwachten echter niet dat het gat veel groter zal worden, wegens de hevige winden die in de hoge atmosfeer rond de Zuidpool waaien.

Shanklin ontdekte in 1985 het gat in de ozonlaag boven de Zuidpool, waardoor meer schadelijke ultraviolette stralen doordringen tot de aardoppervlakte. De UV-stralen kunnen huidkanker veroorzaken en leiden tot de vernietiging van oogsten en de versterking van het broeikaseffect.

'Goudeerlijke' Brit moet dokken

Eén rechter heeft **Anthony White** bevolen de verzekeraar van de onderneming Brinks's Mat ruim 40 miljoen gulden te betalen, hoewel hij elf jaar geleden werd vrijgesproken van de grootste goudroof in de Britse geschiedenis. Dat bericht de Engelse krant *The Times*.

Het goud werd in 1983 gestolen uit de kluis van Brink's Mat op de Londense luchthaven Heathrow.

De rechter was het met de verzekeraar eens dat de rijkdom die White en zijn vrouw na zijn vrijspraak etaleerden 'niet op een eerlijke manier kon zijn verworven en slechts het gevolg van een zware misdaad kon zijn'.

Daarom oordeelde de rechter dat de Whites hun woning in Londen, hun landgoed in Spanje, hun sieraden en hun andere bezittingen slechts met behulp van de verkoop van de gestolen goudstaven konden hebben aangeschaft.

Christin IVF-behandeling geweigerd

Het orthodox-joodse **Shaare Zedek ziekenhuis** in Jeruzalem heeft een IVF-behandeling (kunstmatige bevruchting) geweigerd aan een christelijke vrouw, omdat zij niet volgens de joodse religieuze wet (Halacha) met haar joodse man is getrouwd. Dit meldde de Israëlische krant *The Jerusalem Post*.

Volgens de krant geldt dezelfde regel ook voor het eveneens orthodoxe Bikoer Cholim ziekenhuis in Jeruzalem. Toch ontvangen beide ziekenhuizen overheidsgeld, waarvan onder meer de IVF-behandelingen worden betaald. De vrouw noemt zichzelf een 'niet-praktizerende Anglicaanse'. Ze woont bijna tien jaar in Israël. Drie jaar geleden trouwde ze in Engeland met een joodse immigrant. Het echtpaar bleek geen kinderen te kunnen krijgen.

Het ziekenfonds verwees het echtpaar naar de IVF-afdeling van het Shaare Zedek ziekenhuis, dat op het gebied van kunstmatige bevruchting een vooraanstaande positie inneemt. Tijdens het derde bezoek vroeg de behandelende arts in de wachtkamer plotseling aan de vrouw of ze joods was. Toen het antwoord ontkennend luidde, zei hij dat de behandeling ergens anders uitgevoerd zou moeten worden. Wel was hij bereid vervolgonderzoeken te doen in de kliniek van het ziekenfonds, aldus The Jerusalem Post.

Volgens een woordvoerster van het Shaare Zedek ziekenhuis is het ziekenhuis gebonden aan de rabbinale regel dat het slechts echtparen mag accepteren voor de IVF-behandeling die volgens de Halacha zijn getrouwd. De joodse religieuze wet bepaalt dat een jood en een christen niet mogen trouwen.

Dikke zwemmer berispt

De Haagse **politie** heeft in Scheveningen een 34-jarige Hagenaar aangehouden, omdat die het vertikte uit zee te komen.

Agenten van de strandpolitie kregen in de gaten dat de man al enkele uren in de buurt van de Pier tegen de stroom in zwom. Om te voorkomen dat hij in moeilijkheden zou komen, sommeerde de bemanning van een politieboot hem herhaaldelijk het water uit te komen. Toen de koppige zwemmer geen sjoege gaf, hesen de agenten hem aan boord van de boot. De zwemmer kreeg een proces-verbaal omdat hij geen gehoor gaf aan een politiebevel.

Volgens een politiewoordvoerder was de man een beetje in de war. Hij verklaarde dat hij zich te dik vond en veel beweging nodig had.

De afgelopen tijd moest de Haagse politie enkele malen in actie komen om badgasten in moeilijkheden uit zee te redden. Door de hoge golven, noordwestenwind of een sterke stroming kwamen zwemmers in de problemen.

Levensgrote ijsco in Parijs

■ *PARIJS - Om voorbijgangers in de warme Parijse zomer lekker te maken heeft een ijsfabrikant een levensgrote ijsco neergezet in het hartje van de stad bij Trocadero. Wandelende toeristen kijken er verlangend naar en de meesten van hen worden er inderdaad toe verleid op zoek te gaan naar een ijskraam.*

Stress Europese bossen

De **bossen in Europa** gaan sterk achteruit. Ruim een kwart van de bomen - 26,4 procent - is beschadigd. Dat is bijna vier procent meer dan in het voorgaande jaar. Dat blijkt uit een onderzoek van de Europese Commissie en de Verenigde Naties, waarvan de resultaten deze week in Brussel zijn gepresenteerd.

De Europese wouden staan bloot aan 'teveel stressfactoren', concluderen de onderzoekers. Milieuverontreiniging is een van de grootste boosdoeners. In sommige gebieden in Midden- en Oost-Europa komen hogere concentraties schadelijke stoffen in lucht en bodem voor dan de ecosystemen aankunnen, waarschuwen de deskundigen. Daar is de schade aan de bossen dan ook het grootst.

Het rapport is gebaseerd is op onderzoek in 1994 in de vijftien EU-lidstaten en zeventien andere Europese landen. Vooral de eik staat er slecht voor. Zo'n 32 procent van de eiken vertoont ziekte- en beschadigingsverschijnselen.

De twaalf boomsoorten die het meest voorkomen in Europa hebben vrijwel allemaal te maken met een verslechterende conditie. Dat geldt alleen niet voor de meeste sparren. De aantasting is het grootst bij de sitkaspar en de aleppoden.

De oorzaak van de schade aan de bossen is een combinatie van extreme weersomstandigheden, branden, aantasting door paddestoelen en insekten en vooral luchtvervuiling. Een intensieve studie naar de precieze gevolgen van milieuverontreiniging voor de Europese wouden is nog gaande. Volgens de onderzoekers staat echter vast dat het ecosysteem in de bossen alleen in evenwicht kan komen als de Europese Unie en de landen daarbuiten het terugdringen van de luchtvervuiling serieus ter hand nemen.

Overigens gaat het met de Nederlandse bossen volgens het onderzoek beter. Vooral de conditie van de loofbomen gaat aanzienlijk vooruit in vergelijking met voorgaande jaren.

Luipaard struinde over de heide

De ontknoping van het raadsel rond het mysterieuze beest van de Britse **Bodminheide** lijkt nabij. In het gebied hebben twee jongens vorige week een schedel gevonden die waarschijnlijk van een luipaard is.

De vondst bewijst dat de voor fabels versleten verhalen over het beest op waarheid berusten, aldus de zoöloog Doug Richardson dinsdag. Hij onderzocht de schedel, die twee grote hoektanden heeft. Om de definitieve identiteit en herkomst van het dier vast te stellen, begint de deskundige binnenkort een *DNA-onderzoek*. Richardson denkt dat de grote katachtige drie maanden geleden is gestorven.

Na klachten van boeren over een groot dier dat hun vee doodde en verorberde, is op de afgelegen heide in zuidwest-Engeland acht maanden lang gezocht naar iets wat op een grote kat leek. Maar videobeelden, foto's en ander materiaal toonden volgens deskundigen uitsluitend inheemse katten. Het ministerie van Landbouw verklaarde daarop dat er geen bewijs was dat grote katachtigen de heide afstruinden. De vondst van de schedel werpt evenwel een nieuw licht op de zaak.

Volgens de zoöloog Richardson, plaatsvervangend hoofd van de afdeling Zoogdieren in de dierentuin van Londen, zijn de leefomstandigheden op de uitgestrekte heidegronden ideaal voor een roofdier zoals de luipaard. "Er is geen competitie. Er is meer dan genoeg voedsel, omdat wij de laatste twee tot drie eeuwen alle roofdieren hebben uitgeroeid." Konijnen, herten en vee staan ruimschoots ter beschikking.

De luipaard is waarschijnlijk losgelaten uit een particuliere dierentuin nadat in de jaren zeventig de regels voor het houden van wilde dieren flink waren aangescherpt, vermoedt Richardson. Hij denkt dat er op de Bodmin-heide nog meer luipaarden leven. Hij bestudeerde de kadavers van gedode schapen en concludeerde uit de verwondingen dat de aanvallers grote katachtigen waren.

Elisabeth 'still going stron

Haar hobby **forellen vangen** heeft ze vrijwel opgegeven. Ze staat immers niet meer zo vast op de beentjes. Ook werd ze pas aan staar geopereerd. En haar gebit is al jaren niet meer om aan te zien. Maar een *gin tonic* gaat er nog altijd prima in en ze geeft altijd weer acte de présence: De Britse koningin-moeder Elisabeth. Morgen wordt ze 95. Eindelijk weer eens een heugelijke dag in het geteisterde huis Windsor.

In november vorig jaar leek het even of Elisabeth dit kroonjaar niet haalde. De Britse Teletekst verspreidde per abuis het bericht dat de '*queen mum*' was overleden. De omroep wist zich geen raad van schaamte, maar de oude Elisabeth zelf zou laconiek hebben gereageerd. Na zo'n veelbewogen leven kun je wel tegen een stootje. In 1993 ontsnapte ze echt op het nippertje aan de dood: Ze kreeg een visgraat in de k en kreeg het zo benauwd d ze naar het ziekenhuis moe

Het vorige jaar, 1994 nog een heel druk jaar v de koningin-moe geweest. Haar agenda st vol met herdenkingen van Tweede Wereldoorlog. Eli beth is immers de gr heldin van de oorlog, d zij haar standvast optreden in die tijd. haar man, koning George bleef ze in met door bom bestookte Londen wonen bezocht ze slachtoffers.

Toen Elisabeth een p jaar geleden eens kw kijken hoe een van de d tijds getroffen buurten er bijstond, haalde ze in Gr Brittannië alle voorpagi door onverwacht een pub te duiken en aan de tap pintje bier achterover slaan. Ze was erg do geworden van een typis koninginneklus e tevoren: Het leggen van eerste steen.

Record autokraker

De politie van **Groningen** heeft een 37-jarige inwoner van die stad aangehouden die mogelijk meer dan 300 autokraken heeft gepleegd. De verdachte heeft bekend dat hij in de afgelopen anderhalf jaar minstens 150 wagens heeft opengebroken in Groningen.

De politie vermoedt echter dat het werkelijke aantal inbraken twee maal zo hoog is. De schade wordt geschat op ongeveer 250.000 gulden.

De dader koos auto's uit die geparkeerd stonden op grote terreinen bij ziekenhuizen en torenflats. Ook op het parkeerterrein bij het crematorium sloeg de man zijn slag. De politie, die de verslaafde man al langere tijd in de gaten hield, sprak van een ware plaag.

De autokraker was al geregeld aangehouden, maar bekende tijdens verhoren alleen de inbraken waarbij hij was betrapt. Andere zaken kon de politie niet eerder hard maken dan nadat de verdachte wegens fietsendiefstal was aangehouden. Tijdens het verhoor bekende hij de autokraken. De man zei genoeg te hebben van het junkenbestaan en hulp te willen zoeken bij het afkicken.

Egel kies ruime so

Een Haagse **landegel** dinsdag door de warmte een identiteitscrisis gera Het beestje dacht ineens het een zee-egel was. Enth siast koos prikkemans Scheveningen het zee maar al gauw werd duidelijk dat hij niet te de oppermachtige bestand was.

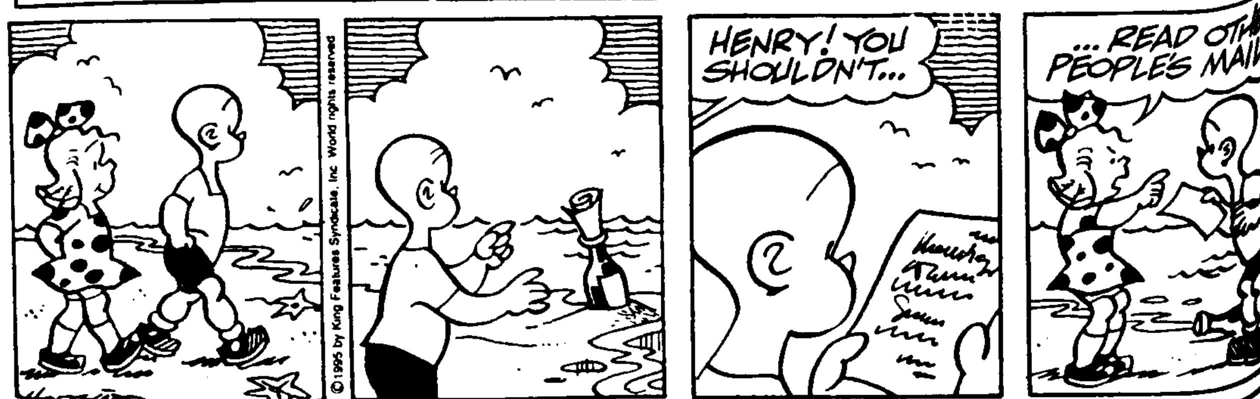
Radeloos dobberde egeltje tweehonderd m uit de kust, toen vissers wisten te redden. De a tuurlijke drenkeling w aan boord van een pol boot gebracht en kon late adem komen in de dieren bulance. De patiënt m het goed.

Python in bad

Een anderhalf meter la **python** heeft nogal opschudding veroorzaak een familie in Madrid. de 16-jarige Natalia wilde wassen, ontdekte het reptiel in de badkuip.

Gillend rende zij naar ouders, die haar aanva lijk niet wilden geloven. bij de aanblik van de wu lang vluchtte de moeder Natalia naar de woonka terwijl de vader de deur de badkamer sloot

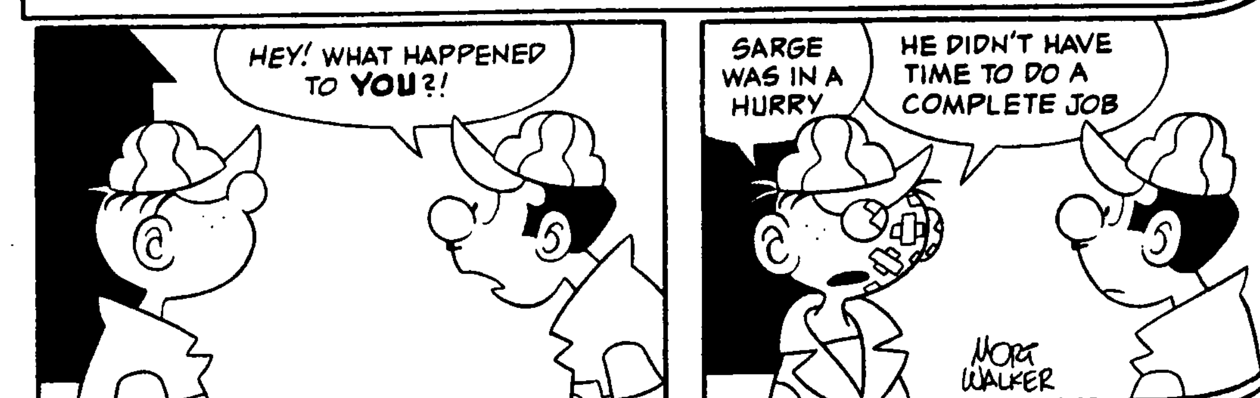
HENRY ® **By Dick Hodgi**

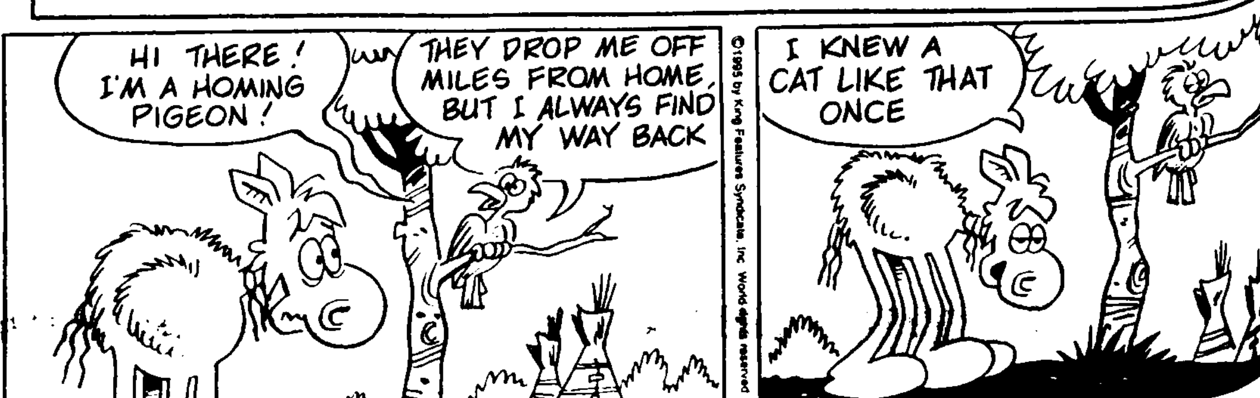

BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johns**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walk**

REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casso**

TOM POES EN DE GRAUWE RAZER

Door Marten Toonder

4793 — "Praw", zei professor Prlwytzkofski. "Zijne woorden duiden op nederdrachtige praat; der dondersteen heeft hinder van der lampenschijn. Maar wat ik wil weten is dit: is dezer levensvorm ener persoon of is hij ener monstrum?"

"Een aardige vraag", zei de heer Zielknijper. "Personen zijn altijd monsters wanneer zij niet begrepen worden."

"Doorgedrukte dreumel!" murmelde het ventje.

"Luister maar", hernam de opvoedkundige. "Zijn gepraat duidt op liefdeloze behandeling in het ouderlijk huis. Ach ja, enkele woorden zijn genoeg om een geheel verhaal te ontvouwen aan de geschoolde vakman."

"Het gaat om een paar woorden", zei Tom Poes tegen de kraai. "Die kunnen voor jou niet zo moeilijk te leren zijn. Als je ze kent, mag je uit de kooi."

"Opgeklepte miezel", kraste het dier bedrukt.

"Dat moet je vergeten", vervolgde zijn leermeester. "Die onzin heb je van een onaardig iemand gehoord. Luister nu goed, dan zullen we met iets gemakkelijks beginnen. Zeg eens: Lekkere thee!"

"Krijg de teter!" riep de vogel.

"Nee", hernam Tom Poes geduldig. "Thee! Lekkere thee!"

"Lekkere teter", mompelde de kraai moedeloos............

AMIGOE
Colofon

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Hennie Harinck

overige leden redactie:
Theo Dol
Toon van Dongen,
Jeroen Heuvel
Marjo Nederlof,
Marius Noort,
Ronnie Rens jr.,
Sonia Tjin-Kon-Fat
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Managing editor Aruba:
Michael Willemse
overige leden redactie:
Heleen Bongers
Eef Hermers
Jos van der Schoot
Ramiro Tromp
Dijspie Franken (fotograaf)

Advertentie-afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolène Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Eileen Clemencia (Aruba)

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304
Losse nummers 75 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 17,50 p/m.
Aruba: NAf 17,= p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,– p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

[R]echter verdiept [o]nderzoek [d]oodseskader [v]oor ETA-liquidaties

[]MADRID - De Spaanse [o]nderzoeksrechter Bal[t]asar Garzon breidt het [o]nderzoek naar de rol van [i]llegale politie-eenheden [b]ij de dood van 27 ETA-[t]erroristen uit.

[G]arzon gaat volgens [S]paanse media nu ook de [m]oorden op vier ETA-leden [i]n 1983 en 1984 onderzoeken. [D]e rechter hoopt daardoor [n]og meer aan de weet te [k]omen over de rol van de [d]oodseskaders binnen het [S]paanse politie-apparaat en [w]ie opdracht gaf tot de [m]oorden. De rechter meent [o]ver belangrijke aanwij[zi]ngen te beschikken dat de [so]cialistische premier Felipe [G]onzalez Señor X is, de man [di]e aan het hoofd van de [d]oodseskaders stond.

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van **08.00-08.30/ 14.30-15.00 uur**

- Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/ 692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Wachtzuster vanaf 28 juli 17.00 uur t/m 24 augustus 07.00 uur tel. 693291 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur.
Wachtzuster tel. 649641 of 601760.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46-B. Tel. 689676/689808.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosa 56. Tel. 377679/377650.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Fundashon Lechi di Mama:	672289 375628 375023

* * * * * * * * * * * * * * * *

HET WEER

Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, voornamelijk in de nacht- en ochtenduren mogelijk tijdelijk zwaar bewolkt, met kans op enkele buien.
Zwakke tot matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen acht en 22 knopen).

Weeroverzicht:
Door aanvoer van vochtige en onstabiele lucht over de benedenwindse eilanden kunnen in de komende 24 uur enkele plaatselijke buien tot ontwikkeling komen komen.
Gedurende de nacht heeft *Erin* weer orkaankracht bereikt. Vanochtend om zes uur lokale tijd bevond het centrum van *Erin* zich nabij 29.8 graden noorderbreedte en 86.5 graden westerlengte ofwel op ongeveer 111 km ten zuidoosten van Pensacola, Florida.
Orkaan *Erin* verplaatst zich in noordwestelijke richting met sterkste winden van ongeveer 135 kilometer per uur en vormt geen enkele bedreiging voor de Nederlandse Antillen en Aruba.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	licht bewolkt	32	26	0.0
Bonaire	licht bewolkt	33	26	1.2
Curaçao	licht bewolkt	32	27	0.4
Sint Eustatius	zwaar bewolkt	33	26	6.2
Sint Maarten	zwaar bewolkt	33	27	7.9
Amsterdam	half bewolkt	30	–	-.-
Atlanta	–.—	35	20	0.0
Caracas	geheel bewolkt	--	17	17.0
Havana	zwaar bewolkt	30	25	0.0
Kingston	licht bewolkt	35	25	6.0
Miami	regen	32	24	9.1
New York	nevel	35	24	0.0
Paramaribo	–.—	34	–	-.-
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	34	24	

MOSKOU/GROZNY - De leider van de opstandelingen in Tsjetsjenië, Dzjochar Doedajev, staat toch achter het militaire akkoord met Rusland.

Dat heeft zijn woordvoerder woensdag meegedeeld. De Tsjetsjeense leider distantieerde zich zondag direct na de sluiting van het akkoord van de inhoud ervan, omdat het volgens hem onder Russische druk tot stand was gekomen. Dinsdagavond gaf hij echter zijn commandanten toch nog opdracht de strijd te staken. Het militaire akkoord tussen Rusland en de Tsjetsjeense opstandelingen behelst stopzetting van de gevechten, ontwapening van de Tsjetsjenen en het vertrek van het grootste deel van de Russische troepen uit Tsjetsjenië. Politieke problemen, waaronder de netelige kwestie van de politieke status van de Kaukasische republiek bleven echter buiten beschouwing.

BEKENDMAKING

LB/BON/no. 4/1995

Ingevolge artikel 3 van het ARBEIDSVREDEBESLUIT III (P.B. 1978 no. 243 maakt ondergetekende bekend dat:

a) de dag van het REFERENDUM onder de werknemers van: ANTILLEAN RICE MILLS INC. (A.R.M.) Kaya Industria 28 op Bonaire is vastgesteld op: dinsdag 22 augustus 1995
b) de plaats van het REFERENDUM is op het terrein van eerdergenoemde bedrijf in de KANTINE.
c) de gelegenheid om te stemmen bestaat van: 14.00 uur p.m. t/m 17.00 uur p.m.
d) de vakbond die gerechtigd is om aan de REFERENDUM deel te nemen is de: FEDERASHON BONAIRIANA DI TRABOU afgekort- FEDEBON
e) slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 28 juli 1995 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deelnemen aan dit REFERENDUM.

Kralendijk, Bonaire
De Landsbemiddelaar (plv)
voor Bonaire, w.g.
ROJER, N.K.

OVERLIJDEN

Onverwachts is overleden

EMITA MARIA CARDOZE

Namens haar zus	: Margot Hazelhoef-Cardoze en familie
neven en nichten	: Irwin Dania Monte en familie Myron en Grace Dania en familie Enid Arrillaga-Dania Marise en John Stroop-Rademaker en familie John R. Rademaker Toni Prince en familie Elton A. Prince en familie Ingrid Prince en familie Helga en Cocochi Prins en familie Yvette Petit
overige families	: Cardoze, Prince, Hazelhoef, Perigault, Monte, Pietersz en Durand.

De teraardebestelling zal plaatsvinden op zaterdag, 5 augustus 1995, om 16.00 uur vertrekkende vanuit de Kathedraal van Pietermaai naar de katholieke begraafplaats op Janwé.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 13.00 uur.

Na de begrafenis geen rouwbeklag aan huis.

Renault wil in 1999 in **Brazilië** auto's produceren. Het Franse concern mikt op een capaciteit van 100.000 wagens per jaar. Het totale bedrag aan investeringen ligt rond 5 miljard frank (f. 1,65 miljard). Renault wil in het Zuidamerikaanse land profiteren van de snelgroeiende automarkt die op zes na de grootste ter wereld is.

TDS / TELECURACAO

FRIDAY AUGUST 4, 1995

7:00 A.M. 75 **CBS This Morning** Scheduled: actress Julia Roberts ("Something to Talk About"); From Pittsburgh: coverage of "Three Rivers Regatta"; Pittsburgh's organ transplant center. (CC)
77 **ABC Good Morning America** Scheduled: actor Daniel Stern. (CC)
85 **NBC Today** Scheduled: authors Robert Jay Lifton and Greg Mitchell; actress Julia Roberts; music group War; the 50th anniversary of the bombing of Hiroshima. ∩ (CC)
7:30 A.M. 79 **CNN Crossfire** (R)
8:00 A.M. 91 **LIFE What Every Baby Knows** "Siblings." (R)
9:00 A.M. 75 **CBS Maury Povich** From February: Teen-age runaways discuss why they left home. (R) (CC)
77 **ABC Live – Regis & Kathie Lee** Scheduled: actor Daniel Stern.
79 **CNN Larry King Live**
85 **NBC Montel Williams** Scheduled: Montel plays matchmaker for divorced men.
95 **SUR Charlas con Pacheco**
10:00 A.M. 77 **ABC Rolonda** Scheduled: People who have made lots of money offer tips on their success.
85 **NBC Leeza** ∩
11:00 A.M. 77 **ABC Mike & Maty** Scheduled: cookie entrepreneur Debbi Fields; ideas for children's summer activities; child actress Angela Cartwright and her daughter, Becca Guillion. (CC)
85 **NBC Donahue** Scheduled: a discussion on sexually transmitted diseases and how victims cope with discriminating family members and potential lovers. ∩ (CC)
91 **LIFE Biggers and Summers**
3:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live** (R)
85 **NBC Rolonda** Scheduled: People who have made lots of money offer tips on their success.
4:00 P.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** From 1993: teaching children how to protect themselves. (R) (CC)
6:00 P.M. 95 **SUR Charlas con Pacheco**
10:00 P.M. 95 **SUR Jaime Bayly en Vivo**
11:00 P.M. 87 **TOON Space Ghost: Coast to Coast**
11:35 P.M. 85 **NBC Tonight Show** Scheduled: actors Jay Thomas and Alicia Silverstone. ∩ (CC)
12:35 A.M. 75 **CBS Late Show** ∩ (CC)
12:37 A.M. 85 **NBC Late Night** Scheduled: actress Marilu Henner. ∩ (CC)
2:37 A.M. 75 **CBS Late Late Show** ∩ (CC)

DONDERDAG 3 AUGUSTUS 1995

5.00 P.M. Atardi Hubenil
6.00 P.M. Going Great
6.30 P.M. Nieuws in het Nederlands
6.45 P.M. Musical Special

TV

TeleCuraçao — TDS

THURSDAY EVENING — **AUGUST 3, 1995**

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
8 TELE CURACAO	(6.45) Musical Special	Blossom	Telenotisia		Wega di Number Kòrsou (9.05) Miniserie: Crossfire		(10.10) Planeta 3: La crisis bancaria Látino-Américan.a		Nova	
71 TBN	Jerry Barnard	Brent Walters	Behind the Scenes	Peter LaLonde	Bishop Jakes	John Osteen	Praise the Lord			
73 A&E	Rockford Files "Aaron Ironwood School of Success" Rockford is asked to protect his childhood foster brother from the underworld. (CC)		Biography "Jayne Mansfield: Love and Kisses!" Interviews with her ex-husbands and co-stars offer insight into the life and career of the "blonde bombshell," Jayne Mansfield. (R)		Dallas Symphony Orchestra Presents Amazing Music A multimedia event designed to cultivate an appreciation of the symphony in young and old alike. From Dallas. (R)		Peter and the Wolf Actors and life-sized puppets perform in a theatrical version of the Prokofiev musical. Narrated by Sting. (R)		Law & Order "Sweeps" After a child molester is killed by a victim's father on the set of a talk show, Stone investigates the host to prove he masterminded the meeting for ratings.	
75 CBS	Matter of Character	Extra ∩ (CC)	Burke's Law "Who Killed the World's Greatest Chef?" Chief Burke really cooks as he searches for the murderer of a master chef when his friend, chef Vinnie, is the main suspect. (R) ∩ (CC)		CBS Reports: Victory in the Pacific Dan Rather and Gen. H. Norman Schwarzkopf report on the battlefields of World War II, including Iwo Jima, and development of the atomic bomb. ∩ (CC)				News	(:35) Late Show Scheduled: actor Bill Pullman, music group the Allman Brothers Band. ∩ (CC)
77 ABC	Jeopardy! (CC)	Wheel of Fortune (CC)	Movie "Matlock: The Heist" (1995, Mystery) Andy Griffith, Daniel Roebuck, Carol Huston. Matlock must defend a longtime friend against unjust murder charges and bring four bank robbers to justice. ∩ (CC)				Day One Scheduled: investigation of car theft; weight-loss drugs. (CC)		News	(:35) Nightline (CC)
79 CNN	World News	Business Asia (R)	World News	Noticiero CNN	World News	World Business Today (R)	World News	O.J. Simpson Trial Daily Wrap-Up	World News	Noticiero CNN
8[] ESPN	World Football Report Yea[r] in Review. (R)	Motoworld	Boxing From Bay St. Louis, Miss. (Taped)				IndyCar Midseason Report (R)	World of Rugby	Sportscenter	
83 CINE	(… Pelicula "Confía en Mí" Stacy Keach, Currie G…		Pelicula ★★★ "Perfume de Mujer" (1992, Drama) Al Pacino, Chris O'Donnell, James Rebhorn. Un ciego lleva a un joven a la ciudad de Nueva York para demonstrarle los placeres de la vida.					(:45) Pelicula ★ "Colegio Privado" (1983, Comedia) Phoebe Cates, Betsy Russell, Ray Walston. Chicos adolescentes visitan la Academia de chicas de Cherryvale para divertirse y tener aventuras.		
85 NBC	Extra ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Mad About You "Mad Without You" (R) ∩ (CC)	Friends "The One With the Candy Hearts" Valentine's Day proves to be a strange one for each of the friends. (R)	Seinfeld "The Doorman" Jerry covers for a hostile doorman at Elaine's boss's apartment. (R) ∩ (CC)	Newsradio "Smoking" Tempers and butts flare when Bill refuses to adhere to the new no-smoking regulations.	ER "Day One" An elderly man insists on sustaining his terminally ill wife on a respirator against her wishes; Dr. Ross visits an intimate friend from his past. (R) ∩ (CC)		News (CC)	(:35) Tonight Show Scheduled: actors Sandra Bullock and Jeffrey Tambor. ∩ (CC)
87 TOON	(:10) New Scooby Doo Movies		Flintstones (CC)	Jetsons	Bugs & Daffy		(:10) Tom and Jerry		New Scooby Doo Movies	
89 TBS	(:05) Andy Griffith "A Deal Is a Deal" Opie gets caught in a phony scheme to sell salve.	(:35) Major League Baseball Philadelphia Phillies at Atlanta Braves. From Atlanta-Fulton County Stadium. (Live) (CC)						(:35) Movie ★★★ "Hour of the Gun" (1967, Western) James Garner, Jason Robards, Robert Ryan. Time Approximate. Legendary lawman Wyatt Earp goes above the law to revenge himself against the gunmen who killed his brothers.		
91 LIFE	Designing Women "The Big Desk" Charlene's sister arrives to help care for Olivia.	Designing Women "A Toe in the Water" ∩ (CC)	Unsolved Mysteries ∩		Movie "She Woke Up" (1992, Suspense) Lindsay Wagner, David Dukes, Frances Sternhagen. A society woman awakens from a 14-month coma to the horrifying realization that her attacker will most certainly try to kill her again.				Unsolved Mysteries Search for man accused of killing several women; man doubts reports his brother died in Vietnam. ∩	
93 TNT	(6:00) Pelicula ★★½ "Johnnie Mae Gibson: FBI" (1986, Drama) Lynn Whitfield. Una mujer pobre del sur de EE.UU. lucha para lograr su sueño de convertirse en agente secreto del FBI.		Pelicula ★★★ "Rocky II" (1979, Drama) Sylvester Stallone, Talia Shire, Burgess Meredith. El boxeador Rocky Balboa firma un contrato para su revancha con el campeon del mundo Apollo Creed.				(:10) Pelicula ★★★ "Rocky III" (1982, Drama) Sylvester Stallone, Burgess Meredith, Talia Shire. Ex-campeon de boxeo Rocky Balboa se une con Apollo Creed en un esfuerzo para recobrar su título.			
95 SUR	Telenoche	Telenoche	Noticiero de Colombia	Telejornal	Noticiero de República Dominicana	Noticiero Pat	Jaime Bayly en Vivo		Veinticuatro Horas	
97 PPV	(6:00) Movie ★★★ "Interview With the Vampire" (1994) Tom Cruise. A reporter records the tale of a 200-year-old vampire's tormented existence in this adaptation of the Anne Rice novel.		Movie ★★½ "Drop Zone" (1994, Adventure) Wesley Snipes, Gary Busey, Yancy Butler. A U.S. marshal seeks revenge after sky-diving terrorists kill his brother and kidnap a guarded government prisoner. ∩ 'R' (CC)				Movie ★★★½ "Forrest Gump" (1994, Comedy-Drama) Tom Hanks, Robin Wright, Gary Sinise. A simple-minded Southern man's innocent nature propels him through major events of recent American history. ∩ 'PG-13' (CC)			

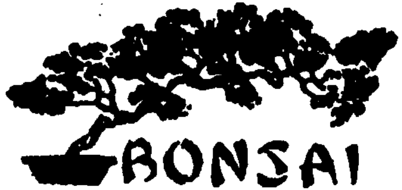
NA DE REGEN KOMT DE DRIP.

Hardie Blue Stripe Tubing (1000 ft.) 305 mtr

p.mtr	WAS	NU
0.65 (1/2) 16 mm voor dripsysteem	213.50	160.00
1.00 (3/4) 20 mm voor sproeisysteem	350.75	255.00
Drip emitter turbo-plus 0.5 - 1 - 2 GPH (2 - 4 - 8 LTR. P.U.)	p/st	0.45
Per zak van 1000 st	p/st	0.35

Sub-Distributor van DAB-pompen
SPECIAL 20% DISCOUNT

BONSAI-IRRIGATIONS
Anjeliersweg 1-c
Tel: 369644
(Hoek Sta.Rosaweg/S.B.N.Doormanweg t/o Marchena Hardware)

BONSAI Pottery
BLOEMPOT SHOPPING CENTER

OPEN !!

wij zijn
OPEN
met de
grootste kollektie potten en schalen

Openingstijden:
8.30 - 12.30
2.00 - 6.00
Maandagochtend gesloten.

Introduktie korting **25 %**

INTERAMO NIEUWS

Het gaat hier om de derde uitgave van Interamo Nieuws, voornamelijk ontleend aan de workshop 'Arbeidsrecht in de praktijk', op 26 januari 1995 door ons bureau georganiseerd in samenwerking met advocatenkantoor Halley, Blaauw & Navarro. Voor snelle beslissers ligt er, tegen kostprijs, een exemplaar van deze unieke uitgave op het adres van ons bureau.

Voor enkele belangstellenden bestaat nog de mogelijkheid in te schrijven voor de

cursus
'Arbeidsrecht in de praktijk'

die op **6 september 1995** begint en gegeven wordt gedurende 14 wekelijkse bijeenkomsten van 2 uur (19.30 - 21.30 uur).

Het succes van 26 januari is de reden dat we de

workshop
'Arbeidsrecht in de praktijk'

op 21 september 1995, van 8.30 - 21.30 uur, nogmaals organiseren.

De workshop en de cursus zijn bestemd voor directieleden, overige leidinggevenden, personeelsfunctionarissen en juristen.

Zowel bij de workshop als de cursus 'Arbeidsrecht in de praktijk' is uitgangspunt dat arbeidszaken voor een groot deel kunnen worden voorkómen door een zorgvuldig personeelsmanagement. Maar ook als de rechter toch moet worden ingeschakeld is de kwaliteit van het personeelsmanagement vaak bepalend voor de uitspraak.

De workshop wordt gekenmerkt door de volgende trefwoorden:

praktisch, op maat gesneden - alle deelnemers krijgen alle ruimte om de eigen vragen en problemen naar voren te brengen;

afwisselend - een programma-opbouw met inleidingen, behandeling van praktijkgevallen, videopresentaties, gefingeerde rechtszaken en een afsluitend vragenuur.

Vanzelfsprekend is het voorgaande niet de enige reden om aandacht te besteden aan kwaliteit in personeelsmanagement. Voorop staat dat het resultaat van vrijwel iedere organisatie bepaald wordt door de wijze waarop leidinggevenden hun medewerkers selecteren en inschakelen.

Effectief leidinggeven gaat niet vanzelf, het vereist permanente kwaliteitsverbetering. Daarom gaan we op
25 september a.s.
van start met het trainings-en begeleidingsprogramma

Leidinggeven en coachen

UNIEK IN AANPAK
Combinatie van training en begeleiding

INTENSIEF
Leidinggeven is een vak dat niet in een paar dagen kan worden geleerd

VERNIEUWEND
Het gaat niet om het volgen van nieuwe managementtechnieken die elders tot niets hebben geleid, wel om ontwikkelingen die voor vooruitgang zorgen

RESULTAATGERICHT
Te bereiken doelen, in termen van resultaten, worden voor de start van het programma met de deelnemende organisaties vastgesteld

Het programma dat zowel voor open inschrijvingen als 'in company' is bedoeld, is primair bestemd voor leidinggevenden zoals bedrijfsleiders, hoofden van dienst en afdelingshoofden. Het is zeker ook van belang voor personeelsfunctionarissen, die van mening zijn dat het lijnmanagement verantwoordelijk is voor de uitvoering van het personeelsmamagement en daarbij de nodige professionele ondersteuning willen geven.

Trainers en begeleiders zijn vakmensen waarvan een groot deel, naast vertrouwd te zijn met de lokale situatie, internationale ervaring heeft opgedaan.

INTERAMO
adviesbureau voor personeel en organisatie

Voor uitvoerige aanvullende informatie en inschrijving kunt u contact opnemen met drs. Els Leue of drs. Diane Balentina.

Wilhelminalaan 9, Curaçao. Tel. 373577, fax 369242

Cursus praktijkdiploma
BOEKHOUDEN
Een nieuwe cursus start maandag 14 augustus
Inschrijving: vrijdag 4 augustus 17.30 - 19.00 uur
RADULPHUS COLLEGE lok. 9
Docent: Th. Buysman, drs. Economie, bevoegd leraar, 374309

WONEN IN STIJL
TE KOOP
ZEER NET AFGEWERKTE RIANTE HOEKWONING TE SUN VALLEY
4 ruime slaapkamers, 2 luxe badkamers, grote living ± 90 m² met open Europese keuken, achterporch 10x3 m. en vóórporch, washok. Alle kamers voorzien van 110-220 volt. Tuin geheel aangelegd en ommuurd. Verder veel extra's, totaal bebouwd 216 m².
Eigendomsterrein 585 m². Vraagprijs: f. 340.000,-.
Tel.: 374375. Aanvaarding direkt.

Satin & Silk
Saliña Galleries,
tel. 658481

"La Mode Asiatique"
Bermuda's, gilletes en boxershorts

Beginnerscursus
PAPIAMENTU EN CURAÇAOSE CULTUUR
al 15 jaar de basis!
maandag 18.30 - 20.00 uur
Inlichtingen: Tel. 680954

FedEx.
Federal Express

MEDEDELING

Wegens werkzaamheden aan onze telefoonlijnen, zijn wij niet meer bereikbaar via telefoonnummer 615085.
Wij zijn
thans bereikbaar via de nummers 613155 en 615176

BELONING

voor degene die informatie kan verschaffen over één of meerdere van de volgende (vermiste/vervreemde)

SCHILDERIJEN:

- **doekschilderij, langwerpig met vermelding van Jaji**
- **doekschilderij van de IJzerstraat te Otrobanda**
- **aquarel van Amsterdamse gracht met een toren op de achtergrond**
- **enige reproducties van bloemen**
- **doekschilderij van Chinese jonk.**
- **en nog enkele losse schilderijen en reproducties.**

Tel.: 371709/628566

MOET WEG
Splash Zeilboot
Nieuw, vaarklaar 25% onder inkoopprijs
Gratis afdekzeil.
Tel. 606322

TE KOOP AANGEBODEN
ELEKTR. OVENTJE 127V. F 50,-
MOUNTAINBIKE F. 500,-
COMPUTERPRINTER F. 375,-
KINDERKLEDINGKAST WIT IKEA F. 175,-
OUDEWATER 45
TELNR. 676537

TE KOOP
i.z.g.st.
BOOT WELLCRAFT
20 FT 2x85 HP
Yamaha vele extra's i.g.st.
Tel. 674866/604451

EEN NEDERLANDSE SPEELFILM,
wordt volgende week hier in Curaçao opgenomen, tussen 11 en 18 augustus !

Hiervoor hebben we o.a. de volgende figuranten nodig:
A) 100 badgasten bij "Lions Dive" strand. (Ned. + Ant.)
B) 100 personen voor een "party" te Playa Canoa
C) Een Duitser
D) Een Nederlandse barman (± 30)

Gratis entree, eten en drinken.
Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven via
tel.: 373088

WATERSCOOTER
Tigershark/Suzuki
3 + 2 seater, Nieuw, 72pk
gratis Trailer en Hoes
Vanaf **Nafl. 8,500.-**
Tel. 606322

PRO SOUND COMPANY
in St. Maarten
Looking for
AUDIO REPAIR MAN
Component level experience a must.
Fax resume to 05 - 43475
or
phone 05 - 42242

Te koop
Suzuki Swif
Motor 130
b.j. 1992,i.z.g
zonder airc
TEL: 60185

Curaçaose Antiquiteiten gezocht
a.o. persja en mesa di kantu.
Tel. 678547

Ramiro Se
677
603345

COPACS Multimedia Corner
Voorverkoop
Microsoft
Windows 95
Nieuwe CDROM Titels
Games Education Reference Business
Hardware Software Windows Network
Kaya dra Oy Sprock 4 A · Tel 378007 · Fax 367641

TE KOOP AANGEBO
1,5 jaars oude
zitkamerbankste
bestaande uit één tw
één drie zit; fl. 20
één eetkamerse
bestaande uit één
tafel met 6 stoel
fl. 2500,- Sony kl T
remote : fl 450,
Info: fax/phone: 3

Prins
Wilhelmin
MCB: SI
Giro: 52

NIEUW
Bloemstukken **"TUINTJ**
Beeldschoon !
Bonsai altijd iets ap
BONSAI
Fokkerweg 46a 61

Tipsy

***** **CREA NOVA** ***
Uw adres voor een
KWALITEITKEUKE
MDF Korpus en fronten, Laminaat of Corian werkb
Inbouw-apparatuur
Magdalenaweg 44 (nst Römerschool)
Tel. 378982

VIVIAN'S NURSERY
Popo 18
is weer de hele dag open op de norma openingstijden.

Onze winkel in Promenade heeft nieuwe tu wandversieringen van hout en klei

Op beide locaties volop bloeiende plan waaronder Dianthus, Vlijtig liesje, Bego Mini roosje, Mini Buttercup, Mini Ixor (waaronder wit, rood, rose, geel en oran

Vivian's Nursery N.V.
Popo 18 tel. 677355
Promenade tel. 366480